

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

---

*Ninety fifth day of the First Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 26th June, 1968

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr Speaker in the Chair)

MEMBERS SWORN

Sri Kakani Venkatarathnam (Gannavaram)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

DUES FROM CHALLAPALLI SUGAR FACTORY

2275—

*5157 Q—Sri C V RK Rao (Kakinada) —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether Challapalli Sugar Factory paid the monies due to the Government,

(b) if so, when were the accounts completely settled, if not what is the amount due and what steps has the Government taken to recover the same,

(c) whether monies due to the ryots for supply of sugarcane have been paid in full by the factory, and

(d) if not, what is the total amount due?

The Minister for Agriculture (Sri P Thimma Reddy) —(a) The factory has not paid the dues completely

(b) An amount of Rs 4 89,853 22 exclusive of interest was due to Government as on 1-6-1968 towards the arrears of purchase tax for the years 1965-68 and 1966-67

The factory has been granted time till the end of June, 1968 for payment of this amount. If the entire amount is not paid before that date, the Collector will take necessary action to recover the amount under the R. R. Act

(c) and (d) As on 31-5-1968, the factory is yet to pay Rs 1,07,246 to the Cane-growers. These arrears relate to the 1967-68 season

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఇంటిపెట్టు ఎంత ఇవ్వవలసివుంటుంది • రైతులకు ఇవ్వవలసిన ఈ మొత్తం వారికి ఇచ్చేట్లు ఎప్పుడోగా చక్క తీసుకొంటారు ?

Sri P. Thimma Reddy — Interest is being charged at the rate of about 9% రైతులకు ఇచ్చేది ఆస్తులుండే యిస్తారు. This is the latest season, 1967-68.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాడెం) — రైతులకు బకాయి ఉన్నది ఇంత మైలు రోడ్ల ఇవ్వాలని ఏదైనా వున్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి — త్వరలోనే పరిష్కారం చేస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య — క్రిసారి క్వంటలో అంటున్నారు. పోయిన సంవత్సరం కార్ ఎటెన్షన్ వచ్చింది కనుక ఇప్పుడు రైతులకున్న ఇబ్బందులను చిప్పిలో పెట్టుకొని పదిహేను రోజులు గడుపుపెట్టి ఇప్పించటానికే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి — దానికి గడువు వుంది గడువు ఉందికే ఇంటిపెట్టుతో సహా వసూలు చేస్తారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరం) — 40% రుంటు ఉగర్ డిపెన్డెన్సీలో అమ్మకొటానికి ఆవకాశం ఇచ్చిన తరువాత మగర్ ఫ్యాక్టరీలకు బాటలు వస్తున్నాయి కదా ఇంకా ఎందుకు బకాయిలు నిల్వ వున్నాయి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి — పెద్ద అప్పులు తీర్చటానికి ఎంతవచ్చినా చాలడంలేదు. It is controlled release, not that they could sell 40% as they like.

STATE PANCHAYATS CHAMBER

2276—

* 3286 Q — Sri Badravisal Pitti [Put by Sri G. Sivayya (Pattur)] — Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) when State Panchayats Chamber has been started,

(b) the year-wise amount of Grant-in-aid being given by the Government from the date of its inception,

(c) the names of the Members of the said Institution,

(d) whether there is also another Institution by name of State Panchayat Raj Chamber, and

(e) if so the particulars of the dates on which Grant-in-aid has been given to the said Institutions (Chambers) together with the amounts given ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Ramaswamy) —

There is only one Chamber called the Andhra Pradesh State Chamber of Panchayat Raj. It was started in 1963. As regards the grants-in-aid a statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

STATEMENT SHOWING THE GRANTS IN AID RELEASED TO THE
ANDHRA PRADESH STATE CHAMBER OF PANCHAYATI RAJ

[*Vid. L A Q (Starred) No 3286*]

<i>Panchayats</i>			<i>Panchayat Samithis</i>	
S No	Year	Amount released Rs	Year	Amount released Rs
1	1962-63	1,57,000/-		
2	1963-64	2,32,320/-	1963-64	43,470/-
3	1964-65	2,37,930/-	1964-65	43,470/-
4	1965-66	2,38,575/-	1965-66	49,755/-
5	1966-67	The question of release of grants is pending as the entire issue of financial position of the State Chamber of Panchayati Raj is under review	1966-67	9,755/-

Amounts released to the State Chamber of Panchayati Raj
towards the production of literature

	<i>Amount</i>	<i>Date of release</i>
1	Rs 10,000	In March 1964
2	Rs 8,232	In March 1965
3	Rs 20,357-50	In March 1967

NAMES OF THE MEMBERS OF THE STATE CHAMBER
OF PANCHAYATI RAJ

(All these ceased to be in Office with effect from 19-2-68)

- 1 Sri J Vengala Rao, M L A President
- 2 Sri B Nirajan Rao, M L A
- 3 Sri P Rama Reddy
- 4 Sri U A Suryanarayana Raju
- 5 Sri R Dasradha Ram Reddy
- 6 Sri D K Satya Reddy
- 7 Sri N Mrutyunjaya Rao
- 8 Sri M Subba Reddy, M L C
- 9 Sri A Lakshminarasimha Reddy
- 10 Sri T Venkatappaiah
- 11 Sri T Tiruma Reddy
- 12 Sri R Chandrasekhara Reddy
- 13 Sri V Dasaradha Ramiah
- 14 Sri S Sivaram Reddy
- 15 Sri M Nageswar Rao
- 16 Sri K Ramkrishna Reddy
- 17 Sri Surendar Reddy
- 18 Sri Kamal Devi Chowdary
- 19 Sri M Punnaiah Chowdary

- 20 Sri P Ganga Reddy
 21 Sri Nadamuni Reddy, M L A
 22 Sri Kondala Rao
 23 Sri D Hanumantha Rao
 24 Sri B Suryanarayana
 25 Sri Narla Lingaiah
 26 Sri Gandam Veeraiah
 27 Sri G V Chandrasekhara Reddy
 28 Sri J Raghotham Reddy

Sri G Sivaiah — Where is the necessity for giving aid to the Chambers? What are the functions of this organisation? Whether the Government will consider now because of the paucity of funds etc., to stop those aids?

శ్రీ టి. రామస్వామి — పంక్షన్స్ చాలా వున్నాయి To promote the interest of the Panchayatraj institutions in the State, with a view to improve the Panchayatraj institutions and the economic condition of the people పంచాయితీరాజ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ కు సలహాలు చెప్పి వారు సక్రమంగా నడపేటట్లు చేయటానికి ఇది ఏర్పాటు అయినది దీనికి ఎయిడ్ ఇవ్వకపోతే నడవడం కష్టం ప్రభుత్వం ఎయిడ్ ఇవ్వడంలేదు పంచాయితీ ఇన్ స్టిట్యూషన్ నుండి ఇస్తున్నారు

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (నంతి నూతలపాడు) — ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు చాంబర్ ఆఫ్ పంచాయితీరాజ్ ను రికాన్ స్టిట్యూట్ చేశారా, చేయకపోతే ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి — అదే ఆలోచనలో వుంది స్టేట్ పంచాయితీ చాంబర్ లో 22 మంది మెంబర్స్ వున్నారు అంతమంది వుండాలా తగ్గించాలా అనేది ఆలోచనలో వుంది నిర్ణయం తీసుకొన్న తరువాత నాన్ నేట్ చేస్తాము

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నర్సిపేడు) — పంచాయితీరాజ్ లో జరిగే అక్రమాలను చాంబర్ కు అప్పిలుచేస్తే వారు జవాబు చెప్పరు చర్య తీసుకొనే అధికారం చాంబర్ కు వున్నదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి — అటువంటి అధికారం ఆ చాంబర్ కు లేదు. సలహా చెప్పడానికి మంచిగా నడపటానికి కాని అప్పిలుచేస్తే చూసే అధికారంలేదు

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (నీరిసిల్ల) — గ్రామీణ పంచాయితీరాజ్ ను అభివృద్ధిచేయడానికి సక్రమంగా నడిపించడానికిగానూ ఈ చాంబర్ ఉద్దేశించబడింది దన్నారు దానికి అనేక విధులున్నాయన్నారు ఆ విధుల నిర్వహణలో గత సంవత్సరం ఏ ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టారు, ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి — కొన్ని పబ్లికేషన్స్ చేస్తారు పంచాయితీరాజ్ జర్నల్, వ్యవసాయంమీదా, పంచాయితీరాజ్ రూల్స్, యాక్టు వాటిమీద పబ్లికేషన్స్ చేస్తారు వారికి సలహాలు చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకర్) — పంచాయితీల యొక్క పరిపాలనను సంస్కరించటానికి ఈ చాంబర్ కొన్ని సూచనలు చేసింది, ఆ సూచనలను ఏ టెరకు ప్రభుత్వం అమలు జరిపింది?

శ్రీ టి. రామస్వామి — చాంబర్ సూచనలు చేయలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) —కొందరు మెంబర్స్ సీట్ అయినారు మిగిలినవారు ఎగిసెన్స్ లో పున్నట్లు చెబుతున్నారు. కమిటీ నడుస్తున్నదా ఈ సంవత్సరం ఎట్లా పనిచేసింది ?

శ్రీ టి రామస్వామి — 19-2-68 హైకోర్టు ఆర్డరు ప్రకారం పాత కమిటీ రద్దు అయినది ఎంత మందిని పుంచాలి అనేది ఆలోచిస్తున్నాము ఆలోచించిన తరువాత కొత్త కమిటీ వేస్తాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —మరి ఇప్పుడు ఫంక్షన్ చేస్తున్నదా లేదా ?

Mr Speaker —It is not functioning

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —కమిటీ ఫంక్షన్ చేయడంలేదు కాని ఆఫీసు ఫంక్షన్ చేస్తున్నది ఎవరు నడుపుతున్నారు ?

శ్రీ టి రామస్వామి —జిల్లా పరిషత్తు సెక్రటరీని దీనికి సెక్రటరీగా వేశాము.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య —అధ్యక్ష : ప్రభుత్వం ఈ కమిటీని ఏదైనా చట్టం ద్వారా నిర్మాణం చేశామంటారా లేక ఏదైనా కూడా Executive order ద్వారానే చేశారా ? Executive order ద్వారానే మీరు నిర్మాణం చేసేదానికి బదులు ఏదైనా statute తీసుకువచ్చేదానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ టి రామస్వామి —అధ్యక్ష : ఇది statutory గా చేయడం ప్రభుత్వం యొక్క పుద్గేక్యం కాదండి ఒక executive order ద్వారానే దీనిని constitute చేయడం జరిగిందండి

శ్రీ ఎ మాధవరావు (నెల్లూరు) —అధ్యక్ష : దీనిలో amounts release చేసినటువంటివన్నీ కూడా యిచ్చామన్నారు ఈ amounts release చేసినవి దేని దేనికి ఖర్చు పెట్టారో, ఏ ఏ items కు ప్రొవిజను ఉందో, ఏ ఏ items కు ఖర్చు పెట్టారో చూచారా ? ఈ గవర్నమెంటువారు

శ్రీ టి రామస్వామి —ఈ items అన్నిటికీ ఖర్చు పెట్టారండి

శ్రీ ఎ మాధవరావు —అధ్యక్ష : దీనిని ఏయే items కు ఖర్చు పెట్టారండి ? ఇప్పటివరకేమైన audit ఏమైనా చేశారా ? Balance Sheet తయారు చేశారా ?

Sri C V K Rao —Have they properly spent or not ?

శ్రీ టి రామస్వామి —అవి proper గానే spend చేసినారండి.

Sri A Madhava Rao —How are they spent ?

శ్రీ టి రామస్వామి —ఆ details నా దగ్గర లేవండి They are properly spent They are audited also

Sri C V K Rao —Sir, why this Panchayatraj within Brahmanandaraj ? Why don't you think of abolishing this Panchayatraj and keep Brahmanandaraj alone ?

(Laughter)

శ్రీ ఎం పీరరాఘవరావు (ప్రత్తిపాడు) —అధ్యక్ష : ఈ పంచాయతీరాజ్ ఛాంబర్ చైర్మన్ పదవిగడుపు అయిపోయినది కనుక మంత్రిగారి శాసనకు దగ్గర

బంధువు ఒకాయనను nominate చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారని బైట లోం చెప్పకుండా అది ఎంతవరకు నిజమని మంత్రిగారు అడుగుతున్నాను

(No answer)

శ్రీ డి వెంకటేశం — అధ్యక్షా : నాకు కురుపాం పంచాయతీ సమితిలో సభ్యత్వం వుంది. అందుచేత సభ్యుడిగా పేర్ల నేను చాలా ప్రశ్నలు అడగుతూంటే, ఈ సమితి ప్రాంతంలోని నూతులు, గోతుల సంగతి ఆ సమితి B D O గార్లు అడిగితే ఆ సంగతి నాకు తెలియజారండి. చెరువులు ప్రవ్వినారు గాని గట్లు వేశారు కాని మడుగులు లేకుండా వున్న చెరువుల గురించి ఏమంటి, ఆలోచించారా అంటే అది మాకు తెలియదారు అలాంటి irregularities వచ్చాయని నేను Deputy Collector గారి దగ్గరి పెడితే అదంతా నాకు తెలియదు. అసలు యిది నాకరం కాకుండా వున్నది ఈ irregularities పైన విచారణకు సంబంధించి సంబంధిత డెప్యూటీ కలెక్టర్, లేక మంత్రిగారా? దీనికి ఎవరు concerned అని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను

శ్రీ టి రామస్వామి — కురుపాం పంచాయతీ సమితి గురించి, సమితిలో జరిగిన విషయం గురించి వేరే ప్రశ్న వేయడమో లేక ప్రత్యేకంగా నా దృష్టికి తీసుకు వస్తే నేను ఆ విషయం చూస్తాను

EXECUTIVE STAFF IN PANCHAYAT SAMITHIS

2277—

*5678 Q - Sri P. O. Satyanarayana Rayu (Yemmiganoor) - Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Government is contemplating to reorganise the Executive staffing pattern of the Panchayat Samithis,

(b) if so, the changes that are contemplated, and

(c) when are they likely to take effect?

Sri T. Ramaswamy — (a) No, Sir,

(b) Does not arise

(c) Does not arise

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మంత్రిగారు Village Level Workersను పంచాయతీ సమితులను reorganise చేయబోతున్నామని చెప్తున్నారు

ఎస్టర్ స్పీకర్ — Previous ప్రశ్నపైన అడుగుతున్నారా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అదే ప్రశ్న వేస్తే ఏమి లేదంటున్నారు ఇప్పుడు ఏమైనా Executive Officers ను మేము చేయబోతున్నాము. group పంచాయతీలను ఏర్పరచ బోతున్నాము అని ఈ points చెప్తున్నారు అది లేదంటున్నారు అసలు ఏమీలేదని అనుకోవాలా

శ్రీ టి రామస్వామి — V L Ws. కి క్రొత్తగా కొన్ని functions యిద్దామని అనుకుంటున్నామండి అంతేకాని పంచాయతీ సమితుల reorganisation ఏమీ లేదండి

శ్రీ జి శివయ్య — ఇటీవల పేపర్లో చూశాము ఏదో కాంగ్రెస్ ఎండ్లకు కమిటీ వేశారని, వాళ్లు వాటిని recommend చేశారని

దృష్టిలో పెట్టుకొని కొన్ని amendments ను ఈ Panchayat Samithi Act కు తీసుకువస్తారని మేము పేషన్ల చూశాము ప్రభుత్వం కేవలం కాంగ్రెస్ వాళ్లు దృష్టిలో పెట్టుకొని వాళ్లు యిచ్చే సలహాలను మాత్రం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ విధంగా సవరిస్తారా లేకుంటే యితర పక్షాలను సంప్రదించి మళ్ళీ చేస్తారా ?

శ్రీ టి రామస్వామి — అన్ని పక్షాలనుంచి వచ్చినటువంటి suggestion ను సలహాలను దృష్టిలో నుంచుకునే Act ను amend చేస్తామండి ఇది కూడ ఒకటండీ యిందులో

శ్రీ బి రత్నసభాపతి (రాజంపేట) — యిప్పుడు వాళ్లు యిచ్చినటువంటి సలహాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని మీరు Act ని amend చేయడానికి decision తీసుకొన్నారండీ ?

శ్రీ టి రామస్వామి — అది ఆలోచిస్తున్నామండి.

Sri B Ratnasabhapathi — They have decided to amend the Act "We have decided to amend" అని అన్నారు నిన్న Let him recall his statement Sir

Mr Speaker — Yesterday, he said he has still to take decision It will come in the next session

శ్రీ టి రామస్వామి — Next sessionలో వస్తుందన్నారు. కనుక యింకా ఏ విషయం గురించి decision తీసుకోలేదండీ. ఈ amendment తీసుకురావాలని యింకా ఏ విషయంలో. ఈ Act ను ఏవిధంగా amend చేయాలనేది తప్ప యింకా ఏమీ decision తీసుకోలేదండీ

శ్రీ కె గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — ఈ amendment ఏ decision లో నుంచి వస్తుందండి పూర్వం వున్నది వున్నట్లుగానా, లేదా What is the direction, which you are going to take ?

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆ విషయాన్ని గురించి యింకా నిర్ణయానికి రాలేదంటున్నారు They have taken a decision to amend the Act ఏ విధంగా amend చేయాలనంటే ఆ విషయాన్ని గురించి యింకా ఏ నిర్ణయానికి రాలేదు

శ్రీ బి రత్నసభాపతి — యిప్పుడు Act ను amend చేయడానికి decide చేసినట్లుయితే atleast general గా ఈ amendment ను ఏ ముఖ్యమైన అంశాల పైన మీరు నిర్ణయాలు తీసుకున్నారో ఈ act కు తీసుకురావడానికి ? ఆ ముఖ్య విషయాలేమిటో మంత్రిగారు పేర్కొనిస్తారా ?

శ్రీ టి రామస్వామి — అదే నేను చెప్పన్నానండి ఏది amend చేయాలని ఏ విధంగా amend చేయాలనేది నిర్ణయించలేదండీ

Mr Speaker — Is it regarding reorganisation

Sri B Ratnasabhapathi — Unless they take certain decisions on important provisions Sir, they cannot amend the Act I want to know what those important provisions are ?

శ్రీ టి రామస్వామి — అది నేనేమీ చెప్పలేనండి ఏది amend చేస్తామో ఈ విధంగా amend చేస్తామని నేను ఈ వేళ యిక్కడ చెప్పడానికి తయారుగా లేనండీ

Sri B Ratnasabhapathi —Have the Government decided to amend certain provisions of the Act

Sri T Ramaswamy —Yes

Sri B Ratnasabhapathi —What are those amendments?

శ్రీ టి రామస్వామి —ఇంకా అపన్న చేస్తామా లేదా అనేది చెప్పలేనంత.

Sri K Brahmananda Reddy —There are several matters on which some hon Members and even others feel that the Act may be amended. Therefore, we will have to consider the several points that are for consideration and then come to a decision on which lines the amendment will go. Just now the Minister or I or the Government are not in a position to say what are those amendments or in which direction or in which line they are proposed. Therefore it is too premature.

Mr Speaker —It is all right

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు —అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు అది premature అనుకొనేకంటే ఒక direction లో మీకు పంచాయతీ వ్యవస్థ చట్టాన్ని మార్చాలని అనుకొన్నప్పుడు తప్పకుండా మార్పుదం అపనరిమి అన్ని పరాలు భావిస్తున్నప్పుడు దానికి సంబంధించినదేదో ఈ సమావేశంలో ప్రజాపెట్టినట్లయితే వచ్చే పంచాయతీ ఎలక్షన్ లో నమితుల ఎల్ల నులుకూడా వస్తున్నాయకదా చాలా సౌలభ్యంగా వుంటుంది ఈ session లో యితర బిల్లులు కొన్ని. ప్రాముఖ్యం లేని బిల్లులు పెట్టుకుంటున్నామకదా వాటి స్థానే ఈ బిల్లును పెట్టుకొని చర్చించవచ్చు కదా త్వరగా దీనిని ఈ సెషన్ లోనే తెచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఈ session లో సాధ్యం కాదండి. It is not a small matter. It is a big matter covering Panchayats, Panchayat Samithis, Zilla Parishads, the constitution, powers and so many other things. Therefore, now that we have progressed after 7 or 8 years, after the functioning of this Act let us see whether we can improve and if so, on what lines. It is a matter not so easy to say, Sir.

శ్రీ కె గోవిందరావు —పంచాయతీ ఎలక్షన్లుకు ముందే కనీసం గ్యారంటీగా అటువంటి amendment ను తప్పకుండా తీసుకువస్తారా?

Sri K Brahmananda Reddy —Nothing definite can be said, Sir.

NUCLEAR PHYSICS DIVISION IN ANDHRA UNIVERSITY

2278—

* 4229 Q —Sarvasri C V K Rao, V Palavelli (Chodavaram) and Dr T S Murthy (Warangal) —Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether a Nuclear Physics Division is instituted in Andhra University at Waltair, if so, when,

(b) whether U. G C has recognised it for Higher Research Course studies, if so, when and what action the University has taken since then,

(c) whether the State Government has allotted a grant of Rupees thirty lakhs for the purpose, and

(d) it so, whether the amount has been properly utilised, and
(e) what steps do Government proposed to take remedy this situation with a view to furthering atomic research in Andhra University?

The Minister for Education (Sri T V Raghavulu) —(a) A Nuclear Physics Division was instituted in the Andhra University as part of the Physics Department on 15-10-1954 and organised into a separate Department with effect from 1-7-1956

(b) The Expert Committee appointed by the U G C suggested that the Department of Nuclear Physics of Andhra University may be developed as a centre of advanced study and Research in Phase II. But the U G C expressed its inability to provide assistance during IIIrd Five Year Plan. The Andhra University is awaiting a further move from the U G C,

(c) No, Sir. A grant of Rs 5 lakhs only was sanctioned in 1962-63

(d) Orders for the supply of equipment have been placed with different firms and the amount has been fully committed. Some of the equipment is yet to be received

(e) The Andhra University is now allocating from its own funds for further strengthening of the various research projects in the Department. A new branch of study 'Nuclear Reactions' is being developed at an estimated cost of Rs 2,50,000 and the University has already spent about Rs 1,00,000 during 1966-67 and 1967-68 for this work. The Andhra University has been advised to approach the U G C for assistance as the development of Nuclear Research Laboratories is one of the University schemes which is eligible for 100% financial assistance from the U G C in the 4th Five year Plan.

శ్రీ సి వి కె రావు — ప్రభుత్వము మరియు Nuclear Physics Department ను అభివృద్ధి చేయడానికి 80 లక్షలు ఇస్తామని వాగ్దానం చేయలేదా? ఎందుచేతనంటే. ఇది report వ్వారా publish అయింది 5 లక్షలు మీరు యిచ్చారు అది సరిపోతుందనే ఉద్దేశంతో యిచ్చినారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — University అడిగింది 6 లక్షలు మేము యిచ్చింది 5 లక్షలు అది చాలలేదని మరియు అదగడంకూడా సంభవించలేదు

MISAPPROPRIATION OF FUNDS OF KAKINADA ENGINEERING COLLEGE HOSTEL

2279—

* 5160 Q Sri C V K Rao —Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) the action taken regarding funds of Kakinada Engineering College Hostel misappropriated and the stage at which it stands now, and

(b) who are the persons that are managing the Kakinada Engineering College hostel now and what is the monthly total collection made from the students for boarding and lodging?

Sri T V Raghavulu —(a) Criminal cases have been instituted against the persons charged with misappropriation of the hostel funds

354—?

of Government Engineering College, Kakinada in the court of Principal Judicial First Class Magistrate, Kakinada, and the matter is now sub-judice. In the case of the then Principal of the College departmental action is being taken for failure to exercise proper and effective supervision over the hostel staff.

(b) Sri G. Satyanandam, Assistant Professor in Civil Engineering, College of Engineering, Kakinada is the present Hostel Manager.

The average monthly collection from students towards boarding and lodging charges during the current year is Rs. 37,400 and Rs. 1,400 respectively.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఇప్పుడు ఎన్నడైనా దాహియలు misappropriation అయినాయో చెప్పగలరా? Amount involved?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — ఇప్పుడు నా దగ్గరి ఆ అంకె లేదంటే 1964 నుంచి వచ్చిందంటే.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఇందులో misappropriations అయినాయని అన్నప్పుడు, ఆ అంకె లేకపోవడం ఏమిటి? Amount ఎంతో చెప్పండి.

Sri T. V. Raghavulu — About two lakhs, Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు — ఎంతమంది involve అయ్యారు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — మొత్తము ఆరుగురు involve అయ్యారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — అది ఏ విధంగా బయటికి వచ్చిందంటే ఆరుమంది involve అయినారు. అది ఏ విధంగా బయటికి వచ్చింది.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — ఆ Principal report చేశారంటే. Director of Technical Education కు.

రాజ్ కర్ టి. ఎస్. మూర్తి — ఇది ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచి జరిగిందంటే, ఈ misappropriation.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — 1964 నుంచి అంటే.

రాజ్ కర్ టి. ఎస్. మూర్తి — 1964 నుంచి 1967 వరకు జరుగుతూ ఉంటే ఒకరు కూడా దేని గురించి పట్టించుకోలేదా? చెక్కులు లేవా, audit లేదా ఏ విధంగా ఇది ఉప్పబడిపోయింది.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — 1964 కు క్రితం జరిగినటువంటి fraud, misappropriation, falsification of accounts ఇటువంటివన్నీ కూడా అప్పుడు Principal detect చేసి report చేసినదానిమీద audit చేసి వ్యవహారం చేసి తేసు జరుగుతున్నది.

శ్రీ వెంకటరెడ్డి (పాణ్యం) — ఇప్పుడు ఆరుగురు involve అయినారని చెప్పుతున్నారు, ఏమైనా suspension చేయడంగాని, ఏమైనా action తీసుకోవడంగాని జరిగిందా?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — తమకు తెలుసు. మొట్టమొదట Principal ను అయినేషా Warden, Deputy Warden గా ఉండేటటువంటి ప్రధానకర్తరెడ్డి,

అయినను తరువాత ఇంకా Accountant, గుమాస్తాలను వీళ్ళందరిని వేళారు తరువాత అప్పులు Hosts' Manager గా ఉండేటటువంటి ప్రభాకరరెడ్డిగారు మాత్రము suspension లోను ఉన్నారు కేసులోను ఉన్నారు

శ్రీ వి సి కేశవరావు — అద్యక్ష, ఈ misappropriation లో ఆరుగురు involve అయినారని అన్నారు ఆరుగురూ suspension లో ఉన్నారా?

Mr Speaker — Only one Prabhakar Reddy is under suspension

Sri F V Raghavulu — He is the only Government servant, Sir

Mr Speaker — The others perhaps are not Government servants

Sri T V Raghavulu — No, Sir Non Government funds అవి

చార్జ్ షీట్ టి వి ఎస్ చలపతిరావు (విజయవాడ-ఈస్ట్) — ఇప్పటికయినా ఆ charge-sheet యొక్క details చెప్పగలరా? ఎవరెవరిమీద ఏమి నేరాలు ఆలోపింపబడినాయో?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — Charge sheet యొక్క details నా దగ్గర లేదండి కాని broad గా చెప్పాలంటే misappropriation అని చెప్పగలను

శ్రీ కె గొవిందరావు — మంత్రిగారు 64 కు పూర్వము జరిగినటువంటి fraud, misappropriation ఇది అన్నారు 64 తరువాత జరిగినటువంటి fraud ఏమైనా ఉన్నదా? అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఏమీ రాలేదండి నా దృష్టికి ఏమైనా ఉంటే గౌరవ ఎంట్రులు నా దృష్టికి తేవచ్చును.

శ్రీ జె మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) — ఈ misappropriation జరిగినటువంటి funds ను నారినండి రాబట్టడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — Criminal liability court లో నిరయం చేస్తే అప్పు ఏమిచేయడానికి వీలులేదండి ఇందులో తమకు మనవిచేసినట్లు, non-Government funds అవి

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — Prosecution ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — నా దగ్గర ఆ date లేదండి

శ్రీ సి వి కె రావు — మేము ప్రత్యేకించి ఈ ప్రశ్న ఇచ్చినప్పుడు దానికి సంబంధించిన information లేకపోతే ఎట్లాగండి?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — Charge-sheet, Court ను ఎట్లా చెప్పగలనండి?

శ్రీ సి వి కె రావు — Court అని కాదు ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన సమాధానము ఉండనక్కరలేదా?

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — అద్యక్ష, ఆ వార్తనే ప్రిన్సిపాల్ అండి ఆక్కడ పోయినసారికూడా మరి Principal చేసిన complaint మీద బయటికి వచ్చింది అంటున్నారు అదేకాదు ఆక్కడ parents కొంతమంది విద్యార్థులు దాదాపు

మంత్రిగారి దగ్గరకు deputations వచ్చారు. ఈ విషయం చెప్పారు, కాని ఇప్పుడు అరుమందిపైనే కేసు పెట్టారు వారు పేర్లు ఏమిట? రిటవాల్ civil liability లేదంటున్నారు criminal liability కి civil liability కి సంబంధం లేదు Civil liability 2 లక్షలు రూపాయలు, వాళ్లు private వాళ్లు అయిపోయింది. కేసు దాఖలుచేసి అది రాబట్టడానికి పిలుస్తుంది-దా అట్లా ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — Parents కాలాకు complaint నాకు తెలియడం నా records బట్టి నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే కేసులం ఆ Principal యిది detect చేసి Director of Technical Education కు report చేసి దానిమీద audit చేయడం, ఈ వ్యవహారం అంతా జరిగిందంటే

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి — Parents విద్యార్థులు మీ దగ్గరకు ఎవరూరాలేదా అంటే?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — 1964 లో జరిగిందంటే అది

శ్రీ వెంకటరెడ్డి — Court లో కేసుపెట్టారు అన్నారు కినిం charge sheet లో information ఎంత misappropriation చేసింది, ఏ విధంగా చేసింది, అదికూడా House ముందు పెట్టకపోతే, సభ్యులు అడిగినప్పుడు మరి ఏ విధమైన సంకల్పిత కరమైన సమాధానము లేకపోతే ఎట్లంటే?

మిస్టర్ స్పీకర్ — చెప్పండి that the amount involved is about 2 lakhs of rupees అని

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — ఇప్పుడు ఇందులో involve అయినటువంటివారు non Government servants ఉన్నారని చెప్పారు అయితే ఇప్పుడు ఈ సంఘటన నయినా దృష్టిలోపెట్టుకొని ఉన్నావా hostels అన్నిటిలో non-Government servants ఉంటే వారిని తీసివేసి Government servants ను పెట్టి కొంచెము కట్టదిట్టాలు చేసేదానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఇది పిల్లలు బర్సపెట్టుకొంటున్నారు డబ్బు నెలనెలకు ఎంత అవుతుందో అది తిలసరిగా వాళ్లు భాగించుకొంటున్నారు వాళ్ళ funds లో ఒక mess run చేసుకొంటున్నారు మనము accommodation చూత్రము provide చేస్తున్నాము ఒక discipline ఉండడంకోసం మన principal ను, ఇంకొక Deputy warden ను, Asst Professor ను Associate చేయడం జరిగిందంటే అంతవరకు మనకు సంబంధం ఉన్నదంటే అందుచేతను, ఈ కేసులు, ఈ వ్యవహారము అంతా నడుపుతున్నాము

శ్రీ ఎ భాస్కరరావు (కంకిపాడు) — దాదాపు 2 లక్షలు రూపాయలు దుర్వినియోగం చేయబడినాయని లెక్కలు చెప్పుతున్నాయి. 1964 కు పూర్వము ఈ 2 లక్షలు రూపాయలు ఎన్ని సంవత్సరములు వరుసగా దుర్వినియోగం జరిగింది. ఆ ఖోగట్లా చెప్పగలరా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — అది కి సంవత్సరాలుగా జరిగిందెట్లా తెలుస్తున్నది.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS IN KIRLAMPUDI SUGARCANE GROWERS SOCIETY

2280—

* 4227 Q—Sri Kona Prabhaker Rao (Bapatla) — Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state

(a) whether the Government is aware that there was temporary misappropriation of large sums of money in Kirlampudi Sugarcane Growers Society by its President during 1962-65,

(b) whether it is a fact that the hon Chief Minister ordered prosecution of the President, and

(c) if so, at what stage is it?

The Minister for Co-operation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) — (a) The President was retaining cash balance ranging from Rs 20,000 to Rs 64,000 during the period 1961 to 1964. The Assistant Public Prosecutor II Kakinada who was consulted for his opinion as to whether this would constitute temporary misappropriation of funds, opined that this is a case of mere retention of cash balance by the former President and does not disclose any criminal Offence

(b) No, Sir

(c) Does not arise

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — అసలు ఎప్పుడు వసూలు చేశాడు ఎప్పుడు జమా కట్టాడంటే

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — నేను చెప్పినట్లుగా 1962 నుంచి 64 మధ్యలో జరిగినటువంటి వ్యవహారమండీ, ఒక రోజుది కొదిది రి.4 సంవత్సరాలది

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — జమ ఎప్పుడు కట్టారు వసూలు చేశాడు, దానిని మరల ఎప్పుడు deposit చేశాడు

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — ఇది జమకాదు సొసైటీ ప్రెసిడెంటుగా వసూలుచేసి ఇస్తాన్నారు మరీ రైతులకు ఇస్తున్నారు అది ఎవరి దగ్గర పెట్టకుండా Central Bank లో కట్టవలసింది. Central Bank లో కట్టకుండా సొసైటీవారు వెనుకకు ఇస్తున్నందువల్ల ఇది temporary misappropriation అవునా కాదా అని అడగడం, వారుచెప్పడం జరిగింది

శ్రీ ఎం వీరరాఘవరావు — కాకినాడ Co-operative Central Bank కు, కిర్లంపూడి Co-operative Society కి ఎంతకాలంనుంచి విరోధాలు ఏర్పడినాయి, ఎంతకాలమునుంచి అప్పులు ఇవ్వడం లేదు, అదివరకు ఎన్ని లక్షల రూపాయలు సంవత్సరానికి అప్పులు ఇచ్చి ఆ సొసైటీద్వారా రైతాంగానికి సహకరించే ఏర్పాటు చేసేవారు ఆ తరువాత, ఈ Board of Management తీర్మానం మీద ఆ సొసైటీ వారు తాలూకు own funds ను Bank లో పెట్టినట్లయితే మరల ఇవ్వలేరేమో Jaggerly Loans' manure వ్యాపారానికి ఇవ్వలేమో అనే సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా తెలియదా?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — ఒక్కసారి అన్ని ప్రశ్నలు అడిగితే చెప్పడానికి లేదు. ఇవన్నీ ఉన్నాయి అవి గవర్నమెంటు సూపర్ వీడ్ చేసినది దానిపైన వారు

కోర్టుకు వెళ్ళారు గవర్నమెంటు supercede చెసిన దానికి ఆ petition వారి dismiss చేశారు

శ్రీ సి వి కె రావు — అసలు ఈ డబ్బు misappropriation కాదు అంటున్నారు వారి దగ్గర పెట్టుకున్నారు అంటున్నారు వారు ఎక్కడ పెట్టుకున్నాయి గాని misappropriation కాదు బ్యాంకులో కూడా లేదు Misappropriation అంటే ఏమిటో definition ఇవ్వగలరా ?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — రాష్ట్రవారాపుగారు చెప్పాయి Central Bank ప్రగాదాలు ఉన్నందువల్ల ఉద్బలేదు Central Bank అప్పులు ఇవ్వలేదు Whatever it is to keep such a huge amount with one person is not desirable and it should not be encouraged

శ్రీ జి వెంకటరెడ్డి (ఎలచూరు) — ఆ time లో ఈ సాఫైటి President ఎవరు ?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — 1961 నుంచి ఎ. గౌరు శయ్యగారు ఉన్నారు

శ్రీ జి వెంకటరెడ్డి — Misappropriation period లో President ఎవరు ?

శ్రీ కె విజయ భాస్కరరెడ్డి — Charges frame చెసికొన్నాడు ఆ time లో ఎమ్ రామారావు, డి నుండరావు, ఎమ్ పీర రాఘవరావు ఉన్నారు

శ్రీ ఎమ్ పీరరాఘవరావు — Temporary misappropriation అని ఎంబాయితీరాట్ మంత్రిగారు చెయించిన కుంభకోణం బ్యాంకువారు సాఫైటీ అప్పు ఇవ్వని పరిస్థితులలో

ఎడ్వర్ స్పీకర్ — మీరు చేసిన appropriation క్రింద సెచ్చినా కూడా వారు కారకులా? Records బట్టి ఫలానా సంవత్సరంలో ఫలానావారు ఫలానా సంవత్సరంలో ఫలానావారు ఉన్నారు అని చెబుతున్నారు It is against the rules to keep money with one person దీనికి కూడా ఎనిష్టలుగారే కొరకులు అంటే ఎలా ?

శ్రీ ఎమ్ పీరరాఘవరావు — మమ్మల్ని supplementaries వేయమనియండి

Mr Speaker There is a limit to these things. If you suspect that the Minister for Panchayati Raj is behind all these things, it is not good

Sri M Veera Raghava Rao It is correct, Sir I can prove it, Sir

Mr Speaker That is enough Please sit down No more discussion From the information furnished by the Minister, it is known that keeping of large monies by the Presidents is against the rules According to rules, they are not expected to keep money with them

Sri K Vijayabhaskara Reddy They have to pay back in the Central Bank

శ్రీ ఎమ్ పీరరాఘవరావు — Central Bank లో రిపేట్ manure వ్యాపారానికి గాని జాగరీ loans ఇవ్వడానికిగాని repay చేయరనే భయం ఉన్నది అందుచేత Board of management ఒక తీర్మానం pass చేసి ఆ డబ్బు సాఫైటీ

లోనే ఉంచి వ్యాపారం చేయాలనే తీర్మానాలు ఉన్నాయి ఆ తీర్మానాల రీత్యావారు చేశారని ప్రభుత్వానికి తెలుసా అని అడుగుతున్నాను

ఎస్టర్ స్పీకర్ — మీ సొసైటీలో మీరు rules కు వ్యతిరేకంగా మీరు ఎన్ని తీర్మానాలు చేసుకున్నా అది కూడ irregularity యే All of you will become responsible for it

శ్రీ ఎం వీరరాఘవరావు — ఆ సొసైటీలో గవర్నమెంటు fraud ఏమైన పట్టుకున్నారా? Misappropriation పట్టుకున్నారా?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — చేరే ప్రశ్న వేయాలి

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — Misappropriation అయినదా లేదా అనే దానిలో కాలేదు అని తేల్చారు వీళ్ళ impression బాగానే ఉన్నది గాని legal opinion కి సంపన్నే misappropriation కాదని చెప్పారు అట్లాంటప్పుడు అది సరిగా work చేయలేదని చెప్పడానికి ఎట్లా పనికి వస్తుంది? బహుశా impression చేయవచ్చు

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — Charges frame చేశారు దానిపై న prosecute చేయడానికి నోటీసులు వచ్చాయి Public Prosecutor opinion వచ్చినాయి Temporary misappropriation కాదని గవర్నమెంటు prosecution sanction చేయలేదు అనే విషయాన్ని clear గా చెప్పాను ఇందులో ఒకటి ఉన్నది ఎవరెవరికి తగదాలు ఉన్నా ఏమి ఉన్నాయింత మొత్తాని సొసైటీవారు resolution pass చేసినారే పెట్టుకోవడం rules కు విరుద్ధం It is not a question of misappropriation or any such thing It is against the rules

INCOME AND EXPENDITURE OF T T D

2281—

* 5019 Q—Sri P Gunnyya (Patapatnam) —Will the hon Minister for Endowments be pleased to state

(a) the income and expenditure of the Tirumala-Tirupathi Devasthanams during 1965-66 and 1966-67, and

(b) the expenditure incurred with special reference to providing amenities to pilgrims?

The Minister for Endowments (Sri R Ramalinga Raju) —
(a) The figures of income and expenditure are as follows —

	Ordinary Receipts	Ordinary Expenditure	Capital Receipts	Capital Expenditure
	Rs	Rs	Rs	Rs
1965-1966				
(April 1965 to				
March 1966)	2,62,67 238-03	1,39,15,492 27 5,	12,955-28	49,45 97-22
1966-1967				
(April 1966 to				
March 1967)	2,95,53,149-82	1,45,37,810 48	4,72,419-02	58,46,083 43

(b) The details of expenditure incurred for providing amenities to pilgrims during the same period are as follows —

	1965-1966		1966-1967	
	Ordinary	Capital	Ordinary	Capital
	Rs	Rs	Rs	Rs
1 Choultries, rest houses and water supply	8,64,175-05	21,37,618-66	1,63,619-38	31,07,928-95
2 Public Health and Sanitation & Medical	3,01,06-96	2,150-00	3,62,783-91	911-00
3 Transport	26,74,707-52	5,56,062-89	25,64,415-08	6,01,971-73
4 Purohit Sangham	912-54	—	1,444-00	—
5 Kalyana-katta	3,572-47	—	6,461-86	—
6 Canteens	9,40,936-52	1,734-84	10,47,052-80	921-55
Total	47,85,411-36	26,97,573-39	50,45,777-03	37,11,736-23

(ఎ) తిరుపతి తిరుమల దేవస్థానం సాధారణ రాబడులు 1965-66 సంవత్సరంలో రు 2,62,67,283-31 పై సాధారణ ఖర్చులు రు 1,39,15,192-20 పై అదే విధంగా 1966-67 సంవత్సరంలో రు 2,95,53,149-82 పై సాధారణ ఖర్చులు రు 1,45,17,810-00 పై 65-66 సంవత్సరంలో పెట్టుబడులు, రాబడులు రు 5,12,955-28 పై పెట్టుబడి వినియోగాలు రు 19,28,597-22 పై 66-67 సంవత్సరంలో పెట్టుబడులు, రాబడులు రు 1,72,419-2 పై పెట్టుబడి వినియోగాలు రు 50,460,86-43 పై ఆదేశాలలో యాత్రీకులకు సౌకర్యాల కల్పించడంలో అయిన వివరాలు 65-66 సంవత్సరంలో సాధారణ ఖర్చు సక్రమాలు, విక్రాంతి గృహాలు, నీటి సరఫరా వగైరా నిమిత్తం రు 8,64,175-పై పెట్టుబడి ఖర్చు రు 21,37,618-66 పై ప్రజారోగ్యం పోషకద్రవ్యం, వైద్యం నిమిత్తం రు 3,01,106-96 పై పెట్టుబడి ఖర్చు రు 2,150-00 రవాణా, సాధారణ ఖర్చు రు 26,74,707-52 పై పెట్టుబడి ఖర్చు రు 5,56,062-89 పై పురోహిత సంఘం నిమిత్తం రు 912-84 పై కళ్యాణ కట్ట - రు 3,572-47 పై క్యాంటీన్ - రు 9,40,936-52 పై అదేవిధంగా పెట్టుబడి ఖర్చు 1,734-పై 66-67 సంవత్సరంలో

వి.ఎస్. స్పీకర్ — మీరు answer చెప్పడానికి యింకా ఎంత సేపు పడుతుంది :

శ్రీ సి వి కె రావు — ఇప్పుడు దేవుని దర్శనార్థం మంత్రులు వెళ్ళినప్పుడు దేవస్థానానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — ఏ మంత్రులు?

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఏ మంత్రులు అని అడుగుతున్నారు Does it differ from Minister to Minister?

శ్రీ సి వి కె రావు — మన దేవదాయ మంత్రిగారి గురించి చెప్పమనండి

శ్రీ పి గున్నయ్య — కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వచ్చే దేవస్థానం అది యాత్రికుల సౌకర్యం చాల తక్కువ ఉన్నది మనం అందరము వెళ్ళుతున్నాము మీకు తెలుసు డబ్బుకల వారికి రూములు ఉంటున్నాయి ఉచితంగా ఉండడానికి యింకా వసతులు చాలవు ఉచితంగా కొన్ని వసతులు కల్పించడం, భోజన కాంటీన్ లలో special భోజనం రు 3-25 పై దేవస్థానం కాంటీన్ లలో 12 అణాలకు యిస్తున్నారు ఇంకా చౌక చేసి, యాత్రికులు కొన్ని వేల మంది ప్రతి రోజు వస్తారు కాబట్టి భోజన కాంటీన్ లో సరైన మార్గంలో పెట్టడానికి తగిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — యాత్రికుల అవసరార్థం చాల తేలికగానే భోజనం supply చేయబడుతున్నది

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — ఈ దేవస్థానాలకు ఆదాయాలు ఎక్కువగా వస్తున్నటువంటి పరిస్థితులలో కేవలం ధార్మిక వ్యవహారాల సౌకర్యాలకు కాకుండా యింకా అదనంగా డబ్బు ఉంటే విద్య వైద్య సౌకర్యాలకు ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశాన్ని మన rules లో సవరిస్తారా? ఆ rules లో లేనట్లుగా ఉన్నది

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — దానికి కొన్ని పరిమితులు ఏర్పడినవి కొన్ని విద్యా సంస్థలకు సహాయం చేయుటకు ఏర్పాటు కాబడినది

డాక్టర్ టి యస్ మూర్తి — ప్రస్తుతం అక్కడ వున్న ఇన్ కం అక్కడే ఖర్చుపెట్టాలని, మిగిలిన ఏ ధర్మసంస్థలకు యివ్వకూడదనే ఒక రూలు వున్నదని అనుకుంటున్నారు ఒక్క తిరుపతికే కాకుండా అనేక స్థలాలనుంచి డబ్బు వస్తున్నది మిగిలిన ధర్మ సంస్థలు కూడా దాని నుంచి కంట్రీబ్యూట్ చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — ఇంకెక్కడా ఖర్చు పెట్టకూడదనే నిర్ణయమేమీ లేదు. జనరల్ గా తిరుపతి యాత్రికుల సౌకర్యార్థం ఎక్కువగా ఆ సౌమును పునయోగవరచడం మంచిదని అనుకుంటున్నారు

శ్రీ జి శివయ్య — రాను రాను యీ యాత్రికులు చాలా మంది, వేలకొలదిగా వస్తున్నారు ఎకామొదేశన్ మాత్రం పైనగాని దిగువనకాని ఎక్కడా లేదు సామాన్య జనం షేప్ మెంటుపై వుండవలసివస్తున్నది ఇది నిత్యమూ జరుగుతున్న విషయం అక్కడ పరిస్థితులు యీ విధంగా వుండగా, ఆదాయం దాదాపు రెండుకోట్లకు మించి వున్నది సౌకర్యాలకు మాత్రం రిర-66 లో రిరి లక్షలు ఖర్చు పెట్టామన్నారు 66-67 లో ఎంతో చెప్పలేదు—ఇంత తక్కువ ఖర్చు పెట్టడం యాత్రికుల యింటరెస్టుకు వ్యతిరేకంగా వున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసా? తక్షణమే యీ

విషయంలో తగు చర్యలు తీసుకుని దిగువను, పైన కూడా యాత్రీకుల వంటి సమిత్తం సత్రాలను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? అట్లాగే, పాఠశాలకు కొండనుండి అయిదారు మైళ్ళు పోవాలి. బస్సులలో పోయినారు, సెడిచి పోయినారు. పాఠశాలను చాలా పవిత్రమైన స్థలంగా యాత్రీకులు భావిస్తున్నారు. కాని, అక్కడ ఒక సత్రంగాని పెక్కారితీ ఏమిత్తం దేవస్థానం అపీనుగా, సెట్టండి ఏర్పాటు చేయడం గాని ఏమీ లేదు. ఆ ప్రాంతంలో అప్పడప్పుడూ దొంగతనాలూ, ఖానీలు జరుగుతున్నవి. పెక్కారితీ లేదు యాత్రీకులకు, ఈ విషయమే ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది?

Sri M Venkatanarayana (Eluru) — On a point of information దేవుడులేదనే కమ్యూనిస్టులు ఎంత నిగూఢమైన ప్రశ్నలు వేయవచ్చునా?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — యాత్రీకుల సౌకర్యార్థం ఒక సత్రం ఏర్పాటు తోటలుగా మరొక కిరీ లక్షల రూపాయల విలువగలిగిన సత్రానికి యీ మధ్యనే ఫౌండేషనుపడింది ఎస్టిమేషన్ కాంక్షన్ అయింది. దొంగర్లు పిలుస్తున్నారు మరొక కిరీ లక్షల రూపాయల సత్రానికి కూడా ట్వెంటీనే ఫౌండేషన్ వేయబోతున్నారు. యాత్రీకుల సౌకర్యార్థం ఎంత చేయడానికి వీలు పుంటే అంత చేయడానికి సిద్ధంగావున్నారు. శివయ్యగారు భావించిన పవిత్రత రూపావధానికి తప్పకుండా ఆచరిస్తామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — వారు లెక్కలు వరుసనే చెప్పారు. ఒక దానికి మరొక దానికి సంబంధం లేదు. యాత్రీకులకు అన్ని సౌకర్యాలూ కలుగ జేస్తున్నామన్నారు. బస్సులో టికెట్ రూపాయి పావలా అయితే పెండున్నరకగావి, మూడున్నరకుగాని యివ్వరు. బ్లాకులో అమ్ముతున్నారు. భోజనం కూడా ముప్పావలా అయితే రూపాయి ముప్పావలా యిస్తేగాని పెట్టరు. ప్రతిదీ బ్లాకు మార్కెట్లో జరిగిపోతున్నది. ఇంక, దేవుణ్ణి కూడా బ్లాకు మార్కెట్లో అమ్మేస్తారా?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా యిప్పుడు అక్కడ జరగడం లేదు. చాలా బందోబస్తుతో పెర్మిట్షన్లు జరుగుతున్నది. ఇంకా ఎక్కడయినా ఏమైనా జరిగితే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇంతవరకూ వున్నదని ఒప్పుకున్నారు. సంతోషం ఎప్పుడు మార్చారు?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — మీల్చుకుగావి, యితర ప్రాంతానికి ఎక్కువ వుచ్చుకోవడం లేదు. బస్సులు కూడా ఎక్కువగా పెంచాము. యాత్రీకులు ఎక్కువ చెల్లింది వెళ్ళవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ వై వెంకటరావు (వేమూరు) — యాత్రీకులకు అవసరమైన సదుపాయాలన్నీ కలగజేశాము అన్నారు. స్వామిపుష్కరం ట్యాంక్ వున్నది. అక్కడ నీళ్లు ఎప్పుడు వచ్చగా వుంటాయి. యాత్రీకులు చిక్కం స్నానం చేస్తూ వుంటారు. కనీసం అక్కడ నీళ్లు రెగ్యులర్ గా మార్చే ప్రయత్నం చేస్తే యాత్రీకులకు అరోగ్యం దెబ్బతినదు. దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? కొత్త నీళ్లు ఎప్పుడొకప్పుడు వచ్చేట్లు చేస్తే అది మంచి సౌకర్యం అవుతుంది.

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — దానికి ఏర్పాటు జరుగుతున్నది రెండు లక్షల ఖర్చుతో ఫిల్టర్ బెడ్ ఏర్పాటు అయింది ప్రతినిత్యం నీరు శుభ్రపరచే ఏర్పాటు అక్కడ జరుగుతున్నది

శ్రీ వి పాలవెల్లి — దేవస్థానాల తాలూకు విధులు విద్యా సౌకర్యాలకొరకు ఖర్చు పెట్టకూడదనే నిర్ణయమేదైనా ప్రభుత్వం తీసుకున్నదా? సింహాచలం దేవస్థానం నుంచి కొంత డబ్బు కొలేజీకి ఎలాబ్ చేస్తే కూడదన్నట్లుగా పత్రికలలో మాళాము

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — చట్టానికి లోబడి వ్యవహరించవలసివస్తుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఈ సమస్య వున్నది చట్టంలో ఏమి చేస్తే యిస్తారు ఇంకొకటి కూడా వున్నది, యిప్పుడు వారు యిబ్బంది లేదు అంటున్నారు ప్రాక్టికల్ గా వారు చెప్పినట్లు జరగడంలేదు సింహాచలం విషయం నాకు కూడా తెలుసు ఆ దేవాలయం నుంచి యివ్వడానికి వీలులేదని ఊళ్లో వసూలు చేసే కోమనీ అన్నారు ఈ విషయానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం ఏమైనా యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చిందా? ఇస్తే ఆ వివరాలు ఏమిటి?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — జనరల్ గా ఎడ్యుకేషన్ కు ప్రొవిజన్ లేదు సంస్కృత కళాశాలలకు, ఓరియంటల్ కాలేజెస్ కు, వేద పాఠశాలలకు యిత్యాది వాటికి యివ్వడానికి వీలు వున్నది

DONATIONS BY T T D

2282 —

* 5224 Q — Sri P Gunnayya — Will the hon Minister for Endowments be pleased to state

the districtwise number of temples to which donations have been given by the Tirumalai-Tirupathi Devasthanams from out of their income during each year between 1964-67 for the following purposes

- (i) construction, and
- (ii) repairs of temples?

Sri R Ramalinga Raju — A statement showing the districtwise number of temples to which donations have been given by the Tirumalai Tirupathi Devasthanams for purposes of construction and renovation during the years 1964-67 and the amounts donated is placed on the Table of the House

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం 64 నుంచి 67 వరకు ఒక్కొక్క జిల్లాలోని దేవాలయ నిర్మాణం కొరకు, పునరుద్ధరించడానికి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం గురించి యిచ్చిన విరాళాల పట్టిక సభా సమీక్షములో వుంచబడ్డది

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide answer to L A Q No 5224 (starred) (*2252)]

Statement showing the districtwise number of temples to which donations have been given by the Tirumala - Tirupathi Devasthanams during the years 1966-67 and the amounts donated

Name of district (1)	No of temples (2)	Amount of donation (3)	Year when given (4)	Purpose for which given (5)
Rs				
1 Anantapur	1	10,000	1964	Renovation
	1	1,000	1965	"
	3	20,000	1966	"
2 Chittoor	3	5,000	1965	"
	2	2,500	1966	Construc- tion
	3	11,500	1966	Renovation
	1	1,000	1967	Construc- tion
3 Cuddapah	1	10,000	1967	Renovation
4 Hyderabad	1	2,500	1964	Construc- tion
	5	31,500	1966	"
	2	20,000	1966	Renovation
5 Karimnagar	1	15,000	1967	Construc- tion
6 Krishna	1	7,000	1966	"
7 Khammam	1	10,000	1967	Renovation
8 Kurnool	1	5,000	1967	Construc- tion
9 Medak	1	15,000	1966	Renovation
10 Nellore	2	16,000	1966	"
11 Srikakulam	1	6,000	1966	"
	1	1,000	1966	Construc- tion
12 Visakhapatnam	2	22,000	1964	Renovation
	1	2,000	1965	Construc- tion
	1	5,000	1965	Renovation
	2	10,000	1966	"
13 West Godavari	2	20,000	1966	"
	1	4,000	1967	"
14 Madras State	1	2,500	1965	"

శ్రీ పి గున్నయ్య — ఈ పట్టికలో కొన్ని జిల్లాలకు అసలు యిచ్చినదేమీ లేనే లేదు కొన్ని జిల్లాలకు రెండు పేరు, మూడు పేరు ఉన్నది. ప్రతి జిల్లాలోనూ కూడా చాలా ప్రముఖమైన దేవాలయాలన్నాయి అవన్నీ కిందిమైబోకున్నాయి.

ఈ దేవస్థానపు డబ్బు నుండి కొంత యీ దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు కేటాయించి, ఒక పథకం ద్వారా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ ఆర్ రామలింగరాజు — ఆ జిల్లా యీ జిల్లా అనే విచక్షణ ఏమీ లేదు ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ చేయడం జరుగుతున్నది

SUBSIDY WELLS IN KUPPAM BLOCK

2283—

* 5350 F Q — Sri S Prajaparudra Raju (Nagur) — Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether it is not a fact for the last two years, 1965-66 and 1966-67 subsidy is being given to ryots for digging wells in Kurupam, block area by the Samithi and Agricultural Department, and

(b) if so, for how much subsidy and for how many wells is being given during the period and whether the wells have been dug and whether a competent Officer made an inspection of the wells?

Sri P Ramalinga Raju — Answer is placed on the Table of the House

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L A Q No 5850 F (S) (*2283)]

(a) It is a fact that the Samithi has granted subsidy loans under the Liberalised Loan-cum-Subsidy Scheme 1965-66 to ten ryots in Kurupam Block area. First instalment was disbursed to these ryots in the year 1965-66, Second instalment was disbursed in the year 1966-67 only to one ryot, as he has satisfactorily completed the work of the extent to first instalment. He has also completed the well work successfully subsequently.

In the year 1966-67 subsidy loans under the Liberalised Loan-cum-Subsidy Scheme were granted to 3 ryots by the Land Mortgage Bank on the recommendation of the Samithi, as from 1965-66 onwards loans under Liberalised Loan-cum-Subsidy Scheme are being channelled through Land Mortgage Banks.

No loans for sinking of wells were granted to the ryots in the Samithi area by the Agriculture Department, as the well Subsidy Scheme is not being implemented by it.

(b) One well under the Liberalised Loan-cum Subsidy Scheme 1965-66, has been completed by the ryot, Sri Esar Gaddayya, Chila-kam village. In this case, a subsidy of 50% of the cost of the well work not exceeding Rs 750, will be admissible and will be sanctioned by the concerned officer. The well was inspected by a competent Officer.

The three loanees to whom loans have been sanctioned by the Land Mortgage Banks during 1966-67, are not yet eligible for subsidy, as they have not completed their works.

శ్రీ ఎస్ ప్రకాశమూర్తిరాజు — ఈ సబ్సిడీ వెల్స్కు యిచ్చే గ్రాంట్లు కొంత తావి త్రవ్విన తరువాత యిస్తారా ? లేక ముందే అలా యిస్తారా ?

శ్రీ పి తిమ్మరెడ్డి :—బావి షార్త్ అయిన తరువాతనే ఎబ్బడిగా నిర్ణయిస్తారు
 శ్రీ ఎన్ ప్రతాపరుద్రరాజు :— మూడేళ్ళబట్టి తియ్యనివి వున్నాయి అప్పు
 యిచ్చిన తరువాత గొయ్యిగాని, నుయ్యిగాని వారు క్రవ్వార్ లేదో ఎరిగిరించి,
 క్రవ్వకపోతే ఏమి యాక్షన్ తీసుకుంటున్నారు : మూడేళ్ళబట్టి ఆ ఆసామీ స్వర్గంలో
 వున్నాడో ఎక్కడున్నాడో అని నేను అడిగితే వారికి కోం వచ్చిందిబాబూ

(No answer)

FISHING IN GODAVARI RIVER

2284—

* 185 (G) Q—Sarvasri B V Ramanayya (Allavaram) and
 R Satyanarayana Raju (Narasapur) - Will the hon Minister for
 Panchayat Raj be pleased to state

(a) What are the aims and objects of the Government in intro-
 ducting licensing system in fishing in Godavari river areas,

(b) Whether there are any G Os concerning the same, and

(c) What are the collections made by the Department in each
 year towards this account since the introduction of the scheme?

Sri T Ramaswamy :—(a) As the fishing in river Godavari was
 not controlled, the breeders and fingerlings were being ruthlessly
 fished out by fishermen. In order to stop this ruthless destruction of
 fish and increase fish seed production, the conservancy measures were
 introduced in river with effect from 1955-56. The conservancy
 measures are of close seasons, regulations of mesh of nets used for
 allowing small fish to escape and restrictions on sizes of fish to be
 caught.

(b) Yes Sir

(c) The revenue realised by issue of licences in each year is as
 follows

	Rs P
1956-57	2,562 00
1957-58	3,199 00
1958-59	,671 00
1959-60	2,160 00
1960-61	6,137 50
1961-62	5,893 50
1962-63	5,056 00
1963-64	13,266 25
1964-65	7,990 49
1965-66	11,150 50
1966-67	14,449 00

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణరాజు :—మంత్రిగారు (పి) భాగానికి సమాధానంగా
 రెండు పేజీలనుండి నాలుగు పేజీలవరకూ ఆదాయం వస్తున్నది అంటున్నారు. ఈ
 లైసెన్సింగు పద్ధతి రద్దు చేయమని గోదావరి ప్రాంతంలోని ఏషర్ మెన్ నుండి
 విజ్ఞప్తులు ఏమైనా వచ్చాయా? దానిపై మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు :
 ఇప్పుడు ఆకికడ అధికారులు అనేక నిర్బంధాలు వారిపై విధిస్తున్నారు ఇక్కడ
 వచ్చేది స్వల్ప ఆదాయమేగదా, ఆ నిర్బంధాలనుండి వారిని విముక్తి చేయడానికి
 ఆలోచిస్తారా :

శ్రీ టి రామస్వామి — ఇక్కడ ఇన్ కిం ప్రభుత్వం యొక్క ప్రధానోద్దేశం కాదు దీనివలన మనకు చాలా అవసరమైన ఫిష్ సీడ్ అంతా చాలా నష్టం అయి పోతున్నది ఎక్కువగా యిప్పుడు యితర రాష్ట్రాలనుండి యీ ఫిష్ సీడ్ ను దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము గోదావరి, కృష్ణాలలో వున్న సీడ్ వనం పట్టి పంచాయితీ సమితులు యితరత్రా యిచ్చి అభివృద్ధి చేసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం వీరు వాటిని పట్టి, సీడ్ లేకుండా చేస్తున్నారు కాబట్టి, తద్వారా మనకు చాలా నష్టం వాటిల్లుతున్నది కాబట్టి యీ రెస్ట్రిక్షన్ అవసరమని ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశం

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — ఈ లై సెన్సులు అక్కడ వుండే ఫిషరీ మన్ కో ఆఫ రేటివ్ సొసైటీలకు యివ్వకుండా ఇండివిడ్యువల్స్ కు ప్రోత్సాహమిస్తున్నారు మేము డై రెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ కు చెప్పాము మంత్రిగారికి కూడ ఒక మెమోరాండము పంపించడం జరిగింది ఫిషరీ మన్ కో ఆఫరేటివ్ సొసైటీలకే యిస్తే నన్ను నన్న మవ్వలను కాపాడడానికి వీలుగా వుంటుంది కాబట్టి ఆ విషయం పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ టి రామస్వామి — అందిరి ఫిషరీ మన్ నూ చేర్చుకున్నటువంటి ఫిషరీ మన్ కో ఆఫరేటివ్ సొసైటీలకు యిస్తాము ప్రతి ఫిషరీ మన్ కు కూడ అవకాశం కలుగ జేయాలనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశం వారు ఏ కొద్ది మందినో చేర్చుకొని, ఇతరులను చేర్చుము అంటే అటువంటి సొసైటీలకు యివ్వడానికి వీలుండదు

శ్రీ బి వి రమణయ్య — కోస్ట్ ఏరియాలో లక్షలాది ఆగ్నికులక్షత్రీయులు వుంటున్నారు సముద్రం ప్రాంతంలో డబ్బు ఎక్కువ వస్తూ ఇది జీవనాధారంగా వున్నవారికి ఇటువంటి ఆంక్షలు లేకుండా సీజనల్ గా చేపలు పట్టుకునే యీ గోదావరి ప్రాంతం వారిమీద యీ దీపార్థమెంటు యొక్క హరాస్మెంటు రోజురోజుకూ పెరిగి పోతున్నది వారి లెక్కల ప్రకారమే 150 నుంచి 4 వేల లోపు వుండే పరిస్థితులలో దానిని రద్దుచేసి మరొక విధంగా యీ సీడ్స్ ప్రొటెక్టు చేసేందుకు పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ టి రామస్వామి — గౌరవ శత్రులు ఇంతకంటే మంచి సజషన్ యిస్తే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము

DEEP-SEA FISHING AT VADAREVU

2285—

* 5352 (J) Q — Sri Pragada Kotiah — Will the hon Minister for Panchayat Raj be pleased to state

Whether there is a proposal with the Government to introduce deep-sea fishing in Vadarevu area near Chirala to better the lot of the thousands of fishermen living there, if not, what are the alternative schemes to improve the condition of the fishermen living on the sea coast between Vadarevu and Motupalli?

Sri T Ramaswamy — There are no harbour facilities at Vadarevu in Guntur District. Therefore, deep-sea fishing cannot be introduced at this place. This area comes under the extension block of the Panchayat Samithi Eetapalem, to which a grant-in-aid of Rs 15,000/ is being given by the Government every year, for implementation of the Fisheries extension Scheme. Under the scheme the fishermen are eligible for supply of fishery requisites such as Nylon yarn, logs, boats etc. The fishermen of Vadarevu can avail this facility and thereby improve their economic condition.

శ్రీ బ్రగద కోటయ్య — పీషరీస్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేయబడినది, ఇతర విధాల కూడ సహాయం చేయాలని ప్రభుత్వానికి వారు విజ్ఞాపన చేయడం జరిగింది దానిమీద కొంత విచారణకూడ జరిగింది దాని ఫలితము లేదో మంత్రిగారు చెప్పగలరా ?

శ్రీ టి రామస్వామి — గౌరవ సభ్యులు రిప్రెజెంటేషన్ యిచ్చారు—క్విక్ ట్రాన్స్ పోర్టు ఫెసిలిటీస్ ఏర్పాటు చేయాలని జూలై నెలనుంచి ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాము

GRANTS GIVEN TO THE UNIVERSITIES

2286—

* 4600 Q — Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) the amount of grants paid to the Osmania Andhra and Sri Venkateswara Universities respectively during 1966-67 and 1967-68, and

(b) the reasons for increase or decrease in the grants as the case may be in 1967-68 ?

Sri T V Raghavulu —

	1966-67	1967-68
(a) Osmania University	65,87,560	85,86,000
Andhra University	17,86,000	31,07,000
Sri Venkateswara University	19,67,000	26,95,303

(b) The increase is due to the enhanced commitment of the Universities due to revision of scales of pay, starting of Post Graduate Centres, etc ,

ఎ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి 1966-67 లో రూ 65,87,560 మంజూరు చేయడం జరిగింది 67-68 లో 85,86,000 రూలు మంజూరు చేయడం జరిగింది ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి 1966-67 లో 17,86,000 రూలు, 67-68 లో రూలు 31,40,700 మంజూరు చేయడం జరిగింది. వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి 66-67 లో రూలు 19,67,000, 67-68 లో 26,95,300 రూలు మంజూరు చేయడం జరిగింది

బి ఇందులో వుండే అదనపు ఖర్చు రివిజన్ ఆఫ్ స్కేల్స్ ఆఫ్ పె గురించి అయింది పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ పెంటర్సు ప్రారంభించడంలో వాటి అవసరాలకయ్యే ఖర్చు కూడ ఇమిడి వుంది 67-68 కి సంబంధించిన అంకెలలో

శ్రీ దనెంకుల నరసింహం — విశ్వవిద్యాలయాలకు గ్రాంటులు మంజూరు చేయడంలో ఇంతింత వ్యత్యాసాలు వుండడానికి కారణాలేమిటి? వాటిలో ప్రభుత్వానికి గిట్టనివారు కొందరు వున్నారా? గ్రాంటులు తగ్గించినప్పటికీ కూడ యూనివర్సిటీల వారి కార్యక్రమం సాఫీగా జరుగుతోందని ప్రభుత్వం విశ్వసిస్తోందా?

శ్రీ టి వి రామయ్య — నేను స్థూలంగా మనవి చేసేదేమంటే నార్మల్ అడ్మినిస్ట్రేషనుకు కావలసిన ఖర్చు-బ్లాక్ గ్రాంటుగా యిస్తున్నాము దఫదఫాగా

వారి అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారి కోరికలను, ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితులను ఆలోచించి అదనపు గ్రాంటులు కూడ యివ్వడం జరుగుతోంది

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి — ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి ఓన్ కాలేజిస్ వున్నాయి, మిగతా రెండు విశ్వవిద్యాలయాలకు ఆఫిలియేటెడ్ కాలేజిస్ వున్నాయి ఆ రెండు యూనివర్సిటీలకు గ్రాంటులిచ్చినట్లుగానే యీ యూనివర్సిటీకి కూడ యివ్వడం వల్ల — ఆ కాలేజీలకు పూర్తి ఎయిడ్ యివ్వడం, యీ యూనివర్సిటీ కాలేజీలకు పూర్తి ఎయిడ్ కాకుండా మొత్తం గ్రాంటుగా యివ్వడంవల్ల, 80 పర్సంటు కోసి యివ్వడం వల్ల ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి ఆర్థిక క్లిష్టపరిస్థితులు వచ్చిన విషయం వాస్తవమా ?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఉస్మానియా ఆంధ్ర వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలకు మంజూరు చేసిన మొత్తాలను బట్టి చూస్తే యిక్కడ కాన్స్టిట్యూయంట్ కాలేజీలు వుండబట్టి ఎక్కువ మొత్తం యివ్వడం జరుగుతోంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — యూనివర్సిటీలు ఎంత అడిగాయి, వారు ఎంత ఖర్చు అన్నారు దానికి ఏ ప్రవోర్డనులో యిచ్చారు ?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — యూనివర్సిటీలవారు 67 వ సం దబ్బు గురించి అడిగితే ప్రభుత్వంవారు ఒక కమిటీ వేశారు డైరెక్టర్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషను ఫినాన్సియల్ అడ్వైయజరు వెళ్ళి వారి అవసరాలను అంచనా వేశారు వారి అంచనా ఏమంటే — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి 87.44 లక్షలు కావాలన్నారు, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి 19.96 లక్షలు కావాలన్నారు, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి 11 లక్షల 20 వేలు కావాలన్నారు కాని గవర్నమెంటువారు రెండు పద్దులుగా వారడిగిన మొత్తంలో 70 పర్సంటు యివ్వడం జరిగింది

శ్రీ వి సి కేశవరావు — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో వుండడంవల్ల సెంట్రల్ యూనివర్సిటీగా వున్నది దానికి అధికంగా గ్రాంటులు కూడ యిస్తున్నారు కాని అడ్మినిస్ట్రేషన్ లోగాని, యూనివర్సిటీలో ఉద్యోగాల విషయంలోగాని తక్కిన రీజియన్లకు ఏమీ ప్రోత్సాహమివ్వడం లేదు ఈ ఇంజాలెన్సును తగ్గించి తక్కిన రీజియన్లకు కూడ ప్రోత్సాహం కలిగించేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తారా ?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఇది యూనివర్సిటీ ఆటానమీకి సంబంధించిన వ్యవహారం నేను జోక్యం కల్పించుకోవడం న్యాయంకాదు

డాక్టర్ టి వి ఎస్ చలపతిరావు — మంత్రిగారిచ్చిన ఫిగర్స్ నుబట్టి చూస్తే ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి 65 లక్షలు యిస్తే ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి 17 లక్షలు, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి 19 లక్షలు యిచ్చినట్లు వుంది ఈ వ్యత్యాసాలు ఎందువల్లనో చెప్పగలరా ? స్పెషలు కమిటీ రిపోర్టులో కూడ యీ వ్యత్యాసాలున్నాయి

శ్రీ టి వి రాఘవులు — గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు తదితర రెండు యూనివర్సిటీలకు లేని విలక్షణం యిక్కడ వున్నది కాన్స్టిట్యూయంట్ కాలేజీలకు వుండే ఖర్చు కూడ ప్రభుత్వం భరిస్తోంది

శ్రీ సి జంగారెడ్డి (వర్కాల) - ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ స్వయంగా కొన్ని కాలేజీలను నడపడంవల్ల గ్రాంటు తక్కువ కావడంవల్ల యీ సంవత్సరం సీట్లు కూడ తగ్గించినట్లు తెలుస్తోంది గవర్నమెంటువారే ఆ కాలేజీలను పూర్తిగా తీసుకొని

నడపాలని ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ లంపు నుంచి ప్రభుత్వానికి ఏమైనా వచ్చిందా, వస్తే ఏమి చేస్తున్నారు ?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ తరపున అటువంటి ప్రతీకలు ఏమీ రాలేదు కాని రీజినల్ కమిటీలో మొట్టమొదటిసారిగా యిది లేవదీశారు ఇది ప్రత్యామ్నాయమైన ఆలోచన, దీనిని గురించి గవర్నమెంటు ఆలోచించాలి

FINANCIAL CRISIS IN OSMANIA UNIVERSITY

2287—

* 2451 Q — SIVASU P O Satyanarayana Raju, C V K Rao Smt J Eswari Bai (Yel areddy) — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that there is financial crisis in Osmunia University, at present,

(b) if so whether the University has asked for any assistance from the state Government, and

(c) whether the Government have decided to give the assistance ?

SRI T V Raghavulu — (a) It cannot be said that there is financial crisis in Osmunia University, though its financial position cannot be said to be satisfactory

(b) Yes, Sir

(c) The Government have sanctioned an additional block Grant of Rs 26,20,803 during 1967-68 to the University

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — అక్కడ టీచర్లకు salaries లేకుండా ఎన్నాళ్లు అట్లా ఉంచుతారు? వారికి ఎంతదబ్బు వచ్చేది అంది? ఎంతదబ్బు ఇచ్చారు?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఇదివరకే ప్రభుత్వ జవాబుచెబుతూ మనవిచేసాను Director of Higher Education, Financial Adviser వెళ్ళిచూచి 37 లక్షలు కావాలని అంటే అందులో నూటికి 70 వంతులు ఇచ్చామని అన్నాను చిద్వారా టీచర్ల జీతాలలేకుండా ఇచ్చిందలు పద్దారని ఆనడం సరియైనదికాదు.

శ్రీ సిహెచ్ రాజేశ్వరరావు — నైజాంకాలనుంచి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీని సంపూర్ణంగా ప్రభుత్వమే నడిపించే సాంప్రదాయం ఉన్నది ఈ విధమైన back-ground ఉండగా, సిండికేటులో పైనాన్ను సెక్రటరీ, డి పి ఎ ఉన్నప్పుడు, వారు కోరినమొత్తాన్ని తగ్గించడానికి కారణంఏమిటి?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — సిండికేటులో పైనాన్ను సెక్రటరీ, డి పి ఐ, ex officers మెంబర్లే. ప్రతియూనివర్సిటీలోను ఉంటారు వారి sobering influence బద్దెటుమీద ఉండాలని ఆశీస్టాము ఎంతవరకు ఉండో నేను చెప్పలేను

Mr Speaker — Answers for all the other questions will be laid on the Table of the House except question Nos 2289, 2290, 2296 and 2297

AYACUT UNDER T B PROJECT LOW LEVEL CANAL

2289—

* 4301 Q —SRI P O Satyanarayana Raju — Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state

(a) whether there are any proposals before the Government to bifurcate the existing irrigable dry ayacut of Tungabhadra Project Low Level Canal ayacut and allow cultivation in each block in alternate years, and

(b) if so, whether it is likely to be introduced in the ensuing Rabi season?

SRI K Vijayabhaskara Reddy —(a) No, Sir

(b) Does not arise

CO-OPERATIVE RICE MILLS IN NALGONDA DISTRICT

2290—

* 4033 Q —SRI N Raghava Reddy — Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state

(a) the number of co-operative rice mills for the establishment of which loans have been granted in 1963 in Nalgonda district,

(b) whether a statement containing the following particulars will be placed on the Table of the House,

- 1 the location of the said mills,
- 2 the estimated expenditure for the construction,
- 3 the details of land acquired for those mills,
- 4 the amount of compensation paid for those sites, and
- 5 the names of owners of said sites, and

(c) the rules followed for the payment of compensation for the lands acquired for this purpose?

SRI K Vijayabhaskara Reddy —(a) During 1963, financial assistance was sanctioned for the establishment of only one Co-operative Rice Mill in Nalgonda District. This assistance was sanctioned to the Nalgonda Co-operative Marketing Society Ltd.

(b) Statement showing the particulars is placed on the Table of the House.

(c) The land was purchased by the society in a purely private transaction.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(VIDE ANSWER TO L A Q No 4033 (STARRED) * (2290)

(1) The location of the said mills,	(1) The rice mills located at Tipparthi village in Survey No 449 in the taluk and district of Nalgonda
(2) the estimated expenditure for the construction,	(2) Rs 1,34,000

(3) the details of the land acquire for those mills,	(3) The Nalgonda Cooperative Marketing Society Ltd, purchased 5 acres of patta land at a cost of Rs 53 00 per acre from Mohd Kamruddin Khan resident of Tipparthi village
(4) The amount of compensation paid for those sites, and	(4) A sum of Rs 17,500 was paid towards the cost of the land purchased
(5) the names of owners of said sites	(5) Sri Mohd Kamruddin Khan s/o Sri Mohruddin Khan, resident of Tipparthi village

శ్రీ ఎన్ రామరెడ్డి — ఈ భూమిని acquire చేసిన సందర్భంలో ప్రతి ఎకరానికి రూ 3,500 లు ఇచ్చినట్లు స్టేటుమెంటులో ఉన్నది నాగార్జునసాగర్ క్రింద మంచిభూములకు కూడా రూ 500 ల కంటే హరిజనుల ఇండ్లవల్లాలకు acquire చేసినప్పుడు ఇవ్వడానికి పీలులేదని ఉండగా, దీని 200 లు కూడా విడిచిపెట్టేయని ఈ భూమికి రూ 3,500 లు ఏ హాయిప్రకారము ఇచ్చారు? దీనిని విచారణచేయిస్తారా?

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — దీనిని acquire చేయలేదు D C M C వారు ప్రయత్నముగా తీసుకున్నది ఇందులో acquisition అన్నట్లు మాధ్యమికీరాలేదు

PAYMENT OF SALARIES FOR TEACHERS

2296—

* 106 Q Sri C V K Rao — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that an additional amount of Rs 2 00 crores is needed for the salaries of teachers under Zilla Parishads and Panchayat Samithis and another 8 lakhs is needed to be paid to teachers of aided schools, if so whether the Government has complied with the requirements if not, why, and

(b) whether it is a fact that arrears of salaries of teachers of Yellavaram and Rampachodavaram taluk of about 400 teachers in 120 schools are pending since 1963 if so, what action taken to reimburse those arrears due, if not, why?

శ్రీ టి వి రామప్పలు — ఇది గతానికి సంబంధించిన వ్యవహారం. లోగడ ప్రత్యేకమైన ఆర్థికపరిస్థితులు, ఒడుదుడుకులు దృష్ట్యా జిల్లాపరిషత్తులోను, సముఖం లోను aided managements క్రింద పనిచేసే ఉపాధ్యాయుల పేతనాలు సకాలంలో ఇవ్వలేని పరిస్థితులు ఏర్పడడం, తద్వారా దీవర్సు రిట్రైమెంటిటీవ్స్, ఎర్లిక్, డి ఇ వో లు, జిల్లాపరిషత్తులు చెప్పినదానిని ఎరన్కరించుకుని 1 (1) కోట్లు కావాలని డి ఇ వో లు అంచనాలు చెప్పినమాట విజమే అట్లాకాకుండా గవర్నమెంటు డిపెండులో జారీచేసిన ఆర్డరు ప్రకారం అన్ని బిల్లుల honour చేయాలని ప్రెజిడెంట్కు instructions ఇచ్చి ఆ పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది, (బి) కి సంబంధించి సంతకం రంబోడవరం, ఎల్లవరంలో 128 aided ఎలిమెంటరీ స్కూల్లు ఉన్నాయి, 215 మంది ఉపాధ్యాయులున్నారు వాటికిసంబంధించి 1962 కు పూర్వం కొన్ని arrears ఉన్నాయి అవి salaries కు సంబంధించికావు H Ms కు

రావలసిన allowances, management grants, D A ఇటువంటివి, మూడు సంవత్సరాలు పైగా మించినవాటిని గవర్నమెంటు తీసుకుని ఇవ్వడం జరిగింది 1968 తరువాత వాటికి ఇవ్వడం జరిగింది ఇది చాలా స్వల్పమైన మొత్తం

శ్రీ సి వి కె రావు — Total amount 4 69 కోట్లు అన్నారు దానిని మొత్తం salaries క్రింద ఇచ్చారా? Arrears జీతాలక్రింద కావు, allowances అన్నారు ఇచ్చివేసారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఇచ్చివేసాము.

B O L DEGREE

2297—

* 5350 (S) Q — Sri Vavilala Gopala Krishnayya — Will the hon Minister for education be pleased to state

(a) whether the Bachelor of Oriental Language (B O L) is recognised as equal to B A or B Sc, in view of the implementation of Official language Act, and,

(b) if so, since when?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — B O L ను స్కూల్స్ లో తెలుగు పండిట్లను appoint చేయడానికి సంబంధించినంతవరకు B A కు equivalent గా పరిగణించడం జరిగింది మిగతా విషయాలలో కూడా ఆ విధంగా పరిగణించాలంటే official language క్రింద G A D services చూడవలసి ఉంటుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — తెలుగును official language గా implement చేయాలంటూ వాటిని కొన్ని సందర్భాలలోనే B A తో సమానంగా ఒప్పుకుంటున్నారు మిగతా వాటికి ఒప్పుకోదలైదు అటువంటప్పుడు వారు ఎందుకు చదవాలి? వాటికీ కూడా పూర్తిగా recognition ఇస్తేనే ఆ grades అన్ని వారికి వస్తాయి ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమైనా జవాబు చెబుతారా?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — ఈ విషయమై ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవాలి నాకు తెలిసినంతవరకు ప్రభుత్వస్థాయిలో ఇంతవరకు నిర్ణయం జరుగలేదు

శ్రీ ఎ మాధవరావు — తెలుగు పండిట్లను appoint చేయడంలో ఏ విధంగా చేస్తున్నారు?

శ్రీ టి వి రాఘవులు — గ్రేడు I పండిట్లుగా appoint చేస్తున్నాము B A B Ed కి యిచ్చే జీతం ఇస్తున్నాము అందుకు equal అన్నాను

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

SECOND EDUCATIONAL SURVEY

2288—

* 2779 Q — Sarvasri Badri Vishal Pitti, K Butchi Rayudu and Ch Rajeshwara Rao — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) the particulars of the data collected during the first stage of second educational survey launched at the instance of Government of India, Ministry of Education in August 1965, and

(b) whether a copy of the State Survey Report will be placed on the table of the House?

A —

- (a) A statement is placed on the Table of the House
- (b) The second Educational Survey Report has not yet been printed. A copy of the Summary of the findings of the State Survey Report is placed on the Table of the House

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
 VIDE ANSWER TO CLAUSE (A) OF L. A. Q. NO 2779 (STARRED (* 2288))

Particulars of the data collected during the first stage of the Second Educational Survey launched at the instance of the Government of India Ministry of Education

IDENTIFICATION AND ENUMERATION OF

- i) every distinct habitation
- ii) every primary, middle and secondary school,
- iii) habitations which have in them provision for educational facilities at primary, middle and secondary stages,
- iv) habitations without educational facilities in them at primary, middle and secondary stages
- v) In case of every habitation under (iv) above, the distance at which educational qualified facilities at the various stages are available for habitations in different population slabs,
- vi) the distribution of primary middle and secondary sections and enrolment in these sections according to number of teachers and classes in a section,
- vii) the distribution of primary, middle and secondary sections according to number of teachers and enrolment in each section,
- viii) class-wise enrolment in schools with different sections,
- ix) the distances which children at primary, middle and secondary stages walk from their school-less habitations to the schools in the neighbouring habitations,
- x) distribution of teachers in primary, middle and secondary sections according to their qualifications,
- xi) enrolment in different classes at Primary, middle and secondary stages,
- xii) the distribution of untrained teachers according to their age and teaching experience,
- xiii) distribution of schools according to their management and nature of ownership of school buildings, and
- xiv) the qualifications of teachers teaching science in secondary schools and laboratory facilities available to them for teaching science

A SUMMARY OF THE FINDINGS OF
SECOND EDUCATIONAL SURVEY OF
ANDHRA PRADESH

Note The data have been collected as on 31-12-1965)
HABITATIONS

1 There are 53,866 rural habitations in the areas covered in this Report and their population is estimated at 3,23,82,092. Of these, 64.16% are in the population slab 'below 500' and they account for 21.84% of the rural population. The percentage of small habitations is very high in the State.

2 The total number of urban habitations identified is 205.

PRIMARY EDUCATION

3 The percentage of rural habitations with primary sections in them or within the walking distance of a mile is 87.18%. This includes 60.83% with primary sections in them.

4 The percentage of rural population with primary sections in their own habitations or within a walking distance of a mile is 97.21% including 90.73% having primary sections in their own habitations. The habitations in the slab '300 and above' are by and large served by primary sections. The question of expanding primary school facilities in future will mainly be that of providing schools for the small habitations. Among districts, the percentages of population served with Primary Sections within one mile walking distance vary from 91.00% in Chittoor District to 99.65% Krishna District.

5 According to the first Educational Survey only 68.40% of the rural population of the habitations in the population slab of 300-399 was served by primary sections on 31-3-1957.

6 There are 36,801 primary sections in rural areas. Of these 93.52% are independent primary schools, 5.35% are part of primary-cum-middle schools and 1.12% are part of primary-cum-high schools.

Out of 3,553 primary sections in urban areas 80.97% are independent primary schools, 13.23% are part of primary-cum-middle schools and 5.80% are part of primary-cum-middle-cum-high schools.

7 On an average, a primary section has 91 pupils. The averages for rural and urban areas separately are 80 and 208 respectively.

8 There are many instances of disproportionate allocation of teachers in rural and urban areas.

9 75.28% of the rural primary sections are complete primary sections having classes I to V with 89.50% of total enrolment. The corresponding percentages for urban primary sections are 88.63 and 95.80 respectively.

10 In the rural areas 47.75% of the primary sections are one-teacher sections, 26.45% are two-teacher sections and 12.62% have three teachers each. Only in 13.18% of the primary sections is the number of teachers four or more than four.

11 In the urban areas, 11.37% of the primary sections are one-teacher sections, 12.56% are two-teacher sections and 13.49% are three-teacher sections.

12 In 72.83% of the rural primary sections the enrolment is upto 10 only. The corresponding percentage for urban primary sections is 24.51. Considered in the context of the recommendation of the Education Commission only in 13.21% of primary sections in the state (both urban and rural primary sections put together) is the enrolment more than 160.

13 Multiple class teaching is necessary in 83% of the primary sections in the State.

14 Girls constitute 40.37% of the enrolment in the primary sections in the State as a whole. Corresponding figures for rural and urban areas separately are 39.36 and 44.37 respectively.

15 The enrolment in classes I to V is 75.08% of the estimated population in the age-group 6 to 10. Considering the data in the context of the population served by primary sections it becomes obvious that in many cases the enrolment has not kept pace with schooling facilities. The percentage of rural population served by primary sections within one mile walking distance is 97.21.

16 The enrolment in classes I to V is 75.08% of the estimated population in the age group 6 to 10. The percentages separately for boys and girls are 89.48 and 60.66 respectively. The target of enrolment under the Third Five Year Plan was 76.4% (90.4% for boys and 61.6% for girls).

17 907 pupils are enrolled in classes I to V for every 10,000 population. The indices for boys and girls separately are 541 and 336 respectively.

18 Of the total enrolment in classes I to V 39.41% are in class I. These percentages for rural and urban areas are 41.63 and 30.55 respectively.

19 The ratio between the enrolment in classes I and V i.e., approximately 4:1 and the corresponding figures for rural and urban areas separately are 5:1 and 2:1 respectively.

20 Among boys, the ratio between the enrolment in classes I and V approximately is 4:1 in the State as a whole and for the girls it is 5:1.

EDUCATION AT MIDDLE STAGE

21 57.89% of the habitations covering 72.03% of the rural population in the state have middle sections either in them or within three miles walking distance. The corresponding figures at the time of conducting the 1st Educational Survey i.e., as on 31.3.1957 were 42.37% and 48.3% respectively. From this it is evident that there has been appreciable progress in the field of Middle School education during the period intervening the First and Second Educational Surveys. At the same time it is important to note that about 28% of the people in the state are still without Middle school education facility within three miles walking distance.

22 76.17% of the rural habitation in the population slab 1,000 and above are served by middle sections within three miles. The corresponding percentage for habitations in the slab below 1,000 is 54.09.

23 There are 3,638 Middle Sections in rural areas of these 2.50% are independent middle schools, 54.23% are part of primary-cum-middle schools, 31.97% are part of Middle-cum-secondary schools and 11.30% are part of primary-cum middle cum-secondary schools

Out of 1210 urban middle sections, 4.13% are independent middle schools, 38.84% are part of primary-cum-middle schools, 40.00% are part of Middle-cum-secondary schools and 17.02% are part of primary-cum middle-cum-Secondary schools

24 13 middle sections and 74 teachers are available per 1,00,000 of the population in the State.

25 On an average a middle section has 134 pupils. The corresponding figures for rural and urban areas are 96 and 248 respectively

26 There are numerous instances of the disproportionate allocation of teachers and also of small middle sections. About 64.73% of the middle sections have an enrolment less than 121, the minimum optimum limit suggested by the Education Commission.

27 The corresponding percentages for rural and urban middle sections are 74.25 and 36.08 respectively

28 14.62% of the rural Middle Sections are single-teacher sections with 3.84% of the total enrolment. 6.61% of the urban Middle Sections are single-teacher sections with 0.76% of the total enrolment

29 30.86% of the middle sections in the State are incomplete middle sections. The percentages for rural and urban areas are 35.65 and 16.52 respectively

30 Of the enrolment in middle sections girls constitute 26.02% only. The percentages for rural and urban areas are 20.35% and 32.67% respectively

31 The enrolment in classes VI to VIII is equal to 24.95% of the estimated population in the age-group 11 to 13. The percentages for boys and girls are 36.86 and 13.03 respectively. Like the primary stage, the enrolment at middle stage has not kept pace with the expansion of educational facilities in the State

32 159 pupils are on the rolls per 10,000 population including 118 boys and 41 girls

33 Of the total enrolment in classes VI to VIII in rural areas 44.47% are in Class VI, 31.02% in class VII and 24.51% are in class VIII. The corresponding percentages in urban middle sections are 39.86, 31.69 and 28.45 respectively.

SECONDARY EDUCATION

34 At present 64% of the rural habitations are served by secondary sections including 2.97% with secondary sections in them. The corresponding percentages at the time of conducting the 1st Survey were 36 and 0.8. Evaluating the present position in terms of population 74% of the rural population is served by secondary sections including 16.66% with secondary sections in their own habitations. At the time of conducting the 1st Survey only 42.50% of the rural population was served by Secondary Sections

35 In the population slab '>1000 and above', 98.64% of the rural habitations are served by secondary sections including 81.1% with secondary sections in them. Only 50% of the habitations in this slab were having secondary sections in them at the time of conducting 1st Survey. The percentages of the habitations served by secondary sections within five miles in the population slabs '2000-1999', '1000-1999' and 'below 1000' are 82.74, 71.91 and 61.70 respectively.

36 The range of variation in population served by secondary sections is from 35.60% in Adilabad Dist. to 90.60% in Guntur District.

37 On an average, a secondary section in the rural areas serves about 20,533 population.

38 Out of the 1,577 rural secondary sections, 0-19% are independent secondary schools, 73.75% are part of Middle-cum-Secondary Schools and 26.06% are part of Primary-cum-Middle-cum-Secondary Schools. It means that a very small percentage of secondary sections are independent secondary schools.

Out of the 712 urban Secondary sections, 13.19% are independent secondary schools, 67.98% are part of Middle-cum-Secondary Schools and 28.83% are part of Primary-cum-Middle-cum-Secondary Schools.

39 On an average, a secondary section in the State has 152 pupils. The figures for rural and urban areas separately are 93 and 295 respectively.

40 52.06% of the secondary sections in the State have enrolment 'upto 100' only. The corresponding percentages for rural and urban secondary section areas are 63.23% and 27.24% respectively.

41 About 95.59% of the secondary sections in rural areas have enrolment less than 241 each. In urban areas 55.18% of the Secondary sections have an enrolment 'less than 241' each. Considered in terms of the recommendation of the Education Commission, only in about 17% of the Secondary Sections in the State the enrolment is more than 240 in each.

42 In rural areas, 47.68% of the secondary sections have teachers 'upto 5' only.

43 In urban areas, 23.50% of the secondary sections have teachers 'upto 5' only.

44 Out of 2,289 secondary sections, 21.21% are incomplete secondary sections. The percentages separately for rural and urban areas are 27.86% and 16.00% respectively.

45 45.03% of the rural secondary sections have laboratory facilities for teaching science. The corresponding percentage for urban secondary sections is 70.93.

46 In the rural areas 97.34% of the secondary sections have one medium of instructions and 1.86% have two media of instruction each. The sections with one medium of instruction largely use their respective regional languages.

47 Out of the 712 urban secondary sections 71.88% have one medium of instruction, 22.89% have two media of instruction each, 2.39% have three media of instructions each, and the rest have four media of instruction each.

48 The girls in secondary sections constitute 20.36% of the enrolment in secondary sections. The percentages for rural and urban areas are 13.47 and 25.36 respectively.

49 The enrolment in secondary sections is equal to 10.73% of the estimated population in the age-group 14+ to 17+. The percentages for boys and girls separately are 17.03 and 4.39 respectively. It is, therefore, evident that absolute majority of children in the age group 14+ to 17+ are not availing themselves of the secondary education facilities provided for them.

50 85 Children are in secondary sections per 10,000 population including 68 boys and 17 girls.

TEACHERS

TEACHERS IN PRIMARY SECTION

51 There are 85,868 trained teachers. Of these, nearly 63% are non-matriculいたes, 35.50% are matriculates and the rest are post-matriculいたes and others. It is, therefore, evident that the majority of trained teachers in primary sections in the state are non-matriculいたes.

52 There are 7,654 untrained teachers. Of these 35.14% are non-matriculいたes, 58.02% are matriculates and the rest are post-matriculいたes and others. Unlike trained teachers, majority of untrained teachers are matriculates.

53 The range of trained men-teachers varies from 58.88% in Hyderabad district to 100% in Krishna and Anantapur districts.

54 The range of trained women teachers varies from 42% in Adilabad district to 100% in West Godavari, Krishna, Guntur, Cuddapah and Anantapur districts.

This position clearly reveals the wide disparity in educational qualifications of teachers among the various districts in the state.

55 There are 93,552 teachers in both rural and urban primary sections put together. Of these 77.75% are men and 22.25% are women-teachers.

56 Considering matriculation and teacher-training as the desirable qualifications at primary stage, only 31.04% of the teachers fulfil both these qualifications.

57 Out of the 7630 untrained teachers in primary section, 9.71% are required to undergo training and the rest will be exempted on the ground of over age.

TEACHERS IN MIDDLE SECTIONS

58 There are 28,981 teachers in middle sections including 23,934, 82.59% men-teachers and 5,047, 17.41% women-teachers. The percentages of women teachers in rural and urban areas separately are 6.75 and 32.61 respectively.

59 The percentage of trained teachers is 86.10%. The percentage for rural and urban middle sections are 85.28 and 87.28 respectively. The percentages of trained men and women teachers are 86.03 and 86.46 respectively.

50 Among the districts, the range of trained men teachers varies from 65.32% in Nalgonda district to 97.28% in West Godavari district. The range of trained women-teachers varies from 54.38% in Khammam district to 98.22% in Visakhapatnam district.

61 Both men and women-teachers put together there are 24,954 trained teachers. Of these, 69.0% are non-matriculates, 72.22% are matriculates and the rest are post-matriculates and others.

62 There are 4,027 untrained teachers in middle sections in the state of whom 12.98% are non-matriculates, 41.61% are matriculates and the rest are post-matriculates and others.

63 Both trained and untrained teachers put together there are 28,931 teachers. Of those 77.5% are non-matriculates, 67.96% are matriculates and the rest are post-matriculates and others. Of the total number of teachers in Middle sections, 86.10% are trained and 13.90% are untrained teachers.

64 Considering matriculation and teacher training as the minimum desirable qualifications for teachers at the middle stage, 80.16% of the teachers fulfil these qualifications.

65 If a degree with teacher training is considered desirable qualifications, only 4.13% of the teachers fulfil it.

66 95.31% of the untrained teachers are required to undergo training and the rest will be exempted from training due to over age teachers in secondary sections.

67 There are 18,806 teachers in secondary sections including 16,000, 85.08% men-teachers and 2,806, 14.92% women-teachers. The percentages of women-teachers in rural and urban secondary sections are 5.66 and 23.68 respectively.

68 The teachers in secondary sections in rural areas constitute 48.58% of the teachers in secondary sections in the State. The corresponding percentages for primary and middle sections are 79.59 and 58.76 respectively.

69 65.60% of the teachers are "graduates or above". The corresponding percentages for men and women teachers separately are 65.45 and 66.54 respectively. Thus, there is virtually no difference between the percentages of "graduates or above" among men and women teachers.

70 Of the total number of teachers (both in rural and urban secondary sections put together), 1.29% are "less than matriculates", 13.28% are matriculates, 32.7% are intermediates, 56.56% are graduates, 9.03% are post-graduates and the rest are others.

71 Of the total number of teachers in rural secondary sections 81.68% are trained. The corresponding percentage for urban sections is 87.89.

72 The percentages of trained teachers among men and women teachers are 84.46 and 85.58 respectively.

73 56.05% of the teachers fulfil the desirable qualifications of the degree and teacher training.

74 96.98% of the untrained teachers in the secondary sections are required to undergo training. The rest will be exempted due to overage.

Teachers Teaching Science in Secondary Sections :

75 Out of 18,806 teachers in secondary sections 24.18% are teaching science. The academic qualifications of these teachers vary

from "matriculation without science" to a "Master's degree in Science"

76 Of the total number of Science Teachers 30.07% did not received any training in teaching at all, 12.05% are trained under-graduates with science, 7.76% are trained under-graduates without science, 47.1% are trained graduates or post-graduates with science and 2.7% are trained graduates or post graduates without science

77 Only 53.89% of the Science Teachers devote more than 60% of their teaching time to science. It is therefore surprising that all the science teachers do not devote their full time to teaching science especially when the available resources of science teachers are very meagre

SCHOOL BUILDINGS

78 The data regarding class rooms pertain to primary and middle sections only

79 Of the total number of rural primary sections 38.71% have their own buildings, 25.18% are in rented buildings and 30.77% are in rent free buildings

80 Of the total number of middle sections in rural areas 56.51% have their own buildings, 12.7% are in rented buildings and 14.27% are in rent free buildings

81 Of the total number of secondary sections in rural areas, 77.68% have their own buildings, 5.58% are in rented buildings and 17.44% are in rent free buildings

82 Of the total number of urban primary sections, 29.50% have their own buildings 53.45% are in rented buildings and 9.26% are in rent free buildings. For obvious reasons, the percentage of primary schools functioning in rented buildings in urban areas is much higher than in rural areas

83 47.69% of the urban middle sections have their own buildings, 29.17% are in rented buildings and 4.21% are in rent free buildings

84 71.21% of the urban secondary sections have their own buildings, 23.83% are in rented buildings and 7.44% are in rent free buildings,

85 The Survey reveals that primary sections in rural areas in the State have 51,814 class rooms with a total floor area of 1,47,66,186

sq ft. The average area per class room comes to 206 sq ft and area per pupil works out to 4.82 sq ft. As per the Andhra Pradesh Educational Rules, "Elementary School place" means suitable accommodation subject to a minimum of 9½ sq ft of floor space per pupil. It is therefore clear that the floor space available at present per pupil in rural primary sections is much below the specification of the Department

86 The urban primary sections have 13,460 class rooms with a total floor area of 81,04,881 sq ft. The area per class room and per pupil works out to 285.27 sq ft and 5.69 sq ft respectively. Here also the floor space available per pupil is below the specification of the Department

87 The rural middle schools have 11,507 class rooms with a total floor area of 28,41,101 sq feet. The floor area per class room and per pupil works out to 319.63 sq feet and 8.59 sq feet respectively. The Education Department has prescribed a floor space of 10 sq feet per pupil.

88 The urban middle sections have 7,780 class rooms with a total floor area of 19,71,661 sq feet. The floor area per class room and per pupils comes to 345.33 sq feet and 6.38 sq feet respectively. Here also, the floor area available per pupil is below the specification of the Department.

89 The number of rural schools running in shifts is negligible.

90 In urban areas 1.38% of the primary sections, 2.97% of the middle sections and 3.79% of the secondary sections are run in shifts.

91 The percentage of schools having buildings in rural areas is very low.

92 In urban areas, 1.81% of the primary sections, 1.66% of the middle sections and 0.7% of the secondary sections are sharing buildings.

93 The data regarding play ground facilities have been collected only for primary sections in rural areas and no such data were collected in respect of urban primary sections or for middle and high schools both in rural and urban areas.

94 44.37% of the primary sections have facilities for playgrounds. These include 27.01% of the primary sections with their own playgrounds and 17.36% have the facilities for playgrounds but these are not owned by the school managements.

95 Of the secondary sections in rural areas, 29.03% have hostel facilities in their own villages.

96 9.34% of the students on the rolls in secondary sections in rural areas reside in hostels.

WIG FACTORY

2291—

* 2434 Q.—Sri A. Easwara Reddy —Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state

whether there is any proposal before the T. I. Devasthanams Board to run a wig factory, other than the one already started for hair processing at Tirupathi, in Chittoor district, since 75% of the human hair needed was being secured in Andhra itself from Tirupathi, Simhachalam, Annavaram and Dwaraka Tirumala?

A —

The answer is in the negative.

DAIRY FARM, VISAKHAPATNAM

2702

* 5319 Q.—Sri J. C. Rajan —Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether it is a fact that dairy farm at Visakhapatnam is not functioning properly and it did not achieve the target what it has to be ,

(b) what are the reasons therefor ,

(c) whether it is a fact that pasteurisation plant worth about 60 thousand is not being used and many proposals like acquiring land for fodder, renovation of cattle shed and land development with irrigation facilities were not materialised , and

(d) what are the reasons for all these and what are the steps that the Government propose to take to speed up those works ?

A —

(a) No, Sir The Dairy Farm at Visakhapatnam is functioning properly and attempts are being made to achieve the targets

(b) Does not arise

(c) The old pasteuriser and cold storage are not working properly and hence they are proposed for disposal The H T S T pasteurisation plant purchased for this farm is yet to be commissioned, and necessary arrangements are being made for running the same

(d) The following steps are being taken for improvement of the Government Dairy Farm, Visakhapatnam ,

(1) Renovation and deepening of existing wells wherever necessary in order to supply water during the dry periods lest the fodder production is affected

Besides this one anicut across a stream at a cost of Rs 1,00,000 is under construction It is intended to obtain water on gravitation flow without employing pump sets etc

(2) Bringing more area under cultivation to improve the fodder position after alienation of land

(3) To mechanise the operations to the extent possible to reduce the labour costs and over head charges

(4) To dispose of the surplus stock at a young age to the farmers It is decided to sell bulls and about 30% of heifers calves before they reach 3 months age in order to reduce feeding and maintenance cost and supply to the farmer at low price

MILK COLLECTION CENTRE AT PRAGNAPUR

2293—

* 5351 (E) Q —Sri M Bhim Reddy —Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state

(a) whether survey has been completed for the establishment of a Government Milk Collection Centre at Pragnapur in Gajwel taluk ,

(b) if so, the reasons why it has not been established so far ,

(c) whether it is a fact that the Government have established cattle welfare centres at (1) Ihurakapalli, (2) Gannavaram, (3) Pragnapuram and (4) Rimmannagode with the above idea in view , and

(d) whether a centre will be established at least now so that the ryots of that area can be benefited and milk can be supplied to the public of Hyderabad with less expenditure ?

A —

- (a) Yes, Sir
- (b) It will be established shortly
- (c) Yes, Sir They were opened at (1) Turkapalli (2) Gauraram
- (3) Praganapuram and (4) Rimmannagode
- (d) A centre will be established shortly in this route also

BOAT CONSTRUCTION CENTRE AT KAKINADA^A

2294—

* 3406 Q — Sarvasri Badri Vishal Pitti and R. Mahananda —
Will the hon Minister for Panchayat Raj be pleased to state

- (a) when the boat construction centre at Kakinada has been started
- (b) the number of boats constructed in the said Centre so far from the date of its establishment
- (c) the price of each boat, and
- (d) the number of boats which will be constructed in 1967-68?

A —

- (a) In 1958
- (b) 389 boats
- (c) The prices of hulls without engines were according to the size and design and also depending on the price fluctuation of material like, wood, copper sheet, wages to workers etc the following are the prices of each type of boats constructed at Boat Building Yard —

Type of boat (1)	Approximate cost of each boat (2)
	Rupces
I SEA FISHING BOATS	
1 Kakinada Nava	2,200
2 Pable Boat	16,220
3. Curf Boat	1,440
4 25' boat	6,382
5 87' boat	7,274
6 32 Trawler	82,000
7 37 Trawler	53,000
8 50 Boat	1,11,064
II INLAND BOATS	
9 Duckling	1,200
10 Wild Ducks	2,441
11 Hilsa Boat	3,908
12 Sagar-Rani	8,174
13 Heron boat	8,000
14 King Fisher	1,500
15 Pleasure Boat	8,100
16 Dingies	850

	(1)	(2)
III CARRIER BOAT		
17 30' Carrier boat		18,000
18 Pulicate Lake Boat		15,000
IV CONSTRUCTED FOR OTHER DEPARTMENTS		
19 Tug Boat		85,000
20 40' boat		52,000
(d) 29 boats were constructed during 1967-68		

MECHANISED BOATS FOR FISHING

2295—

* 3122 Q—Saraswathi N. Ganeswara Rao and Dhanenkula Narasimham—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state

(a) the basis on which the Government are supplying mechanised boats for the purpose of fishing,

(b) since when this scheme is in force,

(c) the number of persons benefited by this scheme, and

(d) whether there is any proposal to supply country boats (ordinary wooden boats)?

A—

(a) Mechanised boats are supplied to the fishermen who have successfully completed one year training in modern methods of fishing at the Fisheries Training Institute, Kakinada, and also to the L F T N Diploma holders

(b) From 1958

(c) 196 trained fishermen and 5 Fishermen Cooperative Societies

(d) No Sir

AGRICULTURAL LABOURERS IN ANANTAPUR DISTRICT

2298—

* 2697 (R) Q—Saraswathi R. Ramachandra Goud and G. C. Venkanna—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state

(a) whether the Government is aware that the Agricultural Labourers have no work due to failure of rains in Anantapur district, and

(b) if it is a fact why should not the Government execute the work of Tungabhadra High Level Channel (Guntakal Channel) to provide the work for the Agricultural Labourers immediately?

A—

(a) Yes, Sir

(b) Works in some reaches of High Level Main Canal and Guntakal Branch Channel have been taken up to provide employment to the unemployed labourers.

PRIVATE TAXIS TO TIRUMALAI

2299—

* 2043 Q — Sri A. Easwara Reddi — Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state

(a) whether there is any proposal to allow private taxis to run on meters on the Ghat Road reaching Tirumala Hills in Chittoor district and

(b) if not, the reasons therefor?

A —

(a) The answer is in the negative

(b) In addition to T. T. Devasthanams buses and taxis, private vehicles are allowed to ply on the Ghat Road. The Ghat road being narrow and steep, with a large number of hair-pin bends and open for two-way traffic, the congestion of vehicles is already heavy on it. If private taxis, with or without metres, are also allowed to run on the Ghat road, it would lead to further congestion involving accidents, besides loss of income to the Devasthanams.

ANNOUNCEMENT

re RELEASE OF SARVASRI SULTAN SALAHUDDIN OWAISSI, M. L. A., AHMED HUSSAIN, M. L. A. AND KHAJA NIZAMUDDIN, M. L. A.

Mr. Speaker — I am to announce to the House that Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi, Ahmed Hussain and Khaja Nizamuddin who were detained in the District Jail, Secunderabad under the Preventive Detention Act, 1960, were released on 25-6-1968 at 6-40 P. M. as per the orders of the Government contained in G. O. Ms. No. 399 GAD dated 25-6-1968.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker — There is one other matter under Rule 64 where Sri Vavilala Gopalakrishnayya has given notice regarding non-disposal of nattu tobacco in Andhra Pradesh and in Guntur District in particular.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అది తీసుకునేముందు privilege motion తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker — I will come to that next. I will take up one after the other.

శ్రీ కె. గోవిందరావు — Call attention notice ను adjournment motion అయిన తరువాత తీసుకోవడం జాగుంటుంది.

Mr. Speaker — I have been here from 8-30 to 9-40. Mr. Naik will now occupy the chair and I will again come back afterwards to deal with these things. I will take up one after the other. Nothing is going to be lost in 15 minutes.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re NON-DISPOSAL OF COUNTRY TOBACCO

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్ష, క్రిందటి సంవత్సరం అంతా యీ సమస్య తీసుకురావలసి వచ్చింది అది మళ్ళా ప్రారంభం అవుతోంది గుంటూరుజిల్లాలో—బహుశా ఆంధ్రరాష్ట్రం మొత్తం—వర్షాలు యేమీలేవు అని నిరాశలో పడవలసి వచ్చిన స్థితి వచ్చింది ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ మాట అన్నారు మొన్న మొరార్జీదేశాయీగారు వర్షాలులేవు, యీ సందర్భంలో ఒక పెద్ద సమస్య వచ్చిందన్నాడు వర్షాలు లేనందువల్ల కరువు ఎదులు ప్రారంభిస్తున్నారు రైతాంగం చేతిలో డబ్బులేకుండా పోయింది క్రిందటి సంవత్సరం ఉన్న పొగాకు అమ్ముడు పోకుండా అట్లాగే ఉంది ఈ సంవత్సరం ILTD పొగాకు కొంత కొనము పొమ్మన్నారు B I T కొంత కొని వదిలేశారు దీనితోపాటు మిర్చి అమ్మకానికి క్రిందటి సంవత్సరం కృషిచేసినది దాని ఫలితం ఏమీలేకుండా పోయింది Conceived conceived but brought forth nothing అన్న పద్ధతిలో పోయింది మిర్చి, పొగాకు కొనేవారు అగపడరు Export promotion మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్లి మాట్లాడమంటారు కాని జనంలో పొగాకు అమ్ముడుపోలేదు మిర్చి ధరలేకుండా పడిపోయింది Money market చాలా tight గా ఉంది నెలకు సూటికి 5 రూపాయల నుంచి 12 రూపాయలవరకు వడియిచ్చి తీసుకురావలసిన స్థితివచ్చింది ఈ పరిస్థితులు గుర్తించి ప్రభుత్వం యితర దేశాలతో State Trading Corporation తో వ్యవహారంచేసి వ్రయత్నం చేయకపోతే నష్టపడతారు పొగాకు విషయం నోటీసు యిచ్చాను కాని పొగాకు, మిర్చి, రెండూకూడా చాలా ముఖ్యమైనవి కాబట్టి మంత్రిగారు శ్రద్ధతీసుకొని ప్రతికలోని ప్రకటనలను అమలుపరిచే సంతోషిస్తారు

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — అధ్యక్ష ఈ నాటు పొగాకు సంబంధించి 13 మిలియను కిలోగ్రాములు అమ్మకంకాకుండా రైతుల దగ్గర నిలిచిపోయినట్లు తెలుస్తున్నది దానిలో ఒక మిలియను కిలోగ్రాములు బాగానే ఉంది 03 మిలియను కిలోగ్రాములు వరానికి తడిసి affect అయినట్లు తెలుస్తున్నది అది అమ్మకం కాలేదు ఈ సుధ్య Government of India వారు 5 లక్షల రూపాయలతో National Agricultural Marketing Federation వారిని కొనమని ఉత్తరువులు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది వారుకూడా యీ జూను 21వ తేదీన దానికి సంబంధించి చదివినట్లు వింటున్నాము అది అంతా కొనడానికి వీలుకాకుండాపోతే యీ సంవత్సరం పొగాకు విగిలిపోతే కొనమని 5 లక్షల రూపాయలతో పెట్టారు మనకు తెలిసినంత వరకు టుటాకో ప్రొడక్టునుగాని మార్కెటింగుగాని ఎవరి అదుపులో, హద్దులో లేనట్లుగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను గత సంవత్సరం జరిగిన పరిస్థితులవల్ల యీ సంవత్సరం 10% టుటాకో ప్రొడక్టును ఏరియా తగ్గిపోయింది ఇదివరకు మనవి చేసినట్లు ధర పెరిగిన మరు సంవత్సరం ఏరియా పెరిగడమూ, ఏరియా పెరిగి పంట పెరిగిన సంవత్సరం ధర తగడమూ యిది సంవత్సరం సంవత్సరం రైతులకు చాలా బాధాకరంగా ఉంది ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే దీనిగురించి సరియైన నిర్ణయాలుచేసే దానికి అవకాశం లేదని దానిగురించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా చెప్పడం జరిగింది కాని తమకు అందరికీ విదితమే వ్యవసాయ విస్తృతాలకు ప్రొడక్టునుకు సంబంధించి

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఒక నిర్దిష్ట పద్ధతిలో నడవడంలేదని తమకు తెలుసును గౌరవ సభ్యులు మిరపకాయలను గురించి మాట్లాడినారు. మిరపకాయల అమ్మకానికి యీ దేశంలో యిబ్బందిలేదు ఇతర దేశాలలో యిదివరకు సిలోను మన దేశంనుంచి 9,000 బిన్నులు కొనేది చెబుతుంటే మిరపకాయలు కాన్సెల్లుతెలుస్తున్నది యూరపు అమెరికా దేశాలలో మిరపకాయలకు ధర ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది ప్లానింగు కామర్సు మినిస్టరు నారాయణరెడ్డిగారు ఢిల్లీలో దీనిగురించి మాట్లాడినారు. ఫారిను పోయినప్పుడు అ దేశాలలో వ్యాపార సంస్థలను సంప్రదించివచ్చినారు. రాబోయే కాలంలో పరిస్థితులనుబట్టి ఉంటుంది సాధ్యమైనంత త్వరలో export చెయడానికి అవకాశాలున్నాయేమో త్వరలో చూస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఈ సంవత్సరం నరుకు అమ్ముడుపోయే పర్యయత్నం చేస్తుందా ప్రభుత్వం :

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — ఈ సమస్య యీనాటిది కాదు యుగ యుగాలనుంచి వస్తున్నది అమ్ముకోడానికి దిక్కులేదు మనుష్యులు ఒక్కొక్కచోట ఒక్కొక్కమాట చెప్పితిరుగుతూ ఉంటారు ధరలు పెరిగితే పెరిగినవంటారు, ధరలు తగ్గితే తగ్గి యంటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మన ప్రభుత్వం కంట్టోల్లు ఎకానమీ అనుసరించుకున్నప్పుడు పరిస్థితులు యీ విధముగా ఉంటాయని జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — అది మేధావులు level లో ఆ లో చించవలసిన విషయం.

డాక్టర్ టి వి యస్ చలపతిరావు — ధరలు తగ్గిన సమయంలో నిలవచేసు కొనడానికి సదుపాయాలు, అప్పులు పెడతాల్సి వస్తున్నదా మా రెగ్యులేటింగు సొసైటీల ద్వారా సహాయం చేస్తున్నారా ?

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — State Warehouses, Central Warehouses తప్పి కరంగా ఉన్నాయని చెప్పలేను ఎక్కడెక్కడ వీలయితే అక్కడ చేయగలుగుతాము సభ్యులు వీవయినా పరిస్థితులనుగురించి నాకు చెబితే ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — చిల్లీస్ గురించి చెప్పినారు రాయలసీమలో Ground-nuts విషయం Crisis పడింది రైతాంగంనుండి వేరుశనగ State Trading Corporation, ద్వారా కొనేస్తామని మళ్ళీ యీ రోజున నిరుత్సాహంగా చెప్పారు State Trading Corporation చేత కొనుగోలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — పొగాకునుంచి శనగకాయల వరకు పోయింది. వేరు శనగ ధర తగ్గింది పెంచాలంటే చాలా ఆటంకాలున్నాయి.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — 18 రూపాయలనుంచి 9 రూపాయలకు తగ్గింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మిర్చిని Warehouses లో తీసుకోము అంటున్నారు.

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి — నా నోటీసుకురాలేదు చెప్పినారు కాబట్టి చూస్తాను.

[Mr Speaker in the chair]

Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sri Khandubhai Desai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees on the occasion

PAPER LAID ON THE TABLE

Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules 1964

G O Ms No 260—Home (Transport—U) Department, dated 27th February 1968

Sri K. Brahmananda Reddy —Sir, I beg to lay on the Table copies of the notification issued under G O Ms No 260—Home (Transport—U) Department, dated 27th February, 1968 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964

Mr Speaker —Papers laid

PRIVILEGE MOTION

re —UNSATISFACTORY ARRANGEMENTS MADE ON THE OCCASION OF THE SWEARING IN OF SRI KANDUBHAI DESAI AS GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH AND THE UNSATISFACTORY TREATMENT METED OUT TO THE MEMBERS OF THE ASSEMBLY WHO ARE INVITEES ON THE OCCASION

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —అధ్యక్ష గవర్నరుగారు ప్రమాణస్వీకార సమయములో శాసన సభ్యులను పిలుచుట జరిగింది “మాకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పారు కాబట్టి వచ్చాము అని కాంగ్రెసు సభ్యులు చెప్పారు అనుకోండి కాని మాకు ఆ function కి attend అవాలని మాకు invitation cards వచ్చినవనుకోండి మేము వెళ్లాము మేము ఒక చోట కూర్చున్నామోతే అక్కడ కూర్చోవద్దు అక్కడ కూర్చోండి అని insult చేసేరకముగా జరిగింది వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు పెద్దవాడు వారువచ్చి కూర్చుంటే ఆయనను వెనుకకు తోసివేశారు మమ్ములను పిలిచి intention తో insult చేశారు కాబట్టి చీఫ్ మినిష్టరుగారు చీఫ్ సెక్రటరీని పిలిపించి వారినుంచి apology తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను

Mr Speaker —Are you not interested in pursuing the breach of privilege matter?

Smt J Eswari Bai —Breach of Privilege అనే మా ఉద్దేశ్యము

Mr Speaker —Do you want to excuse them if they tender an apology?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్ష ఆ సెంట్రీ మెంబర్స్ సీటింగ్ అరేంజిమెంటు విషయంలో warrant of Precedence వుంది పార్లమెంటు ఈ విధంగా చెప్పినది

“Seating arrangements at public functions should receive very careful attention at all times and no room should be given for any misunderstanding on this score. The position of Members of Parliament has been clearly brought out in the Warrant of Precedence approved by the President. M Ps appear at Article 30 above officers of the rank of full General or equivalent, Secretaries to the Government of India etc. The instructions appended to the Warrant of

150 26th June, 1968

Privilege Motion

re Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sri Khandubhai D. Sai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees on the occasion

Precedence also lay down that when Members of Parliament are invited en bloc to major State functions, the enclosure reserved for them should be next to the Governors, Chief Justice, Speaker of the Lok Sabha, Ambassadors, etc. A further provision in the instructions is that the Members of State Legislatures who, owing to their presence in Delhi, happen to be invited to State functions, should be assigned rank just after Members of Parliament. To avoid inconvenience to M. P.s and M. L. A.s who might come late, the block of seats meant for them should be kept reserved till the end of the function and should not be occupied by other persons even though they may be vacant. The seats provided for them should be at least as comfortable and as prominently placed as those for officials. At State functions, arranged by the State Government the seating arrangements for M. P.s and M. L. A.s should be made in accordance with the position assigned to them in the Warrant of Precedence approved by the Governor.

ప్రతి సంవత్సరము civil list approved by the Governor అని వేస్తూ
ఫంక్షన్లు 1967 అగస్టులో వేసిన list లో పదన ఇలా వున్నది

Andhra Pradesh Annual Civil List, corrected upto 1st September 1966

Order of Precedence in Andhra Pradesh

- 4 Governor
- 11 Rulers of Indian States with a salute of 17 guns and above
H. E. H. the Nizam of Hyderabad (27 guns)
- 15 Chief Minister
- 22 Chiefs of Staff and Commanders-in-Chief holding the rank of full General or equivalent rank
- 23 Chief Justice of High Court, Chairman, Legislative Council, Speaker, Legislative Assembly
- 24 Cabinet Ministers of State Government Ministers of State of State Government
- 24-A H. H. Prince of Berar (Personal)
- 25, Chiefs of Staff and Commanders in-Chief holding the rank of Lieutenant-General or equivalent rank
- 26 Rulers of Indian States with a salute of 11 or 9 guns Nawab of Baganapalle
Prince Nawab Moazzam Jah Bahadur (Personal)
- 27 Deputy Chairman, Legislative Council
Deputy Speaker, Legislative Assembly
Chief Whip
Chairman, Andhra Pradesh Regional Committee, Hyderabad
- 28 Puisne Judges of the High Court
- 30 Members of Parliament

re Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sri Kandubhai Desai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees on the occasion

30-A Ex-Ministers
Leader of Opposition
Mayors

30-B Members of State Legislature

34 Chief Secretary to Government
Chairman Andhra Pradesh Public Service Commission, Members of the Board of Revenue, Second and Special Secretaries to Government

Rear Admiral Commanding, Indian Naval Squadron

So we are at item 30-B, while the Chief Secretary comes at item 34

చీఫ్ సెక్రటరీ తరువాత సెక్రటరీలు వస్తారు కాననభ్యులు ఎక్కడ కూర్చోవాలో ఆ స్థానంలో arrange చేయాలని ఇదివరకే వున్నది ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన క్రొత్తలో తగాదావచ్చి సరియైన విధంగా arrange చేయకపోతే అందరు enbloc గా walk out చేయడము దానితో కేంద్రానికి వ్రాయడము జరిగింది అంతకుముందు state లో వుండేది కాని అసెంబ్లీ మెంబర్లు థిల్లి వస్తే కూడ వారికి కూడ seats ఈ విధంగా ఇవ్వాలని order of precedence revise చేయడము జరిగింది ప్రతి సారి ఏ function జరిగినప్పటికీ చీఫ్ సెక్రటరీ, సెక్రటరీస్, వారితోపాటు వచ్చేవారి భార్యలు staff ఆ తరువాత కాననభ్యులు ఎక్కడోవుండి పోషడము జరుగుతున్నది పరివరకపోతే సంతోషమే పిలిచినతరువాత మేము అక్కడకు వెళ్లడము మా కోసము కాదు అది అసెంబ్లీ మెంబర్లు యొక్క prerogative అలాంటప్పుడు కూర్చోన్నవారిని మాకు ఈ seats కాదని చెప్పి ఇంకొక seats అని, అవికాదని ఇంకొకచోటకు పొమ్మనడము insult చేసినట్లు అవుతుంది press వారిని కూడ అవతలకునెట్టి వేయడము జరిగింది అసలు మేము వెళ్లడమా లేదా అని చాలసేపు ఆలోచించాము అప్పటికి నాకు invitation రాలేదు నాగేశ్వరరావుగారి వద్దండి ఉత్సవ సందర్భములో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినపుడు మమ్ములనురమ్మనమని వారు చెప్పారు మాకు invitations రాలేదు ఎందుకు రావడము అంటే నేను పిలుస్తున్నానుకదానండి అన్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు పిలిచారు వెడదామనుకొంటూంటే invitations కూడ వచ్చినవి నాతో చాలమంది వచ్చారు మేము వెళ్ళేటప్పటికి seats మాకు ఎక్కడ వున్నవో మాకు తెలియదు మేము బయటకు వచ్చేస్తుంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తున్నారు వారు మమ్ములను చూసి seats arrange చేయించి పొరిపాటు అయినదని అనుకొనడం జరిగింది ఈ పద్ధతి ఎందుకు జరుగుతున్నది ? ముఖ్యమంత్రిగారు rectify చేయడానికి ప్రయత్నము చేశారు ప్రతిసారి కాననభ్యులను ఈ విధంగా insult చేస్తున్నారు We have a privilege to be seated according to the order of precedence If you say it is cancelled, మేము వెళ్ళచేయము కాని ఎప్పుడైతే మాకు privilege వుందని order of precedence వుందని చెప్పారో అది maintain చేయకుండా ఎక్కడికో

re Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sri Kandubhai Desai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees on the occasion

మూలకు నెట్టి కూర్చోమంటే insult చేసినట్లు అవుతుంది వెళ్ళకపోతే invitations పంపినపుడు మీరు రాలేదు రానక్కరలేదా అని గవర్నమెంటు అంటుంది వెడితే insult చేయడము జరుగుతున్నది ఎన్నాళ్లు swallow చేయమంటారు ? climax కి వచ్చినది తమరు కూడ వున్నారు Members privilege ని రక్షించడానికి privilege committee కి పంపడమా లేక ఏమి చేయడమా అనేది ఆలోచించి చేయాలని కోరుచున్నాను

శ్రీ ఎ మాధవరావు — District protocol లో District Judge, Zilla Parishad Chairman M L As M Ps అని ఉన్నది I am submitting that this is a sovereign body and the M L As who represent constituencies are entitled to have a preferential claim over the Zilla Parishad Chairman as also, if I may say, over the District Judge I corresponded with him on the subject, Sir, but nothing has come off, off and on, the same old story is being repeated

Sri K. Brahmananda Reddy — He has corresponded with me with regard to precedence of Municipal Chairman over some others

Sri A. Madhava Rao — That is not so

Sri K. Brahmananda Reddy — That is not the matter now in dispute

శ్రీ సి వి కె రావు — అధ్యక్ష చీఫ్ సెక్రటరీ అయినప్పటి నుంచి M L A లు అంటే వారికి కనుక బయలుదేరినది దానిని చెల్లించుకోవడానికి చూసి వుంటారు ముఖ్యమంత్రిగారు జాగ్రత్తగా చూడవలసి వుంటుంది

శ్రీ ఎ మాధవరావు — District level లో ఈ సంగతి ఎవరికి తెలియదు That precedence, one is not in a position to understand it

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Districts సంగతి మనవి దేయడము లేదు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఆ రోజున చేయడము జరిగింది. లోపల మాత్రము ఏమి జరిగినదో మాకు తెలియదు కాని నేను వచ్చేటప్పటికి గౌరవ సభ్యులు వెళ్లడామనే ప్రయత్నములో వుంటే వారిని request చేసి మరల తీసుకుని వెళ్ళి కూర్చోపెట్టడము జరిగింది జరిగినంతవరకు సంతోషము వారు అంగీకరించి వచ్చారు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఆస్పదే Chief Secretary కి oral instructions వ్వారా చెప్పాను ఇంకొక ఆలవాటు వుంది ఏదైన ఇక్కడ public functions అయినప్పుడు ఇక్కడున్న సభ్యులనే పిలుస్తున్నారు * రాష్ట్రములో వున్నవారికి పంపడము లేదు ప్రతి కాసన సభ్యునికి వారు వచ్చినా, రాకపోయినా వారి address ప్రకారము invitation పంపాలని వారికి సముచితమైన స్థానము రూల్స్ ప్రకారము ఏదైతే వున్నదో ఆ విధంగా arrange పయాలని చెప్పడము జరిగింది ఇంకా తమరు ఏదైన సలహా ఇస్తే గవర్నమెంటుకు ఆక్షేపణ లేదు ముఖ్యమంత్రికిగాని, చీఫ్ సెక్రటరీకిగాని, ఇంకొకరికిగాని సభ్యులను invite చేసి అగౌరవరచాలనే భావము ఏమాత్రము కూడ లేదని, వున్నదని అనుకోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

re Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sri Kaudubhai Desai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees in the occasion

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఒక order of precedence వుంది
M Ps తరువాత మేము వస్తాము Order of precedence ని maintain చేయాలనేది మా ఉద్దేశ్యము

Mr Speaker —After I received the notice sent by Sri Gopalakrishnayya and Smt Eswari Bai, I had a meeting with the Chief Secretary, the concerned Deputy Secretary and the Secretary of the State Legislature. I came to this decision. In the past several instances of the unsatisfactory seating arrangements for the members of the State Legislature were brought to my notice as well as the Chief Minister. On one or two occasions, these matters were also raised in the House and the attention of the Government was drawn. With regard to the incident referred to by the Members in the Raj Bhavan on the 11th April, the situation which would have otherwise turned out to be an unpleasant one was avoided by the Chief Minister and the Secretary deftly and tactfully handling the situation. Subsequently the matter was discussed at a meeting in which myself, the Chief Secretary, the Secretary of the A P Legislature and the concerned were present. Deputy Secretary and decisions were taken. The Department has agreed to implement the decisions scrupulously and given an assurance that no room will be given for any kind of complaints or criticism. In view of the above proceedings I consider it is not necessary to pursue the privilege matter, since it is only fair to give an opportunity to the concerned authorities to implement the decisions arrived at before action is thought of. I do not propose to discuss on the merits of the notices of the privilege motions given by the hon Members for the above reasons, I would now read out the decisions which we took.

The Chief Secretary to Government and the Secretary to Government, Legislature Department, met the hon Speaker and discussed about the arrangements to be made in future for the members of the Legislature on ceremonial functions. The following decisions were arrived at:

1 Whenever there is a ceremonial function, during the meeting days of the Assembly and Council, a separate block for 400 members (of the Assembly and Council) should be reserved. Invitation cards for such ceremonial functions for all M L As and M L Cs have to be sent by General Administration Department to the Secretary, Legislature, who will arrange to distribute those cards to all M L As and M L Cs.

2 Whenever there is a ceremonial function during the inter-session period (when there is no meeting of the Assembly and Council), General Administration Department has to arrange to send invitation cards to all M L As and M L Cs to their permanent home addresses. General Administration Department has to send 50 spare invitation cards to the Secretary, Legislature, who will arrange to distribute to Members of the Legislature available at that time in the hostels through the Wardens.

re

Unsatisfactory arrangements made on the occasion of the swearing in of Sr Kandubhai Desai as Governor of Andhra Pradesh and the unsatisfactory treatment meted out to the members of the Assembly who are invitees on the occasion

A separate block for 50 members of the Assembly and Council should be provided at such ceremonial functions

3 In all such ceremonial functions, General Administration Department will take the assistance of an Officer from the Legislature Department to help them and he will be in charge of the enclosure of the Members of the Legislature at such ceremonial functions

4 As regards the cultural programmes arranged by the Government during the meeting days of the Assembly and Council, invitation cards should be sent to all M L As and M L Cs and one separate block for M L As and M L Cs should be reserved

Now I learn that instructions have been given to issue a G O incorporating all these instructions

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — తమరు చదివినదానిలో 50 సీట్లు అన్నట్లు వినిపించింది

Mr Speaker —When the Assembly and Council are not in session, 50 invitation cards will be sent

శ్రీ జి లచ్చన్న — తమరు ఇప్పుడు చదివినదానిలో 50 అని వుంది

Mr Speaker —A block for 50 persons should be reserved

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఒక వేళ 52 మంది వస్తే ఇద్దరు బయట వుండాలా?

Mr Speaker Our representative—an Officer of the Legislature Secretariat will be there in charge of the arrangements A separate block of 50 seats will be kept there This is when the Assembly and Council are not in session I think, it is not desirable to have seats reserved, in such a situation, for all the 400 members

Sri P Subbayya —Not for 400, but 50 seats are not sufficient

Mr Speaker —If there is necessity, we can see

Sri P Subbayya —If it is hundred, it would be better

Mr Speaker —There is also this difficulty

శ్రీ జి లచ్చన్న — అదనంగా వచ్చినప్పుడు దానికి తగిన ఏర్పాటు చేయ బడును అనే వాక్యం వుంటే ఈ సందేహం వుండదు

Mr Speaker —Here, it would be the responsibility of the Legislature Secretariat

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — 50 అనే మాట లేకుండా వుంటే బాగుంటుంది

Mr Speaker —Then I will say, 50 spare seats and 'if necessary, some more seats

Sri G Sivayya —Let it be flexible A block should be arranged They may arrange it at a far off place,

Mr Speaker —I will ask them to follow the order of precedence strictly. That will be followed. You need not have any such fear. I will also say they will take care to see that the order of precedence is strictly followed.

I will say, 50 spare seats (invitation cards) and as necessary ten more. Or let it be there as it is. We shall see after-wards with our experience later.

Sri K. Brahmananda Reddy —Do not say ten more.

Mr Speaker —I will say, ten more if necessary.

Sri K. Brahmananda Reddy —Do not say 'ten'.

Mr Speaker —I shall say, 50 or as many as are necessary. I will say the order of precedence as laid down should be scrupulously observed."

In view of this, I expect the members to withdraw their notices.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎం వెంకటాచార్యులు —నేను నిన్న ఒక Adjournment motion చెప్పానండి.

శ్రీ సి వి కె రావు —నేను కూడా నిన్న ఒక breach of privilege motion చెప్పానండి.

Mr Speaker —Now there is one notice given notice of by Sri Simma Jagannadham against the First member, Board of Revenue.

శ్రీ జి లచ్చన్న (సోంపేట) —ఆయన ఎల్లండి ఉదయానికి వస్తారండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ —ఆయితే 2 వ తేదీన తీసుకుంటాము.

శ్రీ జి లచ్చన్న —28 వ తేదీన తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ —మీరు మళ్ళీ వాయిదావేస్తే బాగుండదు.

శ్రీ జి లచ్చన్న —సరే 28 వ తేదీన తీసుకుంటాము Sir.

Mr Speaker —That is all right we will have it on 28th.

Sarvashri T. Nagireddy and R. Satyanarayana Raju have given notice of an adjournment motion—"Landlords of Chinagopathi village in Khammam District killed Anumarlapudi Thirupataiah, an active worker of Agriculture Labour Union and Harijan by birth, wounded Avula Venkaiah, President, Khammam District Agricultural Labour Union, with gun shots, on 6th June 1968. Kasari N. Rsimham Reddy, a landlord of the said village fired shots from a hiding place in the village killing Thirupataiah and wounding the other one. The police is lenient towards the real culprits and foisting cases on the Communist Party workers in village. This is grave matter of urgent public importance as the incidents of this nature are taking place at number of places in the State i.e. mounting attacks by the landlords on the Communist Party workers and their followers." This I have disallowed but it is admitted under Rule 74.

A similar notice was given by the same members Sarvashri T. Nagi Reddy and R. Satyanarayana Raju regarding incidents in Mukundapuram Village of Suryapet Taluk, it is not clear when the incidents have taken place, This also I have disallowed but admitted.

under Rule 74 Both these motions will be taken up on the 29th June

There is another matter of which Shri B V Ramanaiyah has given notice regarding a number of incidents which are alleged to have taken place throughout the State. The notice refers to several incidents in which Harijans and members of backward communities are alleged to have been ill-treated in several villages, namely Kanchikacherla incident. Only the Kanchikacherla incident is said to have taken place on 24-2-68. Since the notice is not in conformity with the conditions under Rule 65 (ii) and (iii) as it refers to more than one matter which may not be deemed to be of recent occurrence I did not consider it is a fit case for admission under Rule 63. It is, therefore, disallowed.

శ్రీ సి వి కె రావు — నేను breach of privilege motion ఒకటి యిచ్చానండి ఒకసారి చదివి వినిపిస్తానండి

Mr Speaker — It has not come to me. I shall call it tomorrow.

శ్రీ G Sivayya — I gave another breach of privilege motion during the last session for arresting a member.

Mr Speaker — Mr Sivayya, I cannot tell you when it can be taken up. So far as I am concerned it has not come up. Today or tomorrow it will be put up for my orders.

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఇప్పుడు యిదివరకు యిచ్చిన రోజునే మళ్ళీ విడివిడిగా తేదీలు వేసి వ్రాసియేస్తే వాటిని తిరిగి allow చేస్తారా? ఇప్పుడు ఆ matter నే విడివిడిగా తేదీలు వేసి వ్రాసి యిచ్చారు.

Mr Speaker — As it is I have disallowed. This is a separate thing మీరు వేరే రాసియిస్తే I will consider.

శ్రీ కి రత్నసభాపతి — అధ్యక్ష, కంచీకచర్ల మొదలైన విషయాల గురించి 4, 5 మోషన్లు యిచ్చారు అందులో వేము మొదట యిచ్చిన మోషన్ కూడా ఉన్నది వాటితో దానినికూడా చేర్చాలి రమణయ్యగారిచ్చిన దానిని allow చేసినారు.

Mr Speaker — On 24-2-68 the Assembly was in session, not only that, the Assembly continued to be in session till the end of March. If the Assembly was not in session it would be different. But when the Assembly was in session and for nearly one month afterwards there was no notice, how could it be of recent occurrence. Not only that, Shri Vavilala Gopalakrishnayya has given notice of an incident for adjournment, Shri Subbaiah has given notice under Rule 74, Shri M Venkatanarayana has given notice under Rule 74. It is not as though this House was not seized of that matter. This House was seized of the matter. The Chief Minister also replied about that incident. It is not as though for the first time it took place. Now, it is too late.

శ్రీ బి వి. రమణయ్య — అధ్యక్ష, నేను రెండు నోటీసులు తమకు పంపించినాను ఒకటి, ఈ కంచీకచర్లతో ప్రారంభించి రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో మానికొండ, అనంతపురం జిల్లాలో అక్కడక్కడ జరిగిన పండుకులలన్నిటినీ గురించి యిచ్చినాను అది రెండవది తిమ్మారెడ్డి గారిని గురించి specific గా...

Mr Speaker — I am going to that point. Don't be in a hurry.

శ్రీ జి నత్తనారాయణరావు (ఎల్లందు) నేనొకటి యిచ్చానండి.

Mr Speaker —I have gone through all the notices. Four notices have been received—one by Smt J Eswaribai dated 21-6-64, the other by Sarvashri T Nagi Reddy, R Satyanarayana Raju, B Narasimha Reddy and N Raghava Reddy dated 25-6-68, the third one by Sarvashri Ch Rajeswararao, K Govindarao, K Ramakistu, Teegala Satyanarayana Rao and Poola Subbiah. The next one is by Shri B V Ramanaiyah dated 21-6-68. I have gone through all these notices.

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ —నేను కూడా నిన్న ఒకటి యిచ్చానండి. అది నేనిచ్చినప్పటికీ, ప్రతిస్థితులు విషమించాయండి. కారణమేమిటంటే కమ్యూనిస్టులను కూడా నిన్న విడుదల చేశారు. మన జనసంఘం వారిని ముస్లిములు, మల్లీస్ వారిని విడుదల చేస్తే law and order కు భంగం కలుగుతుందని భయంగా కూడా వుంది. దానిని గురించి ప్రపంచానికి తెల్పడానికి adjournment motion యిచ్చాను. దానిగురించి తప్పనిసరిగా మాట్లాడాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి —అరాచకం చేస్తున్నదంతా కాంగ్రెసు M L As M Ps మున్సిపల్ కౌన్సిలర్లే. అనవసరంగా జనసంఘం వాళ్ళ మీద, ముస్లిముల మీద అభిందం మోపుతారేందుకు. అరాచకం చేస్తున్నదంతా అల్లపు వాళ్ళే. అనవసరంగా వాళ్ళను పట్టుకొని ఎసెంబ్లీలో గలభా అవుతుందని వదలిపెట్టేశారు.

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ —చేశారని నేను చెప్పలేదు. సార్ కానీ పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలను చూసి నేను చెప్తున్నానండి.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి —చూడకుండా మాట్లాడితే ఎట్లాగండి? పట్టణం వచ్చిన తరువాత కూడా.

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ —అసలు సంగతి తెలిసిన తరువాతనే నేను మాట్లాడుతున్నాను.

షిఫ్ట్ స్పీకర్ —దయచేసి మీరు చాలించండి. When the file comes to me I shall consider it. మీ నోటీసులు యింకా నాకు రాలేదు. అవి వచ్చిన తరువాత, వాటి నన్నిటిని చూసి వాటి గురించి నిర్ణయం తీసుకుంటాను.

So far as Mr Rajeshwara Rao and other members are concerned and also members of the Communist Party (Marxist), I should think they have been very careful in wording their notices. Whereas Mr Rajeshwar Rao and others are concerned, they say "alleged statement of Mr Thimma Reddy", so far as Mr Nagi Reddy and others are concerned they say "reported statement of Mr Thimma Reddy". I take it from the very wording that they have no personal knowledge of what Mr Thimma Reddy has stated. That is one thing.

The notices do not mention the sources through which they have got the information whether as a result of some information furnished to them by persons who were present actually at the interview or whatever the source may be. Similarly, Mr Nagi Reddy and others also have not stated the source through which they got the information. Smt Iswaribai has stated "as had appeared in the Press" though she does not mention the name of the paper in which

this appeared. So far as Mr Ramanayya is concerned he too has not stated the source from which he has got the information.

Now, whatever the source through which they had the information, it looks from the notices, if I understood them correctly, that they are more concerned in safeguarding the interests of the Harijan community and the backward community. I take it it is not their intention to condemn Mr Thimma Reddy. Now a certain statement is attributed to Mr Thimma Reddy. Let us try to understand the correct position. This was the subject matter of discussion in the Lok Sabha and Rajya Sabha in the month of May, if I remember correct and, discussions held from day to day and so much heat was generated during the course of the discussion that it might perhaps have been enough to produce some megawatts of electricity. It has raised a lot of controversy and commotion in the country. Ultimately it was closed very gracefully once and forever.

Now, you are trying to re-open the same issue in this House. I take it that the members of this House are not only interested in safeguarding the interests of the Harijan Community but of all other communities in the State and of the members of the general public. So far as the proceedings of this House in the past were concerned, though at times there were occasions when some excitement or emotions were exhibited, still in an issue like this before this House I would request you all to consider the matter coolly and calmly free from prejudice and passion. You have got a duty and responsibility not only to the members of the general public, but equally it is your duty to protect the rights of the members of this House. When a certain statement is attributed to a responsible member of this House situated in a very high position—he is a Minister—your contention, I take it, is that naturally it has got a very damaging effect. It is likely to harm the interests of a certain community in the country. I agree the question is whether he has made that statement. Let us try to find out the truth or otherwise of the statement attributed to Mr Thimma Reddy, and fairness and justice require before we enter into a discussion that we should find out whether a very responsible member and minister holding a responsible portfolio has really made such a statement.

So far as this issue is concerned, all the correspondents who happened to be present at the interview were examined by the Chief Minister and he has recorded their statements verbatim. These were sent to the Union Home Minister who had referred to all these statements. Certain kind of enquiry was held by our Chief Minister. Of course he has not expressed his own opinion of the enquiry because he felt that it may not be proper for him to do so when these proceedings were being sent to an august House like the Lok Sabha. So, he left it to the members of the Lok Sabha to form their own impression on this matter. Ultimately, the Lok Sabha came to the conclusion that the statement was not made by Mr Thimma Reddy. This is the position.

Now, if members are interested in bringing to the notice of the Government several cases of ill-treatment of members of the Harijan community or other backward communities, it is entirely a different issue. You can certainly bring them to the notice of the Chief

Minister or myself a one-hour, two-hours discussion or bring a motion under Rule 74. But if it is question of discussing the statement of Mr Thima Reddy, on this, so far as I am concerned I feel I should not allow discussion before the truth or otherwise of it is established. That is my feeling.

I do not have copies of the statements recorded by the Chief Minister to come to a decision on the notices received by me whether I should allow them or not. I would like to go through those statements, it may not be necessary for me to go through the proceedings of the Lok Sabha because they have appeared in the press and it is enough for my purpose.

In the light of all these things I would like the members to reconsider their notices. Otherwise, if you ask me straightaway to give my decision I must express my inability to do so till I actually go through the statements recorded by the Chief Minister.

Sri C V K Rao —Mr Speaker, Sir, you have put it very nicely, Sir. But here is a Minister who is responsible to this House. Already in the country much agitation has emanated about what is alleged to have been stated by him. It is not wise for this House to ignore or pass it over. That is how the members of this House feel. Let the hon. member be given an opportunity to speak out. It does not always follow that we should have first hand knowledge of things. Any M L A can function as he likes. Whatever is happening in the country, exercising our judgment and understanding, we have come to certain conclusions about them. Because they are members sitting on the Treasury Benches let us not believe whatever is stated.

Here is an issue concerning a section of the people about the attitude of a Minister about which much discussion has taken place. Even the Chief Minister has sent his report and even the Indian Federation of Working Journalists have passed a resolution about it. That is not an ordinary body as far as I am concerned. When this is the position a clear opportunity may be afforded to us. That is what I request this House.

The sentiments need not be affected. Here is a responsible Minister who is reported to have said something. The question is, has he said it or not. Of course, it has been denied but we cannot ignore certain things which the other Houses, the Lok Sabha and Rajya Sabha, have discussed, I even wanted to bring an adjournment motion, but respecting your views since the matter has been admitted as a call-attention motion I did not want to do it. It would be better if the whole thing is thrashed out. I would therefore request you in all fairness to give us an opportunity to discuss this matter. Otherwise we would cut a sorry figure in the entire country.

Mr Speaker —I am now at this stage concerned with the admissibility. I am not concerned with whatever Mr Thimma Reddy has said. Now Mr Rao has been telling that if it is a question of verifying

Sri C V K Rao —Why don't you hear all of us before you express your views?

Mr Speaker —It is not as though I am allowing a general discussion.

Sri C V K Rao —On the admissibility of this Motion, we have certain things to say.

Mr Speaker —We have been following certain conventions. If 20 or 30 members sign on the notice, I am not going to call all of them to speak. I am only using my discretion. Suppose I feel that you are going to enlighten me. I might call you. But if every body insists as a matter of right I do not think, I will call every one. Let us not be blind to realities. I must decide first whether I should admit this thing or not. We are only concerned at this stage with the admissibility of the matter. Off hand he got up and talked. Even that is not proper.

Sri K. Brahmananda Reddy —May I submit to the Chair that on this matter which has been closed as you have rightly said instead of spending lot of time here, such of those as want to say any thing to you, they can come to your chambers and tell you.

Sri C. V. K. Rao —We cannot agree to that position, Sir. When so many things have been said outside, we cannot accept that position. Here is an opportunity for the Minister concerned to rebut that. It is not a secret to go and discuss in the Chambers of the Speaker.

Sri K. Brahmananda Reddy —There is no secrecy. What I am saying is, if in your discretion you feel that it should be admitted, it is a different matter. Prior to admission, there is no point in

Mr Speaker —I am not deciding this issue now. I am only waiting for the Chief Minister's statements. After I go through the statements of the Chief Minister, if I feel necessary that I should hear the hon. Member, I will consider about it. As to when I am going to do it, I am not able to say now.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న —మొట్ట మొదట తమరు చేసిన analysis లో నాకు అర్థం అయినంతవరకు రెండు points వస్తున్నాయి. ఒకటి technical side... ఈ notices లో వీరికి యివి ఏ sources నుంచి వచ్చినవి అనేది తెలియడం లేదు అని తమరు తెలివిచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ —చేయలేదు అన్నాను.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న —వాళ్ళ notices లో వాళ్ళ sources of information ఏమీ mention చేయడం లేదని తెలివిచ్చారు. Particular గా ఈ issue కు సంబంధించినంతవరకు, తమరే తెలివిచ్చినట్లుగా లోక్ సభలో రాజ్యసభలో చాల చర్చ అయి, దేశమంతా ఆదేవన అందోళన కలిగించే చర్యలు జరిగిన తరువాత sources అనేది particular గా చెప్పవలసిన అగత్యం notice లో ఉంటుందని notices యిచ్చిన వారు భావించక పోవడం అది పెద్ద తప్పిదంగా పరిగణించవలసిన అవసరం ఉందనే మోసాని నామనవి. సభానాయకులు చెప్పినట్లుగా లోక్ సభలో, రాజ్య సభలో ఈ charges చర్చ అయింది, drop చేయబడింది. అందువల్ల యిది complete గా ముగింపబడినట్లుగా నేను నమ్మించడం భావించాలిగాని మరల అదంతా బ్రతికి ఉన్న విషయంగా భావించవలసిన అగత్యం ఉందనే point యిప్పుడు మన సభానాయకులు చెప్పినదానితో వస్తున్నది కానవసరం మన ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించినటువంటి ఒక బాధ్యత కలిగిన మంత్రిగారు యిలాగ చెప్పారని వచ్చిన ఆరోపణకు సంబంధించిన విషయం యిది అందువల్ల లోక్ సభలో రాజ్యసభలో చర్చింపబడినది. ఈ కానవసరం

సభ్యులకు దానియొక్క మంచిచెడ్డలు తెలుసుకొనేంతవరకు వారు చెప్పకూడే అవకాశం తప్పనిసరిగా ఈ శాసనసభకు ఉండడం అవసరంగాని లోక్ సభకు అవకాశం యిచ్చి, రాజ్యసభకు అవకాశం యిచ్చి ఏ గవర్నమెంటు ఏ శాసనసభ మంత్రి ఈ మాట అన్నారు అనే ఆరోపణమీద ఈ విషయం వచ్చినదో ఆ శాసనసభలో అది చర్చించుకో దానికి చెప్పకోదానికి ఆస్కారం లేకపోవడం అనేది చాల బాధాకరమైన విషయం అని మనవిచేయవలసి ఉంటుంది ఇందులో వారు అనలేదు అనేమాట దైర్యంగా

Mr Speaker —Whatever the suggestion of the hon Chief Minister may be, I am not interested in consulting any of you in my Chambers. I may tell you that Let me decide first whether it should be admitted or not. Before I do that I do not propose to consult or discuss with any of you in my chambers—neither with you nor any of the members on the other side.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —Chamber లో చర్చించమని బీప్ మినిస్టర్ గారు చెప్పినది మేము కోరుతున్నాము అని కాదు. వద్దనే మేము చెబుతున్నాము.

Mr Speaker —I am not prepared to accept that suggestion.

Sri G. Latchanna —Thank you, Sir. చాలమంచిది అటువంటినిరాయం తీసుకున్నందుకు సంతోషమేగాని, ఈ శాసనసభలో ఇక్కడ జరిగినటువంటి విషయం గురించి సభ్యులు తమ అభిప్రాయాన్ని చెప్పకోదానికి అవకాశం యివ్వడం చాల న్యాయమైన విషయం అని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr Speaker —I will consider about it later on. I am not allowing any discussion. I am so sorry. I request the hon Minister for Irrigation to move.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి —Admit చేయకగినదా లేదా అనే అంశం మీద ఒక విషయం మనవిచేయాలి యున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ —ఆ విషయాన్ని నేను ఏమీ ఆలోచన చేయలేదు. వారు record చేసిన statement చదివిన తరువాత అవసరం అయితే మీ అందరి అభిప్రాయం విన్న తరువాత ఒక నిర్ణయానికి వస్తాను. If I feel necessary I will hear all of you tomorrow or day after.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి —నిర్ణయానికి వచ్చేముందు మా మనవి వినాలి.

Mr Speaker —I may or I may not hear. It is left to me. You cannot compel me to hear you before I take a decision. If I feel necessary I might certainly hear you. I may then come to a decision.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —ప్రార్థిస్తున్నారని గాని ఎవరుకూడ compel చేయాలని కాదు. బలవంత పెట్టడంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ —అవసరం అయితే ముందుగానే వింటాను అని చెప్పాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) —తమరు అవసరం అయితే వింటానన్నది బాగానే ఉన్నది. అవసరం అయితే మేముకూడ ఏదైన ప్రతిపాదిస్తాము కాబట్టి తమరు చెప్పినట్లు కొంత material మా ఎదుటకూడ ఉంటే బాగా ఉంటుంది. తమరు చెప్పినట్లు బీప్ మినిస్టర్ గారు record చేసిన statement, వారు పంపించిన పన్నీ press లో చదివారు. మనకుకూడ తెలుసు లోక్ సభలో రాజ్యసభలో జరిగాయి ఏమి అయితే ఆ copies తెప్పించడం, లేని పక్షంలో press పై

అధారపడి తీసుకుంటాము మన ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి అవి మాకు కూడ circulate చేసి మాయొక్క సలహా యివ్వడానికి మీ decision యివ్వడానికి కూడ పౌలభ్యంగా ఉంటాయి అవి circulate చేయాలి

Mr Speaker — If the hon Chief Minister has no objection I would request him to place three or four copies of his statement on the Table of the House for the information of the Members

Sri K Brahmananda Reddy — I have no objection

Mr Speaker — About half a dozen copies will be placed in the Library

Sri K Brahmananda Reddy — If it is going to be a matter for discussion, I won't put, Sir I am prepared to supply copies

Sri G Latchanna — I object to that, Sir He has not the right to say 'I won't supply' It has become a public document when you supplied to Lok Sabha and he has no right to say that he won't supply to this House

శ్రీ సి. హెచ్ రాజేశ్వరరావు — ముఖ్యమంత్రిగారి దాఖ్యమెంటు యిదివరకే బయటకు వచ్చింది తమ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు తాము సర్క్యూలేట్ చేయవచ్చు వారు చేయవలసిన పని కూడా లేదు ఏ ఎవిడెన్సుకు సంబంధించిన కాగితంగావి, మతరక్షాగాని తమ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు తాము మా చర్చలయొక్క ప్రాముఖ్యార్హి, మా చర్చలయొక్క అవసరాన్ని — మేము చర్చించినా చర్చించలేకపోయానా తాము అవకాశం యిచ్చినా, యివ్వకపోయానా, అవసరం అనుకున్నా కాదనుకున్నా — తమ యొక్క డిస్క్రిషన్ తప్పకుండా ఆ విషయానికి సంబంధించి పునయోగించవచ్చు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది మాత్రం తమ ఉద్దేశాలకే భంగకరంగా వుంటుంది కాబట్టి, ఆ కాగితాలను యిప్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ జి లచ్చన్న : — అధ్యక్ష తమకొక వినయపూర్వకమైన మనవి ఈ సమయం నాకు సభలో చర్చకు రాకుండా చేయాలనే ప్రయత్నం గమక చేసినట్లయితే 30 మంది సభకాలు పెట్టి Censure మోషన్ పెడితే వారేమైనా అవగలరా అని అడుగుతున్నాను ఈ సభలో చర్చకు రాకుండా చేయగలమనే ఆలోచన మాత్రం సభ నాయకులు వదిలిపెట్టాలి

మిస్టర్ స్పీకర్ — లచ్చన్నగారూ, వినయపూర్వకమైన మనవి అంటూ వినయం లేకుండా మాట్లాడితే ఎట్లా

శ్రీ జి లచ్చన్న — వినయం లేదని మీరు ఏ విధంగా నిరయానికి వచ్చారో నాకు అర్థం కావడం లేదు గట్టిగా కేకలు వేస్తే వినయం లేదు, అతివినయంగా మాట్లాడి నామం పెడితే వినయంగా వున్నట్లా ? ఏమిటిది ? అతివినయం ధూర్త లక్షణం

మిస్టర్ స్పీకర్ — కేకలు వేస్తే వినయం లేదని నా అభిప్రాయం

శ్రీ జి లచ్చన్న — కేకలకు అన వినయం వున్నట్లు, వినయం లేనట్లు నిర్ధారణ కాదు కేకలు లేకుండా అతివినయంగా మాట్లాడుతూ

Mr. Speaker — No shouting in the House

Sri G Latchanna — This is not shouting, Sir

Mr Speaker — Then what is it ?

శ్రీ జి లచ్చన్న — చర్చ చేస్తామంటే మాత్రం నేను యివ్వను అని అనడానికి అదేమైనా వారి ప్రైవేట్ ప్రావీణ్టియా :

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — లచ్చన్నగారికి నేను మనవిజేసేదేమంటే — నేను యివ్వను అని చెప్పాను, నువ్వు యివ్వాలి, రూలు అంటే నాకు 'ఆక్షేపణ' లేదు గవర్నమెంటు యివ్వవలసిన అబ్లిగేషన్ వుంది అని చెప్పమనండి నాకు అభ్యంతరం యేమీ లేదు అయితే ఒకటి గుర్తు వుంచుకోవాలి గట్టిగా చెప్పినంత మాత్రాన అధ్యమెంటు బలపడదనేది గ్రహించాలి

శ్రీ సి వి కె రావు — వారి ధోరణిని బట్టి ట్రూత్ ను సరైన చేస్తున్నారేమో నని కోపం వచ్చింది

Mr Speaker — There is no need to misunderstand anyb dy

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — అధ్యక్ష అసలు యీ సమస్య జరిగింది అంథ్ర ప్రదేశ్ లో అప్పుడు అసెంబ్లీ సెషన్ లో లేదు దానిని చర్చించే అవకాశం మాకు కలగలేదు రాజ్యసభలోను, పార్లమెంటులోను వాళ్లు ఎంతో ఆందోళన చేశారు వారెంతో అల్లరి చేశారక్కడ దానిని అణచిపెట్టి యిక్కడ జరిగినదేనప్పటికీ మీరు మాట్లాడకూడదు అని చెప్పడం చాలా విచారకరం

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇప్పుడు ఎవరు ఎలవ్ చేయలేదు :

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — రెండవది, మేము బాంబర్ లోకి వచ్చి మాట్లాడడానికి యిదేమీ చాటుమాటు విషయం కాదు పబ్లిక్ లోకి వచ్చిన సంగతులు

మిస్టర్ స్పీకర్ — మీరు అడ్మిట్ చేయండి, అడ్మిట్ చేయవద్దు అనే విధంగా వాదన చేస్తూపోతే యింక సభా కార్యక్రమాలు ఏ విధంగా జరుగుతాయి ? You are saying that it must be all wed How can you tell me that it must be allowed or it must be dis allowed ? Who are you to dictate to me ?

Smt J Eswari Bai — I am not dictating to the Chair I am only requesting you, Sir

Mr Speaker — If it is a request, or argument or reasoning that is different

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి — రాజ్యసభలో జరిగిన తరువాత యిక్కడ ఎందుకు జరిగకూడదు ?

Mr Speaker — I am not prepared to be dictated by any body

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — మేము చెప్పినదే వినమనికాదు మెరిట్స్ పైన నిర్ణయించేది తమరే కాని, యిక్కడ వచ్చిన విషయమేమంటే — 'ఆ స్టేటు మెంటు యిస్తామని, చర్చ మాత్రం దానిపై జరగకూడదు' అనే ప్రీ కండిషన్ ఒకటి వచ్చినది దానికి మేము అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నాము ఫ్యాక్టు విని, మెరిట్స్ పైన డిసైడ్ చేసే హక్కు తమకు వున్నది అందువలన ఆ షరతు లేకుండా మాకు వాటిని యిప్పించి తమరు మెరిట్స్ పైన డిసైడ్ చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు — అధ్యక్ష, తమరు మొదట సెలవిచ్చినట్లుగా యీ సమస్యను చాలా బాధ్యతగా, హృదయాత్మకంగా దీనిపాషనేట్లుగా చర్చిస్తేనేగాని శాసనసభ యొక్క గౌరవానికి, సంప్రదాయాలకు మెరుగులు దిద్దినట్లు కాదు దాని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఖండించవలసిన విషయాలు ఖండించడంగాని జరిగితేనే

బాగుంటుంది దీనిని అడ్మిటు చేయడంగాని, అడ్మిటు చేయకపోవడంగాని దానికి సంబంధించి ఆలోచించడానికిగాను తమకు కొంత మెటీరియల్ కావాలి అన్నారు దానితో మేము సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాం పత్రికలలోగాని యితరత్రాగాని వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం వారు ఏవిధంగా సాక్ష్యాన్ని సేకరించారు, ఏవిధంగా దానిని పార్లమెంటులో పునయోగించారు అనేది అర్థంచేసుకోవడానికి యిది ఫీలవుతుంది తమకు మెటీరియల్ తప్పకుండా అందజేయాలనేదానితో మేము ఏకీభవిస్తున్నాం ఇది పబ్లిక్ డాక్యుమెంటు ఈ చర్చను పక్కదారికి మళ్ళించే ప్రయత్నం చేసేవారికి అవకాశం యివ్వకుండా, ఆ మెటీరియల్ ను పూర్తిగా సేకరించి, తమద్వారా మాకు అందజేసి రేఫో నిజమేనో ఒక డేటు మీరు ఫిక్స్ చేసి, యిదమధ్యంగా తమనిరయం తెలియజేస్తే బాగుంటుంది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ నిరయం తీసుకునే దశలో తమరు ఆ మెటీరియల్ తెప్పించుకుని, మాకు నవ్వించేసి ఏ డేటున తమరు తమ నిర్ణయాన్ని యివ్వబోతున్నారో తెలియజేస్తే తమ అభిప్రాయాన్ని యీ పూట మేము గౌరవించి పూరుకునే అవకాశం వుంటుంది

శ్రీ కె బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) — దీనిపై పార్లమెంటులో డిస్కషన్ జరిగింది వారిపై కొన్ని అనుమానాలు రావడం జరిగింది కాబట్టి యిక్కడ దీనిని అడ్మిట్ చేసి వారి పరిస్థితిని క్లారిఫై చేసుకుంటే ఆ అనుమానాలు తొలగడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందువలన దీనిని అడ్మిట్ చేస్తే బాగుంటుందని మనివిజేస్తున్నాను

Mr Speaker — Now that the hon Chief Minister has agreed to place about half-a dozen copies of his statement here on the Table of the House, hon Members can certainly go through those things. After you going through those statements, I will also go through them. If I consider it necessary then, of course, I might hear the Members. Any of the members who have given notice, I might call upon to say what they have got to say. Otherwise even before giving an opportunity to some of you, I may disallow. So far as general discussion is concerned, it will arise only if I admit it under Rule 63. Otherwise, before it is admitted, it is only a question of hearing you regarding admissibility. I am only concerned about one thing, whether the statement attributed to Mr Thimma Reddy— whether you have got any material to prove that Mr Thimma Reddy has made that statement, if you have got material that he has made that statement you can come forward with any kind of motion and I am prepared to admit it. It is the only thing about which I am concerned. Otherwise, what I am saying is we have to maintain some standards of discussion. You have got to be fair and just not only to Mr Thimma Reddy but towards any body to whom the statement is attributed. I cannot agree with Mr C V K Rao when he says that we should not verify whenever a statement is attributed to any one.

Sri C V K Rao — By supressing it they will give that impression, that is what I have said.

Mr Speaker — At the same time to allow discussion before the statement is proved, will be unfair.

Sri C V K Rao — If that were the case, all our discussions cannot go on in this House.

Mr Speaker — Now, there are statements and statements. If it is a statement in which you are making very serious allegation

against a responsible member of the Cabinet or any responsible member of the general public which goes to damn his character integrity and reputation, should you not be careful?

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు — ఇంత దీర్ఘంగా తమరు చెప్పడం వలన మాకు యింకొక అనుమానం కూడా వస్తున్నది 'ఇక్కడ ఏదో అవసరమైన అభిప్రాయాలు వేసే దోరణిలో చర్చలకు ఎవకగిమించబోతున్నారు' అనే అభిప్రాయం వచ్చే అవకాశమంది కాబట్టి దయచేసి తమరు దీనిని యిక్కడికి పరిమితం చేస్తే తమకు, మాకు న్యాయం అవుతుంది

Mr Speaker — I prefaced my talk that you are more interested in trying to safeguard the interests of the members of Harijan Community as well as other depressed communities than to attack Mr Thimma Reddy. Now I think that is a correct reading of the statement

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — ఇక్కడ జరిగినది — తిమ్మా రెడ్డిగారిని అటాక్ చేస్తారో హరిజన కమ్యూనిటీనే అటాక్ చేస్తారో — మమ్మలను మాట్లాడడానికి అలా చేస్తేకదా తెలుస్తుంది ఇట్లా అయితే, రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు, మాపరిస్థితి కష్టం అవుతుంది

Mr Speaker — I am not concerned with Thimma Reddy or X, Y, Z. I am only concerned with the statement to which you are referring. If you are referring to that statement, if you are going to rely upon that statement then I am only saying that you can rely upon it only if it is proved to be true.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — తమరు అస్టేటుమెంటు యిచ్చినవారిని మాట్లాడనీయకుండా — మీరు అవకాశం యివ్వకపోతే వారి ఉద్దేశాలు ఎట్లా బయటపడతాయి?

Mr Speaker — After the whole thing is over, ultimately as it happened in Lok Sabha if it is proved that the gentleman had not made that statement, what would have been the effect?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — తమరు మెరిట్టు ఆఫ్ ది కేస్ లోకి పోతున్నారు స్టేటుమెంటులోగాని — న్యూస్ పేపర్ లోగాని వారు స్టేటుమెంటు చేయలేదని లేదు స్టేటుమెంటు యిట్లాకాదు ఇంకొక విధంగా వుంది అని వుంది

Mr Speaker — Please don't side track the issue

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — తమరు డిటెయిల్స్ లోకి పోతున్నారు సభ్యులను మాట్లాడనివ్వడం లేదు ఎట్లా? Kindly allow us to discuss. Then you pass your observations and we are prepared to abide by that.

Mr Speaker — Discussion on what?

Sri B. Ratnasabhapati — On the notice we have given

Mr Speaker — Even before it is admitted, is it?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — ప్రతిదీ — టెక్నికాలిటీస్ నుంచి అందులోకి వెళ్ళి పోయారు

Mr Speaker — I am only concerned with the admissibility

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి — తమరు టెక్నికల్ పాయింట్స్ పైన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిస్కస్ చేసివుంటే భాగుండేది. We would have understood that. But

here you have gone deeper into the matter and you have discussed the details. You are not allowing the sponsors of the notice to discuss.

Mr Speaker —Where is the question of going into details of the statement as to what Mr Thimma Reddy has stated?

Sri B Ratnasabhapathi —You have stated about the Harijans, about the statement he has made and the reflection of the statement that might ultimately have on the Harijan community in Andhra Pradesh. Unfortunately that has been discussed in Parliament. I do not know why this Assembly should be prevented from discussing it.

Mr Speaker —Whatever it may be, I am not allowing any further discussion.

శ్రీ బి సరసింహారెడ్డి —అధ్యక్షా, తిమ్మారెడ్డిగారు ఆ స్టేటుమెంటు చేశారో లేదో అనే అనుమానం —యీ స్టేజీలో అనుమానం రావడానికి అవకాశం లేదని నా నిశ్చితాభిప్రాయం. దీనిమీద ఇంత రభస, ఇంత చర్చ జరిగిన తరువాత యీ అంశం ఆసెంబ్లీలో వస్తోంది అంటే —ఇది ఏ కొద్దిమందో ఒకరిద్దరో తెస్తున్న అంశం కాదు. బాధ్యత గల ఆసెంబ్లీ సభ్యులు యీ సమస్యమీద చాలనేపు చర్చలు జరిపిన తరువాత ఆ స్టేటుమెంటు అసలు చేయబడలేదని కాకుండా ఆ మటన అనేది లేదు అని కాకుండా, ఇలా వున్నది అలా వున్నది అని అక్కడ వచ్చిన సందర్భంగా ఈ సమస్య యిక్కడ రాబోతున్నది. ఈ బాక్ గ్రౌండ్ తరువాత యీ స్టేటుమెంటు చేయబడిందా లేదా అనే అనుమానం ఇక్కడ మొదటే ఉత్పన్నం కావడానికి అవకాశం లేదు. చర్చలలో యీ అనుమానం తొలగింపబడటంతోసహా అన్ని విషయాలు విదితం అవుతాయి. కాబట్టి దీని ఉనికినే ఇప్పుడు క్వశ్చను చేసే అంశం యిప్పుడు రాకూడదని నా మనవి.

శ్రీ డి వెంకటేశం (కుప్పం) —అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన మోషనులో గాని, వారు యిక్కడ మాట్లాడడంలోగాని —శ్రీమతి ఈశ్వరీబాయిగారు ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏర్పడిన యీ సంఘటన గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించడానికి హక్కు వుంది, అవకాశం కావాలని కోరారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగిన యీ సంఘటన గురించి ఢిల్లీలో రాజ్యసభలోగాని, లోక్ సభలోగాని డిస్కస్ చేసేవరకు దీనిని గురించి యీ గౌరవ సభ్యులెవరికీ తెలియనట్లు క్రిస్టల్ క్లియర్ గా తెలుస్తున్నది.

Smt J Ishwari Bai —I object, Sir, I will deny this

Sri D Venkatesam —You can deny later. It is noted in the Press. రాజ్యసభలో డిస్కస్ చేసే వరకు యీ స్టేటుమెంటు విషయం తెలియ నట్లుగా కనబడుతున్నది. ఇప్పుడు ఈ మోషను ఏ బేసిన్ కూడ లేకుండా మూవ్ చేసినట్లు కనుపిస్తోంది. ఇట్ ఈజ్ రిపోర్టెడ్ అని ఇట్ ఈజ్ సీన్ యిన్ ది పేపర్స్ అని వున్నది. ఇప్పుడు అదెంటిక్ గా నట్టిట్ చేసిన నోటీసులో కూడ ఫరార్ గా గౌరవ సభ్యులకు ఏమీ ఫ్రూప్ లేనట్లుగా మనకు క్రిస్టల్ క్లియర్ గా తెలుస్తోంది. అసలు యీ విషయం తమరు ఆలో చేసిన తరువాత డిస్కస్ చేసుకు రావాలి గాని బేస్ లేని విషయం తెచ్చి ఇక్కడ వర్పించవలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. నేనుకూడ యీనాడు ఒక ప్రివిలేజీ మోషను యిచ్చాను. ఈ హౌస్ లోని గౌరవసభ్యులపైన వేరారోపణ చేసిన యిస్యూ పైన ప్రివిలేజీ మోషను యిచ్చాను. హరిజనులకు సంబంధించిన సమస్యలు అయితే రెండు గంటలు కాదు,

రెండు రోజులు యిచ్చినా మేము మాట్లాడడానికి తయారుగావున్నాము కాని బేస్ లెస్ విషయం తెచ్చి యీ సభలో చర్చ చేయవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ మాధవరావు — ఇప్పుడు హిందూసమాజాన్ని

Mr Speaker — I am not allowing any further discussion. Now, I request the Minister for Irrigation to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta) Drainage Cess Bill, 1968.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆ కరస్పాండెన్సు యిక్కడ పెట్టమని చెప్పారుకదా. అది ఎప్పుడు పెడతారు?

Mr Speaker — Only statement, కరస్పాండెన్సు కాదు

Sri K. Brahmananda Reddy — Latest by day-after tomorrow.

Mr Speaker — Tomorrow he can place it on the Table of the House latest, day after tomorrow

శ్రీ అహ్మద్ హుసేన్ (సీతారాంబాగ్) — అధ్యక్షా ఈమధ్య సిటీలో జరిగిన అల్లరుల సందర్భంలో మమ్ములను ప్రీవెంటివ్ డిటెన్షను ఆకు క్రింద ఆరెస్టు చేశారు కదా ఈ విషయాల గురించి ఒక అర్థగంట డిస్కషను అలా చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ పి జంగారెడ్డి — అధ్యక్షా, దీనిని గురించి టూ ఆవర్ డిస్కషను పెట్టించాలని కోరుతున్నాను

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH (KRISHNA AND GODAVARI DELTA) DRAINAGE CESS BILL, 1968

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) — Sir, I beg leave of the House to introduce the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta) Drainage Cess Bill, 1968

Mr Speaker — Motion moved

(Pause)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — బిల్లు విషయాలలో objections లేవుకాని ఈ బిల్లు discussion కు వచ్చేలోగా ఏ ఏకాదశకు ఎంత estimate అవుతుందో వివరిస్తే మాకు మాట్లాడడానికి కూడా ఏటంటుంది.

శ్రీ ఎస్ సిద్ధారెడ్డి — మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు మూడు వాల్యూములు గౌరవ సభ్యులకు పంచి పెట్టడం జరిగింది ఇంకా details అన్నీ కావాలంటే ఈ బిల్లు డిస్కషన్ లోగా సాధ్యం కాదు మిత్రా కమిటీ రిపోర్టులోని స్కీములు అన్ని ఉంటాయి. అవికాక అవసరమైన ఇతర స్కీములుంటాయి

శ్రీ జి లచ్చన్న — Drainage గురించి సుమారుగా ఎంత ఖర్చు అవుతుందో సుమారుగా ప్రభుత్వం అంచనా వేసిగట్లు వింటున్నాము విజమో. అబద్ధమో మీరు చెప్పాలి దానిని చర్చించుకునే ఈ బిల్లు తెచ్చినట్లు కనబడుతోంది, ఆ అంచనా

ఎంతో ఏ ఏ జిల్లాలో ఎంత అనుకున్నారో సుమారుగా ఉన్న చిట్ట figures ఇవ్వడం చర్చకు ఆవసరం

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి — మిత్రా కమిటీ రిపోర్టులో అన్నీ ఉన్నాయి 27 కోట్లవరకు పడుతుందని అందులో ఉన్నది

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మిత్రా కమిటీ రిపోర్టులోనివి ఉన్నాయి, అదనంగా చేయవలసినవి అనేకం ఉన్నాయి అది audition వాటికి ఎస్టిమేట్లు లేవు

శ్రీ జి. లచ్చన్న — అందాజ్గా కొన్ని అంచనాలు చేసారు వాట గురించి—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అవి ఉన్నాయి, Over and above what Mitra Committee has recommended, several members suggested that there are other schemes also to be taken up వాటికి లేవు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఎస్టిమేట్లు లేకపోయినా కనీసం ఏవేని తీసుకోబోతున్నారో తెలియజేయకపోతే డిస్మిస్డ్ ఎట్లా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి — డ్రెయినేజీ కోసం ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేసి అన్నీ తీసుకుంటున్నాము మిత్రా కమిటీ రిపోర్టులో ఉన్నా లేకపోయినా ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఇప్పుడే ఉన్నా ఇంకముందు వచ్చినా అన్ని తీసుకోవాలనే ఉద్దేశం

(Mr Deputy Speaker in Chair)

Mr Deputy Speaker — The question is

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta) Drainage Cess Bill, 1968”

The motion was adopted

THE ANDHRA PRADESH (ANDHRA AREA) PROHIBITION (AMENDMENT) BILL 1967

శ్రీ జి. లచ్చన్న — అద్యక్ష, ప్రొహిబిషన్ చట్టం గురించి సెలక్టు కమిటీతో జరిగిన చర్చల వివరాలు రిపోర్టులో తెలియజేసారు ఈ బిల్లుపై మాట్లాడే ముందు ఒక విషయం తెలియచేయవలసి ఉంది నాకు తెలిసినంతవరకు కాంగ్రెసు లెజిస్లేచరు పార్టీవారు ఈ సమస్యను చర్చించి ప్రొహిబిషన్ ఉంచడమా లేదా అనే విషయం ఆలోచన చేయడం జరిగింది. ఇది అనవసరమని దీనివల్ల అరాజకం పెరుగుతోందని ప్రభుత్వానికి అర్థికంగా దెబ్బ తగులుతోందని సమాజం అనినీతికి ఆరాజకానికి లోబడుతుందని వారు భావించి దీనిని రద్దు చేయాలని తమ అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తే కాంగ్రెసు లెజిస్లేచరు పార్టీ నాయకులైన శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రొహిబిషన్ ఉండాలా వద్దా అని చర్చలు ఎందుకు ఉండవద్దు అనే అభిప్రాయం ఎంతమందికి ఉన్నదో సంతకాలు పెట్టి ఇవ్వాలని కోరడం, 160 మందివరకు రద్దు చేయాలని సంతకాలు పెట్టినట్లు మాకు తెలుస్తున్నది మేము కూడా ఆ మొమెంటం చూడడం జరిగింది, ఇది మా వ్యవహారం, మీక జోక్యంలేదని మిత్రులు చెప్పారు 197 మందిలో 160 మంది ప్రొహిబిషన్ వెంటనే రద్దు చేయాలని సంతకాలు పెట్టి అంద చేసినట్లు కానన సభలో ప్రొహిబిషన్ చట్టాన్ని రద్దు చేస్తూ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబోతున్నారని పత్రికలలో వార్తలు రావడం జరిగింది. ఇవన్నీ జరిగిన తరువాత మరల తపో

చింతకాయ పచ్చడి మాదిరిగా మూలపడిన నెలకు కమిటీ రిపోర్టు చర్చకు రావడంలో గల లోపత్యం-దాన్ని విచిత్రమంటారో మాయ అంటారో మర్మమేమో నేను చెప్పలేకున్నాను. ఆర్డర్ చేసుకోడానికి అవకాశం లేని స్థితి ఇది 1967 కు పూర్వం ఉన్న శాసనపత్రంలో సంతకం చేసిన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండగా ఈ విధంగానే సంతకాలు జరిగాయి. వాటికి ఏ గతి పట్టిందో బ్రహ్మాండం రెడిగారు ఈ సంతకాలకు అదే గతి పట్టించేట్లు ఉన్నది, రద్దు చేయాలనే ఆలోచన అధికార పక్షంలో ప్రబలి ఉన్నప్పుడు అట్లాగే ఉంచాలని నిర్ణయం చేసి కక్షతో వ్యవహారాలు చేస్తే అరాజకం ద్వీగుణీకృతం అవుతుంది తప్ప మరే మీ కాదు దీనిని withdraw చేసుకోడం సముచితం. ఈ వేళ కాకపోయినా రేపైనా రద్దు చేయడం తప్పదు. పైలట్ స్కీములని పెట్టారు, వాటి ఫలితం మామూళ్ళ రేట్లు పెరిగాయి ప్రభుత్వ ఖర్చు పెరిగింది అంతకంటే ఫలితం లేదు ఇటువంటి సందర్భంలో మాటిమాటికి చెప్పేమాట ఏమిటంటే—ప్రొహిబిషన్ ఉన్నా రేకపోయినా కృత్రిమ సారాయి ఉత్పత్తి అరికట్టాలి కదా, అరికట్టాలంటే కఠినమైన చర్య కట్టుదిట్టంగా ప్రభుత్వం తీసుకుంటే తప్ప ఏట్లా అరికట్టగలమని అంటారు అందుకే ఆయిదు సంవత్సరాల శిక్ష, రెండు వేల జరిమానా అంటున్నారు నా వినయ పూర్వకమైన మనవి ఏమిటంటే— ప్రొహిబిషన్ చట్టం 1936 లో వచ్చింది 1939 లో పోయింది 1946 నుంచి ఇప్పటివరకు ఎదురు జరుగుతోంది ఈ 22 సంవత్సరాల చరిత్రలో నిజంగా సారాయి ఉత్పత్తి చేసే పెద్ద మనిషిపై కేసుపెట్టిన సందర్భం ఒక్కటి కూడా లేదు ఉత్పత్తి చేసిన వ్యక్తి మంత్రిగారిని ఇంట్లో పెట్టుకుని డిన్నర్ పారి చేస్తాడు కాని కేసుకు దొరకడు మనలను వుట్టించిన బ్రహ్మ కూడా వాణ్ని పట్టుకోలేడు బట్టి దగ్గర ఉండే నౌకర్లు కూలీలు వంట సారాయి ఉత్పత్తి చేస్తూంటారు, ఉత్పత్తి చేయించే షాపుకారు నాకు తెలిసినంతవరకు లక్షలు సంపాదించుకొని పొందూరుబట్ట కట్టుకొని టోపీ పెట్టుకుని మంత్రుల వెంటదే తిరుగుతాడు తప్ప ఆయనను పట్టుకోడం ఎవరితరంకాదు ఇది నేను అతిశయోక్తిగా చెప్పినది కాదు మా జిల్లాలో ఉదాహరణకు ప్రకాశం జిల్లాలో డిన్నరుపార్టీ కొంతమంది పెడుతున్నారు వారికి వంటసారాతో సంబంధం లేనివారని చెబితే ఆత్మవంచన అవుతుంది కాని యీ శిక్ష వేయడం ఎవరిమీద? కడుపు మంటతో తిండికిలేక మరొక బ్రతుకు బ్రతకలక రోజుకు 5 రూపాలు కూలికి వచ్చే ఈ లివాడిమీద కేసులు పెట్టడం వారికి శిక్షలు వేయడం తప్ప మరొకటి కాదు అందువల్ల యీ చట్టం సవరణ చేసినందువల్ల ఉత్పత్తి తగ్గిపో తుందని కాదు ఇది మానవ స్వభావానికి అలవాటులకు సంబంధించిన సమస్య, మానసిక వృత్తికి సంబంధించిన సమస్య అని ప్రపంచ చరిత్రలో అంతటా రుజువైనది అమెరికాలో యీ ప్రయత్నం విఫలమైనది యూరపులో ప్రయత్నం విఫలమైంది మనకు 22 సంవత్సరాల అనుభవం ఉంది మైసూరు మాజీ ముఖ్యమంత్రి అఖిల భారత కాంగ్రెసు అధినేత నిజలింగప్పగారు రద్దు చేసుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది ఆయన ప్రొహిబిషన్ రద్దుచేసిన తరువాత అధ్యక్షతకు అర్హత దొరికింది రద్దు చేయకముందు ముఖ్యమంత్రి తరువాత అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ అధ్యక్షులు అయినారు అటువంటివారికి లేనటు వంటినాథ 160 మంది కాంగ్రెసునకు సంతకం పెట్టిన తరువాత ఎందుకు వచ్చిందో

అరం చేసుకోలేకండా పోతున్నాను ఇది కాదు లాభం లేదని అనుకుంటారా, లాభం లేనిదానిగురించి అనవసరంగా కడుపు మంటతో ఆకలి బాధతో పనిచేసే వారిపైన పగ సాధించుకొనడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నంతప్ప యీ చట్టంవల్ల లాభం ఉండదని మనవి చేయవలసి ఉంటుంది అంతేకాకుండా దీనిలో free tax పెంచారు దీనికి ఒక ప్రధానమైన ప్రతిపాదన ఉంది చెట్టు ఎక్కి గీత గీసేవారిలో నూటికి 90 మంది ఏ యితర బ్రతుకు బ్రతకలేనివారు వెళ్తారుతప్ప యింకొకరు వెళ్ళరు మన ప్రభుత్వానికి కల్లు గీతను నిషేధించాలని ఉద్దేశ్యము నిజాయితీఉంటే కల్లుగీతే వారి పిల్లలకు S S L C వరకు చదువులు చెప్పించండి చదువుకున్న వ్యక్తి ఎవరూ తన ఎత్తుదనం పోసినా కత్తి, అడుగు, మోకు పట్టుకొని చెట్టు ఎక్కడానికి అంగీకరించడు మరొక విధముగా బ్రతకలేక చెట్టు గీతవల్ల బ్రతకడానికి తావ్రయవడతాడు తన కొడుకు చదువుకుంటే చెట్టుమీదకి వెళ్ళడు, ఇది వాస్తవమైన నగ్న సత్యం కంటికి కనిపించే స్థూలమైన విషయం గీత పనివారి కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగి కల్లు వృత్తి వల్ల తరిదండ్రులు పడివించినా మావారందరూ శాశ్వతంగా చెట్టు గీసుకుని బ్రతికాలనే దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఉన్నామనుకుంటే అది పొరపాటు మర్యాదగా బ్రతకాలనే కోరిక ఉంటుంది గతిలేక తప్పనిసరిగా యిది జరుగుతున్నది ఎందువల్ల చెబుతున్నానంటే అపార్థం చేసుకోవద్దు చేసుకోకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో మనవి చేస్తున్నాను ఆలోచన చేయండి ఒక వ్యక్తి ఒకమారు 20 చెట్లకంటే ఎక్కువ గీయలేదు సంవత్సరానికి మూడు గీతలు గీస్తారు ఒకే చెట్టు ప్రతిరోజు గీయడానికి వీలుండదు మూడు ఇరవైలు అరవై చెట్లు అవుతాయి చెట్టుకి ఈరోజు 8 రూపాయలున్నది 10 రూపాయలు చేస్తున్నారు వాడికి అంగుళం భూమి ఉండదు వేరే వృత్తి ద్వారా బ్రతకలేదు వాడిమీద $60 \times 10 = 600$ రూపాయలు పన్ను వేయడానికి సిద్ధం అయినారు 600 రూపాయలు tree tax కంటే అదికాక వేరే పన్నులున్నాయి వేరే మామూలు ఉంటాయి, వచ్చిన అధికారికి పానకం యిస్తూండాలి పానకం ఖర్చులు మామూలు ఖర్చులు విడిచిపెట్టి 900 రూపాయలు అంగుళం భూమిలేని పేదవారిమీద పన్ను పెంచి యీ విధముగా చట్టాన్ని సవరణ చేయడానికి పూనుకోవడం పేదవారిని రక్షించడానికి మాత్రం కాదు గాంధీగారి పేరు చెప్పుకుని కాంగ్రెసును రక్షించుకోవడానికి అని రుజువవుతుంది వారి సిద్ధాంతాలు వట్టి బూటకమని చట్టం చూస్తే రుజువవుతుంది పేదవారిని బ్రతకడానికి అవకాశం యివ్వడంకోలేదు శాశ్వతంగా వాడిని బానిసగా చేసి ఏపూటకాపూట చాలీచాలని గంజీనీళ్ళతో బ్రతకాలనే సంకల్పంతో పేదవాడి నెత్తిమీద చెయ్యిపెట్టి సంపాదించాలని ప్రభుత్వం చేస్తున్న పద్ధతి ఇది అని ప్రత్యేకంగా రుజువవుతుంది అందువల్ల ఏ దృక్పథంలో పరిశీలించినా మూలపదీనమువంటి నెలెట్టు కమిటీ రిపోర్టు ముందుకు తీసుకువచ్చి శాసనసభలోపెట్టి ఈ చట్టాన్ని సవరణచేసిన ఫలితాన్ని కాంగ్రెసు అనుభవించి తీరుతుంది ఈ రోజు కాక పోతే మరోకనాడయినా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రొహిబిషను రద్దుచేయక తప్పదు రద్దు చేయాలని అనుకుంటున్నారని ప్రమాదం తెచ్చి పెడుతున్నారు ఇది న్యాయమైన ఆలోచనకాదు దయచేసి తప్పకుండా withdraw చేసుకోవాలని మంత్రిగారికి నిశయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ మాధవరావు — అధ్యక్ష, ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు దీనిపరిస్థితులు దీనిలో ఉన్న అంశాలు తీవ్రంగా విమర్శించి చూడవలసిన అగత్యం ఉంది ప్రొహిబిషను గురించి యిది ఉండాలా పనిలేదా అనే విషయం గురించి ఇది ఉండే పనిలేదు వెంటనే scrap చేయాలి అందరూ అంటున్నారు నిన్న పేపరులో తమరు చదివే ఉంటారు నిజలింగప్పగారు చెప్పారు ప్రెసిడెంటు అయినప్పటికీ నా అభిప్రాయాన్ని కాంగ్రెసు కమిటీ ముందు గోవాలో ఉంచబోతున్నాను అని చెప్పారు అటువంటి సందర్భంలో యీ బిల్లును పెట్టేటప్పుడు దీనిలో మనం నిజంగా ప్రొహిబిషను లాస్ అమలు పరచడానికి పెడుతున్నామా లేక గవర్నమెంటు ఆదాయాన్ని పెంచి ఎవరో కొంతమందిని punish చేస్తున్నట్లు statistical దృష్టితో చేస్తున్నామా అని అలోచిస్తే బహుశా statistics కోసం పెట్టింది అనిపిస్తుంది అధ్యక్ష, ఈ రోజు మీరు చూస్తే కోర్టులో పెట్టేటటువంటి కేసులన్నీ కూడా ఎవరైనా నిజంగా వ్యాపారం చేస్తున్న వారి మీద ఉందా? అటువంటిది ఏమిలేదు ఎవరో tappers మీద కేసులు పెడతారు పైనుంచి క్రిందవరకు మామూలు చేరుతూ ఉంటాయి సబిన్ స్పెక్టరు ఉద్యోగంలో కూడా యంత సంపాదించరేమోననిపిస్తున్నది అయితే కేసులు చూపించక తప్పదు కాబట్టి నిజమైన వ్యాపారంచేసేవారి దగ్గరకు వెళ్లి వారిని అడుగుతారు నలుగురైదుగురిని statistics కోసము యివ్వండి అని, ఏ ఏ నాదులనో ఎరుకలనో తీసుకొని వెళ్ళమని చూపిస్తారు వారిని ఒప్పుకోమంటారు జరిమానాలు వేస్తారు, punishment ను enhance చేసినప్పుడు పోలీసువారుగాని యంత్రాంగంగాని ఏ సందర్భంలోనూ నిజంగా ఎవరు వ్యాపారంచేస్తారో వారిని శిక్షించే దమ్ములుఉంటే అటువంటప్పుడు నిజంగా యీ laws అమలులో పెట్టినా అర్థంఉంది అయితే సహజంగా సరళంగా చూస్తే యీ రోజు ప్రొహిబిషను వ్యర్థంగా జరిగిపోతున్నది ప్రొహిబిషను fail అయినప్పుడు అలోచించాల్సిన అగత్యం ఉంది అలోచించినప్పుడు యీ విధానం ఎప్పుడైతే లాభంలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారో అటువంటి సందర్భంలో ఒకరోజున scrap చేయకతప్పదు Scrap చేసేటప్పుడు యిప్పుడు పెట్టే బిల్లువల్ల ఏమయినా లాభం ఉందా లేదా చట్టంలో punishments ఎవరికోసం హెచ్చుచేస్తున్నారు సమాజానికి ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతుందని చూస్తే సమాజానికి ఉపయోగపడే లక్షణాలు ఏమి లేవు త్రాగుడు ఎక్కువయిపోతున్నది నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రతి alternative person త్రాగుతున్నారేమో అనిపిస్తున్నది మగవారేకాకుండా ఆడవారుకూడ త్రాగుతున్నారు Prohibition laws వుండడమువల్ల spirit ని ఎక్కువ త్రాగుతున్నారు దానివల్ల lever damage అవుతుంది అని వింటున్నాము ఎవరికయితే మానసికముగా దుర్బలత్వము ఏర్పడుతున్నదో అటువంటి వ్యక్తులు ఊణానస్థకు వస్తున్నారు అటువంటి దానికి దోహదముయిచ్చే బదులు ఈ prohibition ని scrap చేయడము మంచిది ఇక punishment ఇవ్వవలసినప్పుడు శిక్ష విధించకుండా fine మూలముగా శిక్ష విధిస్తే గవర్నమెంటుకు లాభము వుంటుంది వ్యాపారము చేసే వ్యక్తి ఈ డబ్బును కడతాడు వారికి బాధవుండదు మద్యవారికి బాధవుండదు కాని మన గవర్నమెంటు పరిస్థితి అట్లాకాదు వ్యాపారము చేసేవారు బాగావుండాలి లేనివాడు కష్టపడాలి ఇటీవల నెల్లూరు సారాయివున్న లారీవస్తే దానిని పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పట్టుకొన్నారు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పట్టుకోడానికి ఏలులేదని

prohibition కి మార్కెట్ అన్నారు మార్కెట్ అంతకుముందు దానికి పెరిట్ లేదు రెండవరోజున పెరిట్ వచ్చినది డబ్బు వున్నప్పుడు చట్టాలన్నీ వాటంతట అవి మటు మాయమై పోవడమేకాబట్టి చట్టాలకు అతీతుడై వుంటున్నారు దొంగసారాయి వ్యాపారముచేసే పెద్దవ్యక్తులను స్పెషిం చే దానికి దోహదము ఇస్తూ చిన్నవారి మీద నా ఈ సమాజములో దొంగదారులను మనము నేర్పు తున్నాము మనప్రభుత్వము అనుసరించే పద్ధతులద్వారానే, మనమంత్రులు మాటలు ద్వారానే వారికి నేర్పుతున్నాము అలవాటు చేస్తున్నాము ఆ వింధాలో నడిచే రారి చూపిస్తున్నాము దాని ఫలితమే ఈ రోజున prohibition fail అవడానికి కారణమయినది Administrative set up లో పై నుంచి క్రిందివరకు స్వార్థము కోసము పాటు పడు తున్నారు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో procurement వగైరా పోయిన చుచాత the next immediate best department for the people to have their own views and to have their own outlook is this department ఈ prohibition ఎంత కాలమైతే వుంటుందో అంత కాలము కాంగ్రెసు సామ్రాజ్యాన్ని ఎక్కువగా విస్తరించే దానికి ఆస్కారము వుంటుంది డబ్బుక డబ్బు వస్తుంది ఈ చట్టము పెట్టేటప్పుడు పేద ప్రజల పరిస్థితి చూడాలి దానిని మంత్రులు ఆలోచించారా? ఎన్ని cases ఎవరి పైన పెట్టారు? ఎన్ని శిక్షలు వేశారు? Stern action తీసుకొంటున్నాము Prohibition laws ని అమలులో పెడుతున్నాము అని చెప్పడము మొరార్జీ గారిని సంతృప్తి పరచడానికా అని అడుగుతున్నాను ఇదివరకు చట్టము ఎలాగూ వున్నది Prohibition fail అయినది ఇప్పుడు ఈ బిల్లు వలన ఏమి లాభము వున్నది? నిజమైన వ్యక్తులు ఎవరు అని కనుక్కొని శిక్షించే పరిస్థితి ప్రభుత్వమునకు లేదు వారికి మంత్రుల శరణ్యము అవనరము వస్తే ప్రాదరాజాదు వచ్చి తిప్ప వేసి తప్పించుకొని పోతారు ఈ చట్టాల కంటే సమాజము సంస్కారము పొంద వలసిన అవసరము వుంది అటువంటి సంస్కార బలమును ప్రజలకు చెప్పే లాభము వీరికి వున్నట్లయితే నిజముగా సమాజమును బాగువరచే అవకాశము వుంటుంది Prohibition staff ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళి త్రాగ వద్దని చెబు తున్నారా? నైతిక జీవనాన్ని నేర్పుతున్నారా? నైతికముగా ఆలోచించి, ముందుకు వెళ్ళలేని పరిస్థితులలో ఈ చట్టము యొక్క లాభము యేమిటి? ఎవరైతే నైతిక పతనావస్థకు వెళ్ళినారో వారిని శిక్షించడము ఆనేది చూస్తే అది బహుశా గోచరముకాని విషయము అవుతుందేమో అనిపిస్తున్నది నైతిక పతనావస్థలో పడిన త్రాగుబోతులను మార్చాలి అంటే వారి దగ్గరకు వెళ్ళి, సమాజములో వారికి మనము చేయగలిగినది ఏదై నావుంటే అదిచేస్తే సమాజముగా పరిణామము ఏర్పడుతుంది కాని చట్టము ప్రకారము అమలు జరపాలి అంటే dowry act ఎంత మాత్రము అమలు జరుగు తన్నదో అంత మాత్రమే ఇది నడుస్తుంది ఈ prohibition తొందరలో scrap కాబోయేదే అందువల్ల sulahte amendments తీసుకొని వచ్చే పరిస్థితులున్నవి కాబట్టి ఈ బిల్లును drop చేసి వారిని కోరుతున్నాను

శ్రీ కె గోవిందరావు — అధ్యక్షా, Prohibition amendment bill నెక్టు కమిటీ రిపోర్టు ఆగష్టులోనే సమర్పించబడినది గత ఆగష్టు నుంచి ఇప్పటి వరకు కూడా ఈ బిల్లు తీసుకొని రాకపోతే పాలకవర్గ పార్టీ వారు ఆ నాటికి నిర్ణయానికి రాకపోయిన తరువాత అయినా ఒక సరియైన నిర్ణయానివచ్చి prohibition ని scrap చేసే బిల్లును తీసుకొని వస్తారని ఆశించాము ఆగష్టు నుంచి అలోచన సాగినది కాని 160 మంది శాసన సభ్యులు prohibition ని scrap చేయాలని సంకాలు పెట్టిన తరువాత, అది రద్దు అవుతుందని రాష్ట్ర ప్రజలు అనుకొన్న పరిస్థితులలో మొరార్జీ దేశాయ్ గారు ఇక్కడకు వచ్చారు అది ఏమి విచిత్రమో నాకు తెలియడము లేదు సంకీర్తరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా ఇదే సమస్య ఇదే పద్ధతిలో వచ్చినపుడు అప్పుడు మొరార్జీ గారు వచ్చారు వారు కాదు అంటున్నారు కాబట్టి ప్రస్తుతానికి నిలిపి వేస్తున్నాము అని చెప్పారు ఇప్పుడు scrap చేద్దామనే నిర్ణయానికి వస్తున్న పరిస్థితులలో మొరార్జీ గారిని వీరు రప్పించారో, వారే వచ్చారో తెలియదు కాని వారు వచ్చి కాంగ్రెసు సభ్యులకు ఉపదేశాలు ఇవ్వడం దానితో పాతచింతకాయ వచ్చిది పద్ధతి లోనే మర ముందు పడవేశారు కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు ఇవాళ ఎవరైన మాట్లాడుతారో లేదో తెలియదు ధైర్యముతో చెప్పే పరిస్థితి లేదని స్పష్టముగా కనిపిస్తున్నది అయితే వారు కాకపోతే మంత్రిగారైన చెబుతారు ప్రొహిబిషన్ వుంచాలా లేదా అనే ఎషయంలో కాంట్రవర్సీ ఆంధ్రదేశంలో లేదు ప్రజాసంస్థలు, అధికారులు మొత్తం కామినెట్ మంత్రులంతా ఏకాగ్రంగా అడిగితే ఇది నిరుపయోగం అంటారు కాని ఆచరణలో మాత్రం ఏవో కారణాలు చెబుతున్నారు నేను ఒకటి అడగడం కున్నాను మొరార్జీగారి ఉపన్యాసం మేము పత్రికల్లో చూశాము డబ్బు మీకు కావాలంటే డబ్బు సంపాదించటానికి అనేక మార్గాలు వున్నాయి వాటిని అనుసరించరాదా అని వారు అడుగుతున్నారు కేవలం డబ్బు దృష్టితోనే ప్రతిపక్షాలు చెప్పలేదు ప్రజలు కూడా చెప్పడంలేదు మేము చెబుతున్నది మనం తీసుకువచ్చిన ప్రొహిబిషన్ ముందు మూలంగా మనం ఆశించిన ఫలితాల బదులు పూర్తిగా విరుద్ధమైన ఫలితాలు వచ్చాయా లేదా? అవినీతి అనేది పెరిగిందా లేదా? రోజుకు నైతిక స్థాయి పతనం అవుతున్నదా లేదా? పూర్వం సారాయి త్రాగేవారు ఈనాడు పాయిజన్ తీసుకొంటున్న పరిస్థితులు మనం పత్రికల్లో చూడటం లేదా? గ్రామాలు కలుషితం అవుతున్నప్పుడు నైతిక స్థాయి పడిపోతున్నప్పుడు ప్రొహిబిషన్ కావాలని ధర్మోపన్యాసాలు చెబితే ఎవరు నమ్మాలో ఎలా నమ్మాలో అర్థం కావడంలేదు ప్రజలు మాత్రం నమ్మటానికి సిద్ధంగా లేరు మద్రాసులో, కర్నూలులో అనేక వాదనలు విన్నాము ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పే కొత్త వాదం ఒక్కటి లేదు

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — చాలా వున్నాయి

శ్రీ కె గోవిందరావు — మంత్రిగారు చెప్పబోయేవేవో కూడా మాకు తెలుసు ఇది ఫెయిర్ ఆయినదని వదిలేస్తామా, వ్యతిరేకం మంచిది కాదు దానిని అరికట్టించేంత మాత్రాన అది మంచిది అవుతుందా, దొంగతనం మంచిదా, క్రైమ్స్

పెరగడంలేదా, పీటిని అరికట్టలేకపోతున్నప్పుడు ప్రోత్సహిస్తామా అని చెబుతారు దేవతలు వేదాలు వల్లనే బాగుంటుంది కాని ఆపోజిట్ క్యాంప్ లో ఉన్నవి వేదాలు వల్లనే ఏమి చెప్పాలి? మేము త్రాగుడు కావాలని ప్రోత్సహించేవారం కాము ఎప్పుడూ రుచి చూడని వారం చాలామంది ఉన్నాము దీనిని సోష్యో ఎకనమిక్ ప్రాజెక్టుగా ట్రీట్ చేయాలి ఇది వ్యభిచారానికో, దొంగతనానికో ముడిపెట్టే సమస్య కాదు క్రైమ్ కు దీనికి తేడా ఉంది దిన్ ఈజ్ ఎ ఫోర్స్ ఆఫ్ హ్యూమిటీ దానికి అనేకమైన సాంఘిక వాతావరణ ఆర్థిక పరిస్థితులు ఉన్నాయి అవి దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, వాటిని పరిష్కరించకుండా ఒకసారి మానేయండి అని చెప్పినంత మాత్రాన ఆగుతుందా? చుట్టూ త్రాగకూడదు, అది మంచిది కాదు అని చెబుతాము కాని అది ఆగుతుందా? అది ఫోర్స్ ఆఫ్ హ్యూమిటీ దేశం మొత్తంమీద బ్యాన్ చేసి 5 సంవత్సరాలు శిక్ష వేస్తాం 30 వేల జరిమానా వేస్తాం అంటే మాత్రం అగుతుందా? అవగలమనే దైర్యం దమ్ము మీకు ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను కేవలం జస్టిస్ చేసుకోవడానికి దీనికి సంబంధించినంతవరకు పాలకవర్గ పార్టీకి ఒక ప్రిన్సిపల్ లేదు మీకు నిజంగా దైర్యం ఉంటే ప్రిన్సిపల్ కోసం చేస్తున్నామంటే తెలంగాణా ఏరియాలో ఎందుకు పెట్టారు? మొరారీగారు చెప్పినది అమలు పర్చగలిగే స్థితిలో ఉన్నారా అంటే అదీ లేదు మాకు తెలుసు మీరు మాటవదునకు అంటారు కాని సీరియస్ నెస్ ఉండదు ఆ విమర్శానికి ఏదో వాదించి డబ్బు కావాలని ఫైనాన్స్ కమిషన్ తో వాదించటానికి ఒక వాదనగా పెట్టుకొన్నారు ఆ రకంగా చెప్పడం తప్పు నిజమైన జస్టిస్ దీనికి కలుగజేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం లేదు పైలట్ స్కీమ్స్ పెట్టారు ఆఖరిసారా ప్రయత్నం చేసి ఇది కాకపోతే మొత్తం తీసేదాం అనే పద్ధతిలో చిత్తూరు జిల్లాలో, కృష్ణా జిల్లాలో పెట్టారు మూడో దానిలో పేవచ్చింది ఈ రెండు జిల్లాలో మీ అనుభవం ఏమిటి? చిత్తూరు జిల్లాలో ఒకచోట సారా బట్ట పట్టుకోవడం కోసం ఆ సందర్భంలో కూనీలు జరిగి అల్లకల్లోలాలు జరిగిన విషయం నిజమా కాదా అని అడుగుతున్నాను పైలట్ స్కీమ్స్ పెట్టిన చోట బాహుళంగా విస్తృతమైన లంచగొండితనం, మా మూళ్లు జరుగు తున్నాయా లేదా అడుగుతున్నాను పోలీసులు బట్టిలు పెడుతున్నప్పుడు పైలట్ స్కీములు ఎందుకు? ఎవరిని మోసం చేయటానికి అని అడుగుతున్నాను ఈ రోజు ఈ విధిమైన హాచ్ పాచ్ తీసుకువచ్చి బిల్లు పేరుతో ప్రజల మీద రుద్దటం ఎంత మాత్రం న్యాయం కాదు ప్రజలను అనవరంగా అవినీతికి ప్రోత్సహించి ప్రజలు విషం త్రాగటానికి అవకాశం కలుగజేస్తున్నారు లేఫెస్ మెడల్ తో ఎంత మోరం జరుగుతున్నదో గుర్తించాలని కోరుతున్నాను మా ప్రాంతంలో ఇలిసిట్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో చిన్న మార్పు వచ్చింది వందే చాంగ సారాలో రంగు కలిపి బ్రాండ్ కార్డ్ తీసుకు వచ్చి బ్రాండ్ గా అమ్ముతున్నారు చాలా చౌకగా ఉంది ఇది పాయిజన్ ప్రతిచోటా మన కళ్ళ ఎదుట జరుగుతున్నాయి ప్రతి చోటా డ్రగ్ హౌసెస్ అని పెట్టినంత మాత్రన, వాటికి లై సెన్సులు ఇవ్వడం లేదా అని అడుగుతున్నాను మళ్ళీ దీనిని రికన్సిడర్ చేయాలి ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ఒక మాట చెప్పదలచుకున్నాను ఈ బిల్లు ఒకరకమైన హాచ్ పాచ్, దీనిని స్పీక్ట్ గా ఎన్ ఫోర్స్ చేయాలనే ఉద్దేశం మీకు ఉన్నదా అంటే లేదు తీసేద్దామా అంటే అదీ లేదు గుర్రమూ కాదు గాడిదా

కాదు కించంగాడిద కాదు కించంగాడిద వల్ల సొపైటికి లాభం వుంది దీనికి అది కూడా లేదు. మీరు స్పీక్ చేయటానికి 5 వేల రూపాయలు పైన్? రెండు సంవత్సరాల జైలు అని పెట్టినా అది కూలీల మీదనే పడుతుంది అని వివరంగా లెచ్చన్నగారు చెప్పారు ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ ను ఎఫెక్టివ్ గా చెక్ చేడం అంటున్నారు మేము దానికి ఒక మార్గం చెప్పాము నిజంగా ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ చెక్ చేయాలంటే ప్రొహిబిషన్ యాక్టు వున్న పరిధులలో చీప్ లిక్కిర్ ప్రజలకు అందచేస్తే ఈ బాధ కొంతవరకు తగ్గుతుంది అని మేము చెప్పాము దానికి వారు నీరా ఆన్నారు మామూలుగా కలుసు తీయడానికి అవకాశం ఇచ్చే, దానికి ఎక్స్ట్రా డ్యూటీ పెంచే తీసిన దానికి డిస్ట్రీట్ పెట్టి పర్మిట్ ద్వారానో ఫ్రీగానో చాకగా దొరికేట్లు బొంబాయిలో మాదిరి చేస్తే కొంత అరికట్టటానికి సాధ్యం అవుతుంది దేమో కాని అది కూడా చేయడం లేదు గ్రామసమితిలో పాలకవర పార్టీకి స్నేహితులకు, పెద్ద మనుష్యులకు పర్మిట్ లిబరల్ గా దొరకటానికి అవకాశం కలుగ చేస్తున్నారు ఈ బిల్లు వల్ల మామూలు ఒక్క నయాపైస తగ్గకుండా పూర్వ కంటే ఎక్కువగా వసూలు చేయటానికి కావలసిన పద్ధతుల్లో చేస్తున్నారు దీనికి నిజమైన కారణాలు ఏమిటని చూసినప్పుడు ప్రధానంగా రెండు కన్సిస్టెన్సీ అందు చేతనేను ఈ వేళ చెప్తున్నా దేమిటంటే ప్రభుత్వం వారు దయచేసి దీనిని ఈ రకంగా అటువంటి దానిని తీసుకు వచ్చి ప్రజలలో అవి నీతిని ప్రొత్సహించ వద్దని మరొం సారి ప్రార్థిస్తూ మరి మీరు నమ్ముతున్న భగవంతుడనే వాడు వుంటే వారికి జ్ఞానోదయం కలుగ చే మరీ మీరే reconsider చేసి యిప్పుడు కాకపోతే సాధ్యమైనంత త్వరలో దీనిని మార్చుకోవడం మంచిదని చెప్పినను నమ్ముతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కె ఆంజనరెడ్డి (హిందూపూర్) — అధ్యక్ష క్రితం session లోనే ఈ prohibition amendment bill వచ్చినప్పుడు దీనిపై ఒక సెలెక్షు కమిటీ వేయడం దానిలో యిది రావడం తరువాత ఆ కమిటీ sittings జరిగినాయి అందులో, ఆ కమిటీలో వున్నటువంటి కాంగ్రెస్ members లో ఎక్కువ మంది, యిది ఎందుకు తెస్తున్నారు? దీనివల్ల ప్రయోజనమేమిటి? మొత్తం మీద మనమేదో సిద్ధాంతాలని, గాంధీ సిద్ధాంతాలని గాంధీగారినిస్మరిస్తూ తప్పు చే సే టు వంటిది బాగా లేదు. నిక్కచ్చిగా అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయకపోవడం వలననే యిదంతా జరిగింది యింక జరుపుతామనే అవకాశాలు లేవు కాబట్టి దీనిని రద్దుచేస్తామంటే రద్దుచేయడానికి మంచిది అనేటటువంటి పద్ధతిలో చాలామంది వాదించారు దానివలన ఇంతకాలం ఈ బిల్లుకు వెనుకకు నెట్టుకుంటూ రావడమన్నది జరిగింది మొన్న జరిగినటువంటి సెషన్ లో అయితే ఎక్కవమంది కాంగ్రెసునభ్యులు కూడా ఈ రకమైనటువంటి మోసముతో మనం యింకా ఎంతకాలమైననరే దీనిని వెనుకకు నెట్టడమనేటటువంటిది మంచిపద్ధతికాదు కాబట్టి యిప్పటికైనానరే ఆత్మవంచన చేసుకోకుండా దీనిని మనం రద్దుచేస్తేద్దాము. ప్రక్కనున్న మైసూరురాష్ట్రంలో రద్దుచేశారు. కాబట్టి ఆలోచించి యిటువంటి పరిస్థితులలో మనం దీనిని రద్దుచేసేది మంచిది, అని చెప్పిం కొంతమంది కాంగ్రెసు నభ్యులు ఎంతవరకు వచ్చారంటే,

మీరు ఈ బిల్లుకు వ్యతిరేకంగా ఎవరైనా ఏదైనా చేస్తే దానికి whip వుపయోగించినా సరే కూడా దానిని ఖాతరుచేయకుండా దానికి ఓటు చేసేటటువంటి పరిస్థితిలో మేమునా మని కాంగ్రెసు సభ్యులు చెప్పారు అందువలన స్వేచ్ఛగా వారు సంతకాలు సేకరించడం, తరువాత అందరి అభిప్రాయాలను తీసుకొని అందరూ దీనిని రద్దుచేస్తే మంచిదని చెప్పడం ఆ సెషన్ లోనే వెళ్లిపోయిన సెషన్స్ లోనే మొత్తం రద్దుచేయాలనే ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చింది తరువాత వచ్చే ఈ సెషన్స్ లో, యిప్పుడు జరిగే జూన్ జూలై లలో జరిగేటటువంటి session లో మొత్తం రద్దుచేస్తారు అనేటటువంటిది కాంగ్రెస్ సభ్యులలోనే రావడం దానిని ప్రచారంచేయడం రాష్ట్రం మొత్తం మీదంతా ప్రచారంచేయడం జరిగింది కాని యిక్కడికి వచ్చేసరికల్లా, వచ్చి చూసేసరికల్లా వుండేటటువంటి ఈ బిల్లును చూస్తే ఏవో కొన్ని draft amendments కొన్ని చేస్తూ ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది అధ్యక్షా! ఇంతవరకు ఈ బిల్లును తెచ్చినటువంటి వాళ్ళకు రాష్ట్రంలో ఏమీ జరుగుతోందనేది అర్థంకాలేదని కాదు వాళ్ళకు తెలియదనికాదు వారికంతా తెలుసును అర్థమైనది—ఈ బిల్లు ఉండినంత కాలం వాళ్ళను సంరక్షించడానికి కొన్ని లక్షల రూపాయలు, అపసరం వచ్చినప్పుడల్లా కొంత మంది వద్దనుంచి డబ్బు సేకరించడానికి అవకాశముంటుందనేటటువంటిది వాళ్ళకు తెలుసు కాబట్టి యింకా కొంతకాలం దీనిని ఈ విధంగానే నెటుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు అనేటటువంటిది వాస్తవం అందువలననే క్రితం జరిగినటువంటి కాంగ్రెస్ sessions కు సుమారు 5 6 లక్షల రూపాయలపై బడి మొత్తం, దీనికి ప్రోత్సాహమిస్తూ, దీనివల్ల లాభం పోందుతుండేటటువంటి వారివద్దనుంచి ఈ మొత్తాన్ని సేకరించారనేటటువంటిది వాస్తవమే ఇన్ని వున్నప్పటికీకూడాను, యిది తెలిసి ఈరోజు దేశంలో ఏమీ జరుగుతున్నదో తెలిసి కూడా—పరిస్థితులన్నిటికీకూడా గమనించికూడా దానికి ఈ విధంగా amendment ను పెడుతున్నారంటే నిజంగా యిది అత్యవసరం చేసుకోవడమే తప్ప నిజంగా అందరి క్షేమాన్ని ప్రజాక్షేమాన్ని గురించి చెప్తున్నారనేటటువంటిది మాత్రం వాస్తవం కాదు నేనుకూడా, ఈ prohibition అనే దానిని నిక్కచ్చిగా ఏ బీదప్రజానీకమైతే కలు సారాయి త్రాగి తందనాలాడుతూ తమ సంసారాలను నాశనం చేసుకొంటున్నారో, వారి బాగోగుల విషయంతో అందుకొరకు దానిని నిక్కచ్చిగా అమలు జరపాలనేటటువంటి వాళ్ళలో నేనొకడిని కాని వాస్తవ పరిస్థితులలో, practical గా చూసిన తరువాత యిది వట్టి false, దీనిని రద్దుచేయాలనేటటువంటి అభిప్రాయానికి రావడమనేటటువంటిది జరిగింది అధ్యక్షా, మా గ్రామంలోనే మేము కొన్ని విషయాలను అక్కడ వుండే Prohibition Department వారి దృష్టికికూడా తీసుకొని వెళ్ళాము ఏ విధంగా ఈ సారాయి ఎక్కడ తయారుచేస్తున్నారోకూడాను కాని ఏమీ జరగలేదు అది మామూలే ఎందుకంటే వారం వారంవాళ్ళకు కొన్ని కేసులుకావాలి కాబట్టి ఒకటిని తయారుచేయడం, కోర్టుకువంపించడం తరువాత వాళ్ళు వేసినటువంటి fine చెల్లించడం తరువాత బయటికి వదలివేయడం, మళ్ళీ సారాయి తయారుచేయించడం, వాళ్ళ మామూళ్ళపై వాళ్ళ తీసుకోవడం జరుగుతోంది ఈ రకంగా వున్నప్పుడే ఈ పరిస్థితులలోనే ఈ చట్టం అనేదానివల్ల ఏదో powers అన్నీకూడా District officers కు

ఈ Prohibition Officers చేతుల్లో ఈ powers పెడుతున్నారంటే మరింత ఎక్కువగా వాళ్లు లంచం తీసుకోవడానికిగాను మరింత ప్రోత్సహించి ప్రజలపద్ధతుండి డబ్బు లాక్కోడానికి ఏదో చేసుకోవడం అనేటువంటి ఎద్దతిలో జరుగుతోంది ఆ తరువాత దీనివల్ల ఒక ప్రభుత్వానికి మాత్రం ఒక ఉపయోగం వుంది వారే కొంతమంది దగ్గర కాకుండా direct గా Officers వద్దనుంచి వాళ్ళకు కావలసిన డబ్బును వసూలుచేసుకోడానికి అవకాశం వుంటుందనే ఎద్దతిలోనే ఈ నిబంధనలను తెచ్చిపెట్టబడినవనేటువంటి పరిస్థితులలో జరుగుతోంది ఇప్పటికైనా సరే యిది ఒక prestige అనేటువంటి దీనితో ప్రాకులాడకుండా దీనిని రద్దుచేసి నిక్కచ్చిగా ఇకిముందు ఏవయినా మార్గాలంటూ వుంటే దాని ఆలోచించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి ఈ ఎద్దతిలో ఈ బిల్లు పెట్టడం, చెట్లకు ధర పెంచడం, పేదవాళ్ళపైన మరింత బరువులు పెరిగేటట్లుగా చేస్తూ పెరిగేటటువంటి విధంగా చేసేదానికంటే వాస్తవమైన పద్ధతిని అనుసరించమని కోరుతూ ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను

శ్రీ పి శేషావతారం (పాలకొల్లు) — అధ్యక్ష, ఈ prohibition బిల్లు యిదివరకే తీసుకువచ్చారు అయితే దీనివల్ల ఏమైనా ప్రజలకు ఉపకారం జరిగినదా అంటే ఏమాత్రం కనపడడంలేదు ఎప్పుడో గాంధీమహాత్ముడు ఈ మధ్యపాన విషేధంవల్ల పేదప్రజానీకం బాగుపడతారని వారియొక్క త్రాగుడు బోతుందని ఆయన కలలు కన్నారు అయితే దాని పర్యవసానంగా 15 సంవత్సరాలుగా మనం చూసినప్పటికూడా దానివల్ల మాత్రం ఏమీ ఫలితంలేక యింకా పేద ప్రజానీకం కాకుండా మధ్యతరగతి ప్రజానీకం, పిల్లలు, తల్లిలు, పెదలు అంతాకూడా తాగుడు అలవాటయిపోయి, గుర్రె బోయి అర్థికంగా చాలా దిగజారిపోయిన పరిస్థితులు కూడా మనం చూస్తున్నాము ఈ పరిస్థితులలో మనమందరం కూడా ఒక నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది కాంగ్రెసు M.L.A, లు అందరూ ప్రభుత్వానికి సంతకాలు చేసి సమర్పించి ఈ మధ్యపాన విషేధాన్ని సడలించాలనే తమ ఉద్దేశ్యాన్ని వ్యక్తం చేయడం జరిగింది అయినప్పటికీ మరల దీనిని అమలుజరుపుతామనే నిర్ణయానికి రావడం చాలా విచారకరం దీనివల్ల మనకు 25 కోట్లు నష్టం వస్తుంది. ఆ 25 కోట్లు ఆదా చేసినట్లయితే మనం యీ యొక్క పరిపాలనా విధానానికి నష్టం లేకుండా పౌలభ్యం చేకూర్చినవారంకూడా అవుతాము ఈ పరిస్థితులలో మరల ఈ బిల్లుకు పునః పరిశీలన చేసి మధ్యపాన విషేధాన్ని తొలగించాలని కోరుతున్నాను మైసూరు రాష్ట్రంలోకూడా మధ్యపాన విషేధాన్ని తొలగించడం జరిగింది అదేరకంగా మన కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఈ మధ్యపాన విషేధం విషయంలో ఏ వ రి యి ష్టం వచ్చినట్లు వారు చేయవచ్చునని కూడా అదేకించింది అటువంటప్పుడు ఎందుకు మళ్ళీ ఈ రకంగా ఈ మధ్యపాన విషేధం విషయంలో ఆలోచించవలసి వచ్చినదంటే ఏమిటో బోధపడటం లేదు గీత కార్మికులు, మామూలుగా చెట్లను గీసే కార్మికుల పరిస్థితులు చాలా హీనంగా ఉన్నాయి ఈ పరిస్థితిలో చెట్లకు 8 రూపాయలనుంచి 10 రూపాయలు చేయడం కూడా చాలా ఎక్కువగా కప్పిస్తున్నది ఈ పరిస్థితిలో గీత కార్మికులు అర్థికంగా చాలా వెనుకబడి ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది గ్రామాలలో రోడ్లమీద

మనం ప్రయాణం చేస్తున్నట్లయితే ప్రక్కన సోదా దుకాణాలు ఎట్లాగుంటాయో ఆ రకంగా దీపాలుపెట్టి ఆ పోపులో అమ్మోనియా సారాకూడా మామూలుగా విపరీతంగా అమ్మడం జరుగుతుంది. మో area లో కూడా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు రోడ్ల ప్రక్కన పైకి సోదాకొట్టులాగానే వుండడం లోపల అమ్మోనియా సారా వుంచి అమ్మడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల ప్రజానీకం మాత్రం చాలా బాధపడుతున్నారు. అందువల్ల ఈ బిల్లును సడలింపవలసినదని నేను కోరుతున్నాను. ఎప్పుడో గాంధీ గారు చెప్పారు, అందుచేత మనం ఈ prestige కోసం ఆలోచించకూడదు. గాంధీ గారు పెట్టినదానినికూడా మనం సరిగా అమలు చేస్తున్నా అంటే లేదు. గాంధీగారు చెప్పారు దున్నేవాడి కేటామిని యివ్వమని ఆయన ఎప్పుడో చెప్పారు. మనం చేయగలుగున్నామా అందువల్ల గాంధీగారి prestige పోతుందనే ఉద్దేశ్యంతో కాకుండా మనయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ బిల్లును, ప్రోహిబిషన్ రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా area లో prohibition వుంది. ఆంధ్రా area లో prohibition వుంది. ఆ రకంగా వుంటే ఏమాత్రం సమంజసంగా లేదు. మొత్తంమీద మాత్రం మధ్యపాన నిషేధాన్ని రద్దు చేయాలని కోరుతూ ఈ సావకాశ మిచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ టి ఎన్ మూర్తి :—అధ్యక్ష గత బడ్జెట్ సమావేశంలో ఈ ప్రోహిబిషన్ మీద చర్చ జరిగినపుడు మంత్రిగారిచ్చిన సమాధానాన్ని బట్టి prohibition ను scrap చేస్తారనేటటువంటి అభిప్రాయం నాకు కలిసింది—అది సత్యమేమైతే అయి వుండవచ్చు—కాని ఈ మధ్యకాలంలో ఏమి జరిగిందో ఎందుకోసం ఈ మార్పు వచ్చిందో నాకేమీ అర్థం కావడంలేదు. హఠాత్తుగా prohibition రద్దు కావాలని సంతకాలుపెట్టిన వాళ్లందరూ సంతకాలను వాచన్ తీసుకొన్నట్లు వెంటనే దీనిని ఇచ్చారు. పుష్పే దానికంటే చాలా గట్టిపరుస్తామని, అంతేకాకుండా కూడా ఎక్కువ staff ను వేస్తామని ఒక నిర్ణయం తీసుకొన్నట్లు చదివిన తరువాత నాకు చాలా ఆశ్చర్యంకలిగింది. నైతిక మైనటువంటి విలువల గురించి చాలా చెప్తావుంటారు. మొన్ననే ఈ మధ్యన దీహ్యాట్ ప్రధానమంత్రిగారు యిచ్చటికి వచ్చి యిచ్చిన ఉపన్యాసం ఫలితంగా ఒక విధమైన కంపం వీరికి వుట్టడంకూడా అని చెప్పి ఒక rumour వింటున్నాము. ఇంత మాత్రానికే ఈ విధముగా ఇంత భయపడిపోతే ఎట్లా, ఏమి ఆనుభవిస్తారు మీరందరూ కలిసి అనేటటువంటిది మాత్రం కొంచెం సందేహంగా కనిపిస్తుంది. మీరందరూ కాంగ్రెస్ pledge లోపల prohibition కోసమని చెప్పి మేము సంతకంపెట్టి దానికి స్థితార్థకంగా చేస్తుంటే కాంగ్రెస్ వాళ్ళను గురించి ఏమనుకోవాలి వారు అన్నారు. అయితే పైన ఇద్దరు shirt వేసుకొని లోపల మర్మర్ బట్టను వేసుకొన్న వారి గురించి ఏమనుకోవాలి. లేకపోతే బెటెండా ఇద్దరుబట్టలు వేసుకొని తిరిగి యింటికి వచ్చిన తరువాత బుట్టబట్టలు తొడుక్కోనే వారిగురించి నేను ఏమనుకోవాలి. పైకి prohibition గురించి చెప్తూ లోపల మోమూలుగా జరిగేటటువంటి పాపాలు జరుపు తున్న వాళ్ళగురించి ఏమనుకోవాలి. పెద్ద సంతకం పెట్టిన పక్షం తింటే అలా పెడితే sanctity ఎప్పుడో తాళంనాడే గానీ ఎగిరిపోయింది. Pledge అంటే ఉరికే సంతకం పెట్టడంమొక్కటే, అంతకంటే ఎక్కువే. పక్షపాతి అట్టివారికే చెప్పే

చేసుకున్నట్లయితే మనం pledge లో పెట్టినటువంటి సంతకాల ప్రకారమే నడచుకొంటున్నట్లయితే యిదొకటే దీని విషయంలో ఒక్కటే నడచుకోవడం లేదనేటటువంటి విచారం కలుగవచ్చు కాని ఏదీ లేనటువంటి పరిస్థితులలోవల యీ ఒక్కదానికే పట్టుకొని వేళ్ళాడి, ఎవరో అన్నారు కనుక దానికోసం యిలా చేయకపోతే మనకొంపలు మునిగిపోతాయనే భయంతోటి మనయొక్క ఆత్మవిశ్వాసానికి ఈ విధంగా వ్యతిరేకంగా నడవడం అంతమందిదికాదని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను తెలంగాణా area లో త్రాగమన్నారు ఆంధ్ర area లో త్రాగవద్దన్నారు ఇదంతా mixed వ్యవస్థ, mixed economy, mixed socialism ఈ mixture అనికి ఎక్కడికి వెళ్ళుతుందో, అందుకే ఈ తెలంగాణాలో త్రాగడం ప్రారంభించిన తరువాత ఆంధ్రలో మానుతారా, ప్రక్కనుంచి, border నుంచి వెళ్లుతూనే ఉంటుంది పైగా నీరాషాపులు పేరుతో కల్లు బాగా బాహుళంగా అందరూ త్రాగుతూనే ఉన్నారు ఆ విధంగా కల్లు అమ్మేవాళ్లు అమ్ముతూనే ఉన్నారు ఇక ఎవరికి ఈ prohibition act ఈ prohibition act, పెట్టి ఈ excise పోలీసులుపెట్టి, Sub-Inspectors పెట్టి ఇన్ స్పెక్టర్లు, వెనుక ఫీల్డ్ వర్కర్ కాశీయ medical college లో, donation college అది donation college అయినప్పుడు 7 వేల రూపాయలు 7 వేల రూపాయలు కట్టడానికి వచ్చినప్పటికీ, వచ్చినటువంటి members ను అందరికీ వారు interview కు వస్తే మా ప్రెసిడెంటుగారు అడుగుతూ ఉంటారు ఏమయ్యా ఎన్ని వేలా కడుతావు మీ father ఏమైనా Excise Inspector గా ఉన్నారా అని ఈ విధంగా దానిని ఒక వృత్తిగా తయారుచేసి ఇంకా వ్యాసంఖ్య పెంచి ఇంకా కొంతమంది additional గా డబ్బు ఇవ్వడంకోసం ప్రయత్నించేయడం తప్ప దీనివల్ల మీరు సాధించింది ఏమిటి మనము వీడో ఒక చెడ్డపని తొలగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామంటే నైతికగృహాలు అనేటటువంటివి కాలానుగుణంగా మార్పుతూ ఉంటాయి ఎప్పుడో షేడ్యూల్ మారుతుంది ఉన్నటువంటి నైతిక విలువలు ఇప్పుడు మృత్యు ఉన్నాయా, ఎన్ని విషయాలలో మనం మారలేదు? ఈ ఒక్క విషయంలోనే ఎందుకు ఈ పట్టుదల? ఇప్పుడు నీనివలన జరుగుతున్నటువంటి విషయం ఏమిటి? దీనివలన జరుగుతున్నటువంటి చెడ్డ ఏమిటి సంఘానికి అది ఆలోచనచేశారా? ఇప్పుడే గోవిందరావుగారు చెప్పారు బ్రాంఛీసీపాలు పట్టుకొని వచ్చి డాంట్లో గుడ్డుంట్లా పోస్తున్నారని నాకు తెలుసు, Beer సీసాలు అనిచెప్పి డాంట్లోకి, డాంట్లోకి గుడ్డుంట్లాపోసి ఆమ్మితే మా medical college students అందరూ ఇవి beer సీసాలు అని ప్రాణాధిపతి, చివరకు డాంట్లోని గుడ్డుంట్లా త్రాగలేక మృత్యువు పోయి, వాళ్ళకు అధమపక్షైద బీర్ అయినా ఇచ్చివా, వీడో డాంట్లోనే, per se ఇచ్చింది కట్టించుకున్నావ alcohol లేదు కట్టలే త్రాగమన్న, త్రాగి ఉబ్బుపూర్ణా మన చేసుకుంటాడు క్లాని, ఈ గుడ్డుంట్లా త్రాగిత్రాగి ఎప్పుడు కళ్ళుపోతామో తెలియదు ఈ ప్రయత్నం ఒక చెడ్డమనిషికి జరిగినటువంటి ప్రమాదపరిస్థితి మాస్తే అతనికి నేను క్లెయిమ్స్తూ అతని షిస్టిబిల్టీ, నేను ఇక్కడికి వస్తానోరానో అనుకున్నాను దానికి అతనికి వచ్చినటువంటి ప్రమాదము ఏమిటంటే, బాగా గుడ్డుంట్లా త్రాగేవాడు వెంటనే షిస్టిబిల్టీ పట్టుకొన్నాయి, కడుపుఅంతా మంట, అమాంతంగా క్రిందికి పడిపోయాడు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — అయ్యో వరంగల్ లో prohibition లేదంటే

డాక్టర్ టి ఎస్ మూర్తి — వరంగల్ లో prohibition లేదంటే వరంగల్ లో prohibition లేకపోయినప్పటికీ మీరు చెప్పినట్లుంటే liquor అమ్మాలనేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది కాని, ఒక వీధివీధి అంతటిని ఒక గుడుంబా తయారుచేసేటటువంటి వీధిగా తయారుచేసినప్పుడు, prohibition staff లేకపోయినా excise staff ఏమి చేస్తున్నారు? ఆ ఆదాయముకూడా మీకు రావడంలేదు ఒక పెద్ద వీధిఅంతా కూడా, ప్రతి ఇంటిలోకూడా ఇటీయే దాంట్ వాడేటటువంటి ఆ chemicals వేరే ఉన్నాయి అన్నీ త్రాగుతూఉంటే వాళ్ళకుకడుపులు మండిపోయి వచ్చిపోతున్నారు Prohibition లేదన్నచోటనే ఇట్లా జరుగుతూ ఉంటే prohibition ఉన్నచోట, అంధ్ర లో ఏమి జరుగుతుందో అలోచించండి ఇక్కడే ఈ విధంగా మనుష్యులు బలి అయిపోతూ ఉంటే అక్కడ వందలు వందలు, వేల సంఖ్యలో బలి అయిపోతున్నారు ఒక వీధివాడు ఒక చాకలివాడు ప్రొద్దున నుంచి సాయంత్రం వరకు కష్టపడి వచ్చి ఒక కల్లుముంత త్రాగి హాయిగా పడుకొంటే ప్రొద్దున లేచినప్పుడు కాళ్ళ నొప్పులన్నీ పోతాయని బాధపడుతూ ఉంటే, నీవు త్రాగడానికి పీలులేదు నిన్ను మహా పవిత్రుని చేస్తాను నీకు భగవంతుని ఎదురుగుండా తీసుకొని వచ్చి దిర్ఘం కలుగజేస్తానని చెప్పితే ఇది జరిగేదేనా! మీరా అతనికి కడుపునిండా తిండి పెట్టే పరిస్థితి లేదు employment ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు ఆఖరకు మీరు ఇన్వెక్టివ్ మేని ఆ కల్లు అయినా త్రాగి కొంచెము నా వొళ్ళ నొప్పులు తీర్చుకొంటాను అంటే అది కూడా వదురా నీవు తొందరగా వచ్చిపో, population హెచ్చు అవుతుందంటే ఏమైనా అర్థం ఉందా? ఏమైనా అంటే, నైతిక విలువ అంటారు డబ్బు ఇస్తాము మీరు prohibition తీసివేస్తేనని పెద్ద భారీగా చెప్పారు ఏమి చేస్తాడు, సగము డబ్బు ఇస్తాడట పోనీ డబ్బుకోసం మనము చేస్తున్నాము అనుకొంటే, ఆ డబ్బు మాత్రం ఇది పోయినప్పటికీ, మళ్ళీ లెక్కలు వచ్చేటప్పటికీ, మరి సగము డబ్బు ఇస్తామని అన్నారు అంతకంటే, ఎక్కువ ఇచ్చేదానికి ధైర్యం అయినకు లేదు, తీరా prohibition తీసివేసిన తరువాత, ఇంత మంచి పని చేస్తున్నారు మీకు డబ్బు ఎందుకు దీనికి డబ్బు విలువ కదతారా అని చెప్పగలడు అయిన. అందుచేత ఈ prohibition అనేటటువంటిది, నాకు తెలుసు, అక్కడ ఉన్నట్లుంటే పెద్ద మనుష్యులందరి- పూర్తిగా ఇది తీసివేయాలనేటటువంటి నమ్మకం ఉన్నదిగాని, ధైర్యం లేదు ధైర్యం తెచ్చుకోవాలి ఇటువంటి విషయాలలో చిన్నటి వరకు prohibition తీసివేస్తాము, తీసివేస్తాము అని చెప్పి sudden గా ఈ వేళ, మీరు ఇప్పుడు పైకి చెప్పరు నాకు తెలుసు, hostels లో కలిసినప్పుడు మీరే చెప్పతారు నాతోటి ఇప్పుడు చెప్పమని అన్నా మీరు చెప్పరు నేను అడగడం లేదు కూడా మిమ్ములను అడిగితే, పాపము మీరు చెప్పడం కూడా చాలా కష్టము దానికోసం చెప్పడం లేదు కనుక ఈ నిషేధం ఏదైతే ఉన్నదో అది శుభ్రముగా తీసిపారేయండి Prohibition తోటి, ఈ రోజున అమెరికాలో వారిని control చేయలేకుండా దౌర్జన్యం violence ఎక్కువ అయిపోయింది అఖరికి అది ఖరీదైనది

పాఠేసినప్పటికీ ఒక మారు violence అలవాటు చేసిన తరువాత, మళ్ళీ అదే దృష్టిలో పడిపోతుంది. అఖరకు ప్రసిద్ధెంటును కూడా చంపేటటువంటి పరిస్థితికి కూడా వచ్చారు ఆ prohibition తోనే ఈ boot legging కూడా ప్రారంభమైంది. ఈ విధంగా violence పెరిగి వాళ్ళ నడవడి అధోగతి పరిస్థితిలోకే వచ్చి దేశమంతా నాశనమయ్యే పరిస్థితికి వచ్చింది మీరు కూడా ఆ విధంగానే చేయదలచుకొన్నారా ఈ దేశములో కూడా అలాగు చేయకుండా ఉండాలంటే prohibition తీసిపారేయ వలసిన అవసరం ఉన్నది. నైతికంగా మీరు ఆలోచించినట్లయితే నైతికంగా ఈ రోజున ఉన్నటువంటి violence ను తగ్గించాలన్నట్లయితే, దానికి prohibition తీసిపారేయాలి. ఈ atmosphere ను gradual గా తగ్గించాలంటే violence ను create చేసేటటువంటి పరిస్థితులను నెమ్మది నెమ్మదిగా తొలగించుకోవాలి అందు కోసం, prohibition ఎంత తొందరగా తీసివేస్తే అంత తొందరగా ఈ దేశము బాగుపడుతుంది. ఇంకా మీకు అనేక విధాలుగా డబ్బు వస్తుంది డబ్బు గురించి కాదు నైతిక విలువ అంటే, నైతిక విలువలో డబ్బు కూడా ఒకటి ఈ డబ్బు లేనిది అసలు నైతిక విలువ లేదు తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లకు మొక్కుతేనేగాని మంత్రి ఎదవులు కూడా రావడం లేదు అందుచేత ఇవన్నీ ఉన్న పరిస్థితులలో మనము తప్పకుండా ఈ విషయాలను పూర్తిగా మళ్ళీ పునరాలోచించి దీనిని scrap చేసి పారేయమని నేను కోరుతూ ఈ బిల్లును నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు (జామి) — అధ్యక్ష, మన ప్రభుత్వము చాల experiments చేస్తున్నది అందులో ఇది ఒక experiment ఇది ఏమిటంటి, నైతిక శక్తి గొప్పదా రాజకీయ శక్తి గొప్పదా అనేటటువంటి experiment దీంట్లో నైతికశక్తి ముందు రాజకీయశక్తి నిరుపయోగం విరర్థకం సీర్వీర్యం అని రుజువు అయింది ఈ మధ్య సుమారు 160 మంది కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు prohibition తీసివేయాలని సంతకాలు పెట్టి పంపించారు ఈ విషయం తెలిపేసరికి, అయితే ఇంక వచ్చే గవర్నమెంటు మాది అన్నారు అయితే మీకు ఎట్లా వస్తుంది గవర్నమెంటు అని ఒక స్పేషియల్ అడిగాడు తక్షణమే చెప్పాను How can Congress win if corruption dies అని ఇప్పుడు congress బ్రతకాలంటే prohibition బ్రతకాలి Congress పోవాలంటే prohibition పోవాలి దీనికి ఇంత అమాయకంగా కాంగ్రెసువారు ఒప్పుకొంటారా, ఇది జరిగే పనికాదు అని చెప్పారు అయితే ఇప్పుడు నేను ముఖ్యంగా నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే prohibition దేనిమీద పెట్టాలి ఏ రకంగా ఉండాలి అన్నది కొంచెము ఆలోచించకుండా బేయతం చాలా అస్వయం ఒకప్పుడు ఈ prohibition ఉంచడమా తీసివేయడమా అని దేశంలో కూడా ఎప్పుడో ఒకసారి చర్చ జరిగింది పూర్వకాలంలో, మన time లో ఈ prohibition introduce చేశారు ఆ మహానుభావుడు చెప్పాడు —

“నమాంస భక్షణే దోషానపాపే వత్సరం

ప్రవృత్తి రేషా భూతానాం నివృత్తిస్తు మహాఫలా”

అని మను ధర్మశాస్త్రములో ఆయన prohibition ప్రవేశ పెట్టారు “సమాన భక్షణ దోషో ‘సదోషో’ మాంసము తినడంలో తప్పు లేదు పాపము కాదు, అది దోషమని ఏమీ నేను చెప్పను ‘సపానే సత్సంగం’ వీటిలో దోషము ఉన్నదని మాత్రం నేను చెప్పను పాపమని మాత్రం నేను చెప్పను ఎందుకోసం ‘ప్రవత్తి లేషా భూతానాం’ భూతముల యొక్క సహజమది ‘నివృత్తిస్తు మసాపలా’ సదలిపెట్టుకొన్నవా పలితం ఉంది ఇది కేవలం నైతికశక్తిమీద control పెట్టడం మన గవర్నమెంటుకు అలవాటు అయిపోయింది ప్రతిదానికి ఆయితే ఇప్పుడు ఈ విధంగా పెట్టడంలో, మనకు ఎంతవరకు ఇప్పుడు రుజువైంది It has produced evil, so the policy is bad మనం తప్పు ఎని చేశాము దాని తాటుకు దౌర్భాగ్య ఎరిస్థితులు మనం అనుభవిస్తున్నాము దరదృష్టవశాత్తు యిందులో మరొక అంతర రహస్యం ఉన్నది ఈ రహస్యం ఎవరికీ అరం కాదు, అది చరిత్రలో ఎంత వెతికినా దొరకదు ఏ ప్రభుత్వంలో ఏ రాజకీయపార్టీ గాని ఏ చక్రవర్తి గాని పరిపాలించిన విధానంలో ఏ దేశంలో ఆయినా సరే ఈ పద్ధతి మాత్రం చరిత్ర అంతా గాలించినా దొరకదు అది ఏమిటంటే—ఒకే ప్రభుత్వం క్రింద ఒకే రాష్ట్రంలో ఒకే వ్యక్తి ఒకచోట త్రాగితే తప్పు యింకోచోట త్రాగితే తప్పు లేదు అనడం సిగ్గులేని వ్యవహారం, ఇది ప్రభుత్వ స్థాయిలో జరగవలసిన వ్యవహారమా ఊహించండి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఇంత అసహ్యకరిమైన పద్ధతి మరొకటి లేదు ఇంతకంటే అవినీతికరమైన పద్ధతి యింకొకటి లేదు ప్రభుత్వ స్థాయిలో యంతకంటే భరించరానిటువంటి విషయం మరొకటి లేదు హైదరాబాద్ లో త్రాగితే సుఖం విశాఖపట్టణంలో త్రాగితే శిక్ష ఇది న్యాయమా, ధర్మమా అని అధిగు తున్నాను ఈ రకంగా చేయడంవల్ల ప్రభుత్వం చాల అప్రదిష్టపాతా అశుభకర్మని బాధపడుతున్నాను నిజానికి యివ్వాల ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ మాట్లాడాలి అనుకున్నాను ఈ ప్రభుత్వం prohibition రద్దు పరుస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో అభినందిస్తూ మాట్లాడాలి అనుకొంటే చాల అశచర్యకరంగా ఉన్నది ఇప్పుడు చూడగాను ఇంత దాభుతంగా దీనిని మళ్ళీ ప్రవేశపెట్టారు ఊహించాము మేము కూడ తప్పు సరైన ఏ పద్ధతిలోకూడ ప్రభుత్వం యిది అంగీకరించదు దీనిని అంగీకరించినప్పుడు వల్ల ప్రభుత్వానికి చాలదెబ్బతగులుతుంది చాల వతనావస్థకు పాలు పడుతుందనే బాధ మాకుకూడ ఉన్నది Prohibition అంటే—దేశం మొత్తంగా corruption కు wholesale depot అట్లాంటి de ot ను ప్రభుత్వం పోగొట్టు కుంటుందా? పోగొట్టుతుంటే దానికి మాత్రం ఏమీ సుఖం, ఏమీ లాభం? రేపు ప్రొద్దున అనేకమైన పార్టీలతో యుద్ధం చేయాలంటే ఎక్కడ నుంచి డబ్బు తీసుకురావడం? ఈ బాధలన్నీ ఉన్నాయి తెలంగాణ area లో పెట్టేలాగా ఉంటే యింకా ఎక్కువ వస్తుంది గదా, దానిని గురించి వాళ్లు ఆలోచిస్తున్నారా అంటే—ఇంతవరకు వెళ్ళడానికి అవకాశం లేదు ఎందు చేతనంటే అది సుక్ష్మ పూర్తిగా పోషణానికి వీలు లేదు ఒక చోట liberal గా ఉండడంవల్ల యింకోచోట కష్టంగా ఉన్నప్పుడే దాని బాటకు లాభం ఎక్కువ ప్రభుత్వం అనుభవింపబడుతో తగిన ఆశ్చర్యం, ఉద్బంధం శోరకమైన అభిప్రాయాన్ని తొలగించుకొని ప్రభుత్వం prohibition ను పూర్తిగా తీసివేస్తే తీసివేయండి.

లేకపోయేది ఉంటే ఆంధ్ర ఏరియాలో సహా రాష్ట్రము మొత్తం మీద దీనిని గట్టిగా impose చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి మీరు రెండే మార్గాలు ఉపయోగించుకోవడం చాల ఉత్తమోత్తమ మైన పని అని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఏ పని అయినా సరే ప్రభుత్వం యిప్పుడు చేసినటువంటి ప్రతి ఒక్క వ్యవహారం కూడ అప్రదిష్ట పాటు అవుతున్నది ఎందుకోసం యిది అప్రదిష్టపాలు అవుతున్నది అని దీనిని గురించి మనం ఆలోచించుకొంటే ఉద్దేశ్యం మంచిది అయినా సరే, భావం మాత్రం మంచిది కాదు అందుకనే మన పెద్దలు చెప్పారు

“حکومت کو کھوکھلا ہونا چاہیے نہ سب کا تالہ“

కొంచెం స్వార్థాన్ని తొలగించుకొన్నావా, దేముడు దగ్గరకు వస్తాడు అని చెప్పారు ఇది ఉద్దేశ్యం. Prohibition పెట్టాము గాంధీగారు చెప్పారు Prohibition పెట్టాము కాని ఎందు కోసం? ఇది కేవలం ప్రసాదం మీద భక్తి, దేముడి మీద భక్తి కాదు ప్రసాదం మీద భక్తి తీసివేసి, దేముడి మీద భక్తి పెట్టుకున్నామా చాల చక్కగా వ్యక్తంగా సక్రమంగా ప్రతి ఒక్క వ్యవహారం నడుస్తుంది దురదృష్ట వశాత్తు యివ్వక ప్రభుత్వం చేసేటటువంటి ప్రతి ఒక్క పని ప్రసాదం మీద భక్తిగాని ప్రజల మీద భక్తి కాదు ప్రజల మీద భక్తి ఉంటే దేశ వ్యాప్తంగా గగ్గోలు ఎత్తి పోయి, railway station దగ్గర నుంచి పోలీసు స్టేషన్ దగ్గర నుంచి జిల్లా జడ్జి కోర్టు దగ్గర నుంచి కలెక్టరు ఆఫీసు దగ్గర నుంచి అటు ప్రక్క అటు ప్రక్క సారా పావులే మా జిల్లాలో కనబడుతూ ఉంటే యిది యికా ప్రభుత్వ దృష్టిలో రాలేదంటే సిగ్గుపడాలి అందు చేత ప్రభుత్వం భావాన్ని మంచిది చేసుకోవడం మంచిది నిస్వార్థం అయినటువంటి శాసనాన్ని అమలు పరచడం మంచిది నిస్వార్థమైన భావంతో పరిపాలన జరిపించడం మంచిది అది లేనప్పుడు చాలా ప్రమాదం ఎవరూ నమ్మరు అది పేక్షనించడానికి అవకాశం లేదు అందుచేత prohibition ను పూర్తిగా రద్దు పరచడమో, లేకపోతే విల్లు ఉపసంహరించుకోవడమో, లేకపోయినట్లయితే ఈ విల్లు మీది మీ కాలాకు అభిప్రాయాలు తెలియ పరచండి అని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించడమో లేదనేట్లుంటే పూర్తిగా తెలంగాణాలో సహా మొత్తం ఆంధ్ర దేశంలో prohibition గట్టిగా అమలు పరచడమో జరిపించాలని మనవిచేస్తూ కలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ కే బుచ్చిరాయుడు — అధ్యక్ష, Prohibition విల్లు సెలక్టర్ మిటికి పంపించినట్లు తెలుస్తోంది. సెలక్షన్ చేసుకుని ప్రతిపక్షం చచ్చినప్పుడు ప్రతి time లో ప్రతి సభ్యుడుకీ ఆ ఆభిప్రాయాలు రూపి తీసివేయడం చెప్పిందే చెప్పడం ఇరుగు తున్నది ప్రభుత్వం జూస్టాను అనడం తరుగుతున్నది ఈ సాధు రాష్ట్రంలో డిస్ట్రీబ్యూషన్ ఈ Prohibition Act ఎరక మాత్రం ఉపయోగంలేదు తీసివేయాలనే ఆభిప్రాయం ఉన్నది అది ప్రభుత్వానికి తెలుసు శాసన సభ్యులకు తెలుసు అందరికీ తెలుసు, తీసుకురా ఉండకానికి కాలజం ఏమిటో ఎవరికి అందకావడం లేదు పంపించకపోతే ప్రతి జరిమిల్లో కూడ Prohibition ఉపయోగం ఉంటే ఎవరు ఏమిటో చెప్పండి లేదు మన శాసన సభలో ప్రతి సభ్యులకుకూడా Prohibition తీసివేయమని చెప్పుతున్నాడు ఒక చిన్న తీవ్రతనం అంతా సభ్యులు బుల్లమీద

మాట్లాడడం లేదంటే మనస్సులో వారి భావానికి వ్యతిరేకంగా చెప్పలేక Prohibition తీసివేయమని ప్రభుత్వానికి చెప్పలేక వారు మాట్లాడడం లేదు గాని ఈ విషయాల మీద చెప్పలేక కాదు అనిమనవిచేస్తున్నాను ఎందుచేతనంటే వారికే ఆభిప్రాయం ఉన్నది రాష్ట్రంలోకివెడితే ప్రజలలోకివెడితే ప్రతివారు Prohibition తీసివేయమని చెప్పుతున్నారు వారికి వ్యతిరేకంగా ఆసెంబ్లీలో వారి పార్టీకి సంబంధించినవారు చెప్పలేక పోతున్నారు గాని వారిలోకూడ 100కి 100 మంది ఈ నాడు ఈ Prohibition ను తీసివేయమని చెప్పుతున్నారు అనిమనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వం ఈ నాడు ఈ పాత చట్టంవల్ల త్రాగుడు జరుగుతున్నది చాల అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి జిల్లాలలోను గ్రామాల్లోను కాబట్టి మేము దీనిని ఖచ్చితంగా అమలు జరుపుతాము కాబట్టి rules యింకా strict చేస్తామని యిందులో పెట్టారు ఇ తరుముందు ఉన్న చట్టాలు చాలవా అని అడుగుతున్నాను ఆ చట్టాలవల్ల ఎందుకు జరగలేదు ముందు వచ్చే చట్టాలు ఏమిచేస్తాయని నేను అడుగుతున్నాను మరొక చిన్న ఉదాహరణ ఇప్పుడు ఖానీ చేసినవ్యక్తికి ఈ నాడు శిక్ష ఉన్నది కాని అవన్నీ యివ్వక మానుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను మానడం లేదు అదే విధంగా ఈ రోజు ఈ చట్టాన్ని యింకా గట్టిగాచేసి యింకా నిర్దుష్టంగాచేసి అమలు జరుపుతాము అంటే మాత్రం ఈ దొంగ సారాకాయడం, ప్రజలయొక్క అవినీతిని మాన్పడం అనేది ఈ చట్టంవల్ల జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను అనేకమైన శిక్షలు ఉన్నాగాని చట్టాలు ఉన్నాగాని దొంగతనాలు జరగడం లేదా? అదే విధంగా ఈ బిల్లుపెట్టి pass చేసినంత మాత్రాన ముందు యివన్నీ జరగకుండా ఉంటాయా అని నేను అడుగుతున్నాను కాబట్టి వీటివల్ల ఎమి జరగదు ప్రవృత్తి మారాలిగాని చట్టాలవల్ల జరిగేటటువంటి విషయం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను నేను త్రాగితే ఈ సొసైటీలో తప్పు పట్టబడతాను అనే భావం మానవునికి కలగాలి గాంధీగారు చెప్పారు త్రాగుడు చాల తప్పు దీనివల్ల దేశం అపకీర్తి పాలు అవుతుంది కాబట్టి త్రాగుడు మాన్పించండి అని ఆయన ప్రచారం చేశారు ఆయన చెప్పడమేకాకుండా practical గా గ్రామాలకు వెళ్ళి కల్లు పాకలముందు పికిటెంగ్ చేసి త్రాగవద్దు మానివేయండి అని ప్రజలలో ఒక విధమైన నైతిక స్థాయినిపించి ఆనాడు త్రాగుడుకు ప్రత్యేకమైన ప్రచారం చేయగలిగారు ఈనాడు ప్రభుత్వంగాని, అధికారంలో ఉన్నపార్టీ సభ్యులుగాని ఎవరైనా ఆ విధంగా చేస్తున్నారా? బిల్లువల్ల జరగదు ఈనాడు ఎవరైతే త్రాగుడు ఉండకూడదు అని అంటున్నారో, వారు ఈ బిల్లును మానివేసి, శాసన సభ్యులుగాని, మంత్రులుగాని ప్రభుత్వంగాని ఆ యొక్క గ్రామాలకువెళ్ళి కల్లు పాకలముందుకు దుశాజ్ఞాముందుకువెళ్ళి యిది చాల తప్పు దీనివల్ల మనైతికస్థాయి పడిపోతుంది, సంఘంలోమీద తేలికపడుతున్నారు, ఆర్థికంగా శారీరకంగా నష్టపడుతున్నారు త్రాగవద్దు అని వారిని ఒప్పించి ఇప్పుడు తీసివేస్తే బాగా ఉంటుంది గాని ఆసెంబ్లీలో సంకఠ క్రింద కూర్చుని శాసనం చేసినంత మాత్రాన ప్రజలలో త్రాగుడును మాన్పించి వేస్తామని అనుకోవడం చాల పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఆనాడు గాంధీగారు చెప్పినారు అంటే ఆయన ప్రజలలోకివెళ్ళి చేయగలిగారు ప్రజలలో ఆ ఉద్రేకాన్ని ఉత్తేజాన్ని తీసుకువచ్చారు కాబట్టి అలా చేయగలిగారు గాని శాసన సభలలో చట్టాలవల్ల జరిగేది కాదని మనవిచేస్తున్నాను

ఈనాడు ఆంధ్ర ఏరియాలో prohibition ఉన్నది ఇక్కడలేదు దీనివల్ల ఆంధ్ర ప్రాంతం నుంచి ప్రతివారు Hyderabad కు వెళ్తున్న వస్తువారు కారణం ఏమిటి? ఇక్కడ హాయిగా త్రాగవచ్చు ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు మంచి అన్ని రకాలైన బ్రాండ్ల విస్కీ యిక్కడ దొరుకుతుందని, దీనివల్ల ఏమి అవుతున్నది? అక్కడ ఉండి త్రాగితే బిచ్చ తగుతుంది కారులు మొదలైన వాటిమీద వచ్చి యిక్కడ త్రాగి అనేక రకాలుగా వేలకొలిది డబ్బులు ఖర్చు పెట్టుకొని నష్టపడు తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను ఆ విధంగా కాకుండా యిక్కడ facility అక్కడ create చేసినట్లయితే ప్రజలకు డబ్బు ఖర్చుతగుతుంది. అక్కడ గ్రామంలో అయితే గ్రామపెద్ద దగ్గర త్రాగడానికి ఒకవిధంగా జడ్జిస్తాడు పెద్దతనంవల్ల గాని మరొక విధంగాగాని అలాకాకుండా గ్రామాన్ని వదలి హైదరాబాద్ పట్టణం వచ్చినట్లయితే యిక్కడ ఏమీ భయంలేదు మనం యిక్కడ ఏమిచేసినా ఫరవాలేదు అనే భావనలుగుతుంది అలాకాకుండా గ్రామ వాతావరణంలో పెద్దల యొక్క భయభక్తులవల్ల సంఘంయొక్క కట్టుబాటులవల్ల గాని త్రాగుదులేకుండా చేయడానికి వీలుఅవుతుంది కాబట్టి చట్టంవల్ల ఉపయోగంలేదు చట్టాన్ని తీసి వేయడం మంచిది ప్రభుత్వం prohibition తీసివేస్తారనే వాతావరణం ఈ నాడు ప్రజలలో కలిగింది ఏ రకంగానైనా తీసేమి. మనరాష్ట్రంలో ప్రొహిబిషన్ తీసి వేస్తారనే భావం కలుగుతున్నది ప్రజలలో యీ ప్రభుత్వానికి మంచి పలుకుబడి రావాలంటే మంత్రిగారికి మంచి పలుకుబడి రావాలంటే, శప్పకుండా వారి కీర్తి పెరగవలయునంటే యీ ప్రొహిబిషన్ చట్టాన్ని తీసివేసే ప్రజల మన్ననలను పొందవలసినదిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ సి వి కె రావు — అధ్యక్ష, ఈ రోజుగనుక గాంధీజీ బ్రితికివుంటే ప్రొహిబిషన్ చట్టం పేరుతో దేశమంతటా కూడా కల్లుబట్టిలు, సారాబట్టిలు పెరిగి పోవడంచూసి వివలించిదిగా దీనిని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్న శీరునుచూసి ఆయన మొట్టమొదట యీ ప్రభుత్వంపై దాడి చేసేవారని నేను విశ్వసిస్తున్నాను ఈనాడు సమాజంలో ఎవరూ త్రాగుడుకావాలని కోరరు. అవివేచి వుండాలని అక్రమము సాగాలని కోరరు అయితే ప్రభుత్వం అనేది ఒకటివున్నది ప్రభుత్వం చేసేపనులు కొన్ని వున్నవి డరదృష్టవశాత్తు ప్రజాస్వామ్యం ఏర్పడిన తరువాత మనదేశంలో తుగ్లక్ ప్రభుత్వాలు తయారైనవి ఎప్పుడో చరిత్రలో చదువుకున్నాం తప్పకుండా ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాం అవిస్తున్నది ఎందుకంటే—వాళ్ళవల్లవున్న పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోలేని పాలకులను వారు ఎవరయినప్పటికీ వారిని ముఖం పెచ్చి పోలకుల క్రిందనే జమకట్టవలసివుంటుంది

శ్రీ కె బుచ్చిరాఘవుడు — తుగ్లక్ చేసిన పనుల్లో కొంతవ్యాయం, మంచి వున్నది అందువల్లనే అతనితో పోల్చడం సరికాదేమో

శ్రీ సి వి కె రావు — అయితే మొదట మొదటనే నేను ఏకీకరిస్తున్నాను ప్రొహిబిషన్ ప్రచారం చెయ్యండి మంత్రులు ఫ్లెక్సిబులై ప్రచారంచేయడంలో తప్ప ఏమీ లేదు. అయితే గ్రామాలకు పల్లెటూళ్ళకు వెళ్లి ప్రచారం చెయ్యడం వలన వారి గౌరవమేమీ తగ్గిపోదు ప్రతి ఒక్కరినీ, ప్రతి ముఠా దేశమంతటా ప్రొహిబిషన్

అమలుకావాలనే విషయంలో ప్రచారంచేయాలి అంతేగాని, పరిపాలకులు ప్రజలను మభ్యపరచడం అన్యాయమవుతుంది కానననభను మభ్యపరచడం అన్యాయమవుతుంది ఈ విషయంలో దొంగతనగుడు పద్ధతి మంచిదికాదని నేను చెబుతున్నాను ఇవాళ త్రాగుడు విచ్చలవిడిగా జరుగుతున్నది మంత్రిగారికి తెలియనిదేమీకాదు కాకినాడ రండి, ఒకసారి చూపిస్తాను ప్రతిపీడిలోనూ సోలా విచ్చలవిడిగా అమ్మబడుతున్నది త్రాగుడు అనేది పూర్తిగా వీలవాలి ఇక ప్రొహిబిషన్ డిపార్టుమెంటులో సిబ్బందితో క్రిందనుండి పైవరకూ, నిజంగా విచారణచేసి చూస్తే తేలేదేమంటే—లంచగొండికనం వేళ్లు పాతుకుంది ఒక లీగల్ మనీగా దీనిని తీర్చి దేహించే విధానంగా తయారయినది ఇది పూర్వం రహస్యంగా వుండే ఇప్పుడు రహస్యం అనేదేమీలేదు బహిరంగంగా ప్రొహిబిషన్ సబ్టెన్సివ్ ప్యాకర్లు వందరూపాయలు, రెండువందల రూపాయలు అడుగుతూ వున్నాడు కోతమంది కాంగ్రెసు పెద్దలు తమ బలాన్ని స్థాపించు కోవడంలో యీ ప్రొహిబిషన్ ఒక అందగా తయారుచేసుకున్నారు తద్వారా వారీకి పెద్ద ఆదాయ సంస్థలుగా యివి వున్నవి అందుకే దేశంలో అగారవం పొందుతున్నారు దేశంలో ఆపభ్యోతి పోరడుతున్నారు అందు వలన చిత్తూరులో దీనికోసం చదరం చేయమనీ అడుగుతున్నాను పేద ప్రజానీకము త్రాగుడువలన చాలా ఆక్రమాలకు గురి అవుతున్నారు పేదరికం మరచిపోవడానికి, జీవితంలోని దుర్బర ఎరిస్థితులను మరచిపోవడానికి వారు త్రాగుడుకు బానిసలు అయిపోతున్నారు జైలుకు చిక్కుకుంటే నుంచి వారిని రక్షించవలసిన ఆవశ్యకం ఎంతయినా వున్నది ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం పేదరికం పోవడానికి కృషి చేయడం లేదు సరిగదా యీ భయంకరమైన పరిస్థితి మరింతగా పెంచేవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నది వారు దీనివలన బ్రతికివుండి చచ్చినవారిలాగా బ్రతుకుతున్నారు. మరొక ప్రక్కన లంచగొండికనం విపరీతంగా పెరిగిపోయినది ఇది మన ప్రభుత్వంలో యీనాడు చాలా విచ్చలవిడిగా చూస్తున్నాం కాంగ్రెసునుండి 1960లో 145 మంది ముఖ్య మంత్రిగారికి ఒక మహాజరు సందేశాదు తక్కినవారుకూడా ముందుకు రావడమే గాక, యీ విషయంలో మహాజరు నిచ్చి కూర్చోవడం కాకుండా నిలబడి పోరాడ వలసిన అవసరమవున్నదని మనవి జేస్తున్నాను మొలాగ్ దేశాయ్ గారి గురించి యీ సంవత్సరంలో ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర లేదు వ్యక్తసాక్షులు ఇంకా యువకులు అనేకమంది వున్నారు ప్రభుత్వం గనుక దీనికి కృతరేకంగా చేసినా సరిగా అమలు చేయకపోయేసా కానననభను నోరు మెదపకుండా కూర్చోవడం వారికి సిగ్గు దేశానికి సిగ్గుతో కూడిన విషయమవుతుంది అందువలన యిది రద్దు చేయమని అడుగుతున్నాను దీనిని రద్దు చేయడంవలన గాంధీజీ ఆశయం అమలు జరిపినట్లు అవుతుంది ఆయన ఏ పదవిని ఆశించినవారు కాదు పదవు లలో వుంటే తప్పులు చేస్తారని ఆయన స్వయంగా ఇవేమీ లేకుండా ప్రచారానికి పూనుకున్నారు ఇప్పుడు ప్రొహిబిషన్ అనేదే లేదు, ఆ డిపార్టుమెంటును ఏ తి వేయండి ఆ విధంగా అయినట్లయితే వారిలో జిల్లా సాయకులు కొందరు దీనిని పూర్తిగా ఆధారం చేసుకుని బ్రతుకుతున్నవారు వున్నారు ఈ పంథా ముందే కోకు తక్షణమే దీనిని రద్దు చేసుకోవడం మంచిది మూర్ఖులని పున్నది కౌబట్టే కూ యిష్టంవచ్చినట్లు మేము చేసుకోవచ్చునని వారు తిసుకుంటూ వుంటారు కాని, ఇది

సరియైన ఆలోచనా పద్ధతికాదు ఆక్కడ ప్రజలు ఎటువంటి పరిస్థితిలో వున్నారో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతయినా అవసరమని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను చరిత్ర తీర్పు చెబుతుంది చరిత్ర తీర్పు చెప్పేగాలోగా ప్రభుత్వాన్ని మంచి మార్గంలో పెట్టుకోవడం మంచిది అందువలన, యీ తెలివితక్కువ శాసనాన్ని రద్దు చేసుకోమని మనవిజేస్తున్నాను ఇంక శిక్షలు ప్రేంపుతున్నారు ఇవి ఎవరిపైన పడకాయోకూడ మనకు తెలుసు ఆక్కడ కొంతమందిని శిక్షలు వేయించడానికి తయారుగావుంచుతారు ఇవి యింకా యిప్పటి పరిస్థితులను యింకా ప్రోద్బలం చేసుకోవడానికి యింకా మూఘూర్లు ఎక్కువగా సర్పాటించుకొనడానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప మరేమికాదు మనసుతో ఇంకా చాలా చివఁబూలు వున్నాయి చెప్పడానికి మనసులోని బాధను మనవి జేశాను ఈ అసవాద్యులను తొలగించుకొనే విధంగా యీ ప్రభుత్వం యికనైనా ప్రవర్తిస్తుంటేమోననే ఉద్దేశంతో యీ చివరి ఫోర్మరిక చేస్తున్నాను

శ్రీమతి జె. శశవరీబాయి — ఆధ్యక్షా, ప్రొహిబిషన్ విషయమై ఎప్పుడూ మాటాడుతూ వుంటాము అశోచిషనునుంచి మేము ఎప్పుడూ రద్దుచేయమని మనవి జేస్తున్నాము ప్రభుత్వం ఒకటి ఆలోచించాలి—ఒకేనాష్ట్రంలో రెండు పదాలు ఎలా వుంటాయి? ఆంధ్రలో త్రాగకూడదు తెలంగాణలో త్రాగాలి గాంధీజీ యిలా చేయవచ్చునని యిలా ఒక ప్రాంతంలో త్రాగవచ్చును, మరొక ప్రాంతంలో త్రాగకూడదని ఎక్కడైనా చెప్పారా? ఎన్ జి ఓన్ శాస్త్రరెస్పెంకోహా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు తిరి కోట్ల వివాదాలు యిది తెలంగాణ తాత రెనిన్యూ తీసుకుపోయి ఆంధ్రలో విచ్చెటారు ఇది తాది బడ్జెట్ తెలంగాణాలో త్రాగాలి సంసారాలు పోతు తానాది ఆంధ్రలో మాత్రం రాకూడదు తిని వారి ఉద్దేశం అనుకుంటాను మా ఉద్దేశం మాత్రం ఇది కాదు వారు రద్దు చేస్తూ చేయకపోయినా వ్రాగేవారు త్రాగుతూనే వుంటారు అవకతవకలు పొగుతూనే వుంటారు ఇండియా అంతటితోమ కూడ ప్రొహిబిషన్ ఫెయిల్యూర్ అనే సంగతి అందరికీ తెలిసినదే నైబింగ్ స్టేట్స్ అయిన మైసూరు, మహారాష్ట్రలలో దీనిని రద్దు చేశారు ఎందువల్ల? ప్రొహిబిషను రద్దు చేయాలని కాంగ్రెసు ఎం ఎల్ ఏలు కూలి పురిది ముఖ్యమంత్రిగారికి అపీలు, మేమోరాండము యిచ్చారు మొరాలి శేషాద్రిరాజు ముఖ్యమంత్రిగారి చెవిలో, ఇతర మంత్రుల చెవిలో రద్దు చేయవదనీ అనినట్లున్నాగు మంత్రులు ఊసరవెలి మారినట్లుగా మారుతూ వుంటారేమో ఎవరు చెబితేనో విధి ఏదో చేస్తుంటారు ఇలా అయితే ప్రభుత్వం ఎలా నడుస్తుంది? ఆంధ్రలో ప్రొహిబిషను రద్దు చేయలేదు కాబట్టి ఎక్సయిట్ శిపార్డుమెంటును పెట్టి అక్షయికోలి చూపాల్సివుంది వారిపైన విత్తు జేస్తున్నారు చెట్లకు రోయాలు వస్తువుంటేదానిని 19 రూపాయల వేరూ తి వందేదానినీ 12 రూపాయల వేరూ దీనివలె త్రాగేవారిపైననే ఊరం పెడుతున్నది 500 రూపాయల జూర్నా రెంటేజు జైలు అన్నారు— యీ శిక్షలు చేదవారిపైననే పడతాయి ఎక్సయిట్ శిపార్డుమెంటువారు ఎంత రబ్బు కాజేస్తున్నారో ఒందరికీ తెలిసినదే తెలంగాణాలో 10 కోట్ల రూపాయల వస్తుంది, ఈ రబ్బు పొందగా తీవ్రదండంపై మరో కోట్ల రూపాయలు ఆంధ్రలో రద్దు చేసినట్లయితే అంతకుపై తెల్లొప్పు రబ్బు వస్తుంది, తునాడు రబ్బు వేదని జిల్లా

పరిష్కృత బీవర్సుకు జీతాలు యివ్వకుండా చంపేస్తున్నారు. మంత్రులు మాత్రం అన్ని ఫెసిలిటీస్ వుండగా కూడ జీతాలు తీసుకుంటున్నారు. డబ్బు లేకపోవడంవల్ల ఒక్క పేదవారినే చంపడంలో అర్థమేమిటి? ప్రభుత్వం యీ పద్ధతి మార్చుకోవాలి. ప్రొహిబిషను రద్దుచేయాలి. వచ్చే డబ్బు రాబట్టుకోకుండా వేరేవారి పాకెట్స్ నింపడం ఎందుకు? ఆంధ్రప్రదేశ్ యీజ్ ఎ కరప్ట్ స్టేట్ అని పైవారు అంటుంటారు. మనకు యీ వెడపేరు ఎందుకు రావాలి? ప్రభుత్వం ఇవన్నీ ఆలోచించి ప్రొహిబిషను రద్దు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా మన జీవితమంతా రెండు నాలుకలలో నడుస్తున్నది. నిన్న మొరార్జీదేశాయిగారిక్కడకు వచ్చి ప్రొహిబిషను రద్దు చేయడానికి వీలులేదన్నారు. ఈవేళ కాంగ్రెసు ప్రతిదెంటుగా వున్న నిజలింగప్ప గారు యింకొకమాట చెబుతున్నారు. బెంగళూరులో వారిని అడిగితే ఇది కాంటి భద్రతలకు సంబంధించిన విషయం. మద్యనిషేధ శాసనం సామాన్య ప్రజలు ఎంతవరకు శిరసావహిస్తారు అనే దృష్టితో చూడాలి, ఏమైనా ఇది రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన విషయం అన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంలోవున్న ఉపప్రధానమంత్రిగారు ఇది రాష్ట్రాలకు సంబంధించినది కాదు, యీ నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి నేను సగం డబ్బు యిస్తాను అంటున్నారు. కుమారప్పన్ కమిటీ రిపోర్టులో వస్తే అది తీసేశాము యివ్వము అన్నారు. ఇప్పుడు మొరార్జీదేశాయిగారు కావాలంటే 50 పర్సెంటు యిస్తాము అంటున్నారు. అసలు డబ్బు ఎక్కడ వుంది? అధ్యక్షులవారు భారతం చదివే వుంటారు. లక్ష గృహదహనం కాగానే పంచపాడవులు ఎక్కడవుండాలన్నా బోటు దొరకక దేశంమీదకు పోయారు. ఏకఽత్రపురం వెళ్ళారు. అక్కడ ఒకరి యింట్లో జేరారు. ఆ యింట్లో వారు ఒక రోజున ఏడవడం మొదలు పెట్టగా ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు అంటే, యీ వూరికి ఒక కర్మ పట్టింది, బికాసురుడనే రాక్షసుడు వచ్చి రోజూ యిక్కడి ప్రజల నెందరినీ మింగేస్తూ వుంటే మేమంతా కలిసి ఒక విరయానికి వచ్చాము. బికాసురునితో ఆయ్యా తమరు రోజూ రావద్దు, మేమూ రోజూకు ఒకరిని తమకు అప్పజెప్పతాము అన్నాము. యీవేళ మా యింటివంతు వచ్చింది, మా కుటుంబంనుంచి ఎవరిని పంపాలనా అని ఏడుస్తున్నాము, నాకు ఒక్కడే కొడుకు, ఎట్లా పంపుతామని ఏడుస్తున్నాము అన్నారు. అంతట కుంతిదేవి నాకు చాలమంది పిల్లలున్నారు. భీముడిని పంపుతాను, మీరు ఏడవకండి అని చెప్పింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఫామిలీ ప్లానింగు పెట్టి పుట్టకుండా చేసుంటే కుంతిదేవి ఉన్నవారినే పంపి తిగిండుకుంటానంది. భీముడు అక్కడకు వెళ్ళిన కొంతాన బికాసురుని ఏమి చేశాడో అందరికీ తెలిసినదే. ఇప్పుడు మనకు భీముడు ఎంతడం లేదు, బికాసురుడు మాత్రమే చొరుకుతున్నాడు. మన అక్తులో రెండు సంవత్సరాలవరకు జైలు శిక్ష అన్నారు. తయారు చేసినట్లయితే రెండువేలవరకు జైర్మానా వేయవచ్చు అన్నారు. ఇదంతా ఎవరిమీద పడుతున్నది? తెలుగులో తాడి పన్ను ఎవరు చెల్లిస్తారంటే త్రాగేవారని ఒక సామెత వుంది. కాని, యీవేళ పరిస్థితి అది కాదు. ఎవరో స్కేవగోట్ దొరుకుతారు. కొంతమంది మా దగ్గరకు వచ్చి తల్లి దుకాణం పెట్టుకుంటే ప్రొహిబిషను అఫీసరులు అడ్డం వస్తున్నారు. వీరిని రేళుండా చేయమని కాదు. మిమ్ములను అడుగుతున్నది, వాడు తీసుకునే లంచం మా

దగ్గరకూడ తీసుకోమని చెప్పండి అంటూ వుంటారు మంత్రులు వస్తారు, పరివారం వస్తుంది రహస్యంగా అమ్ముతున్నవారు, అపీనర్లు — ఇదరూ కలిసి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేస్తుంటారు పట్టుకోడానికి చేతకాదు చిన్నతనంలో దుగ్గిరాల గోపా కృష్ణయ్యగారు ఆడవారిని పిలిచి ఎప్పుడైనా కల్లుపాటలు పాడారా అన్నారు వారికి అర్థం కాలేదు కైళ్ళకు వెళ్ళి, దెబ్బలు తిన్నవారు అనేకమంది వున్నారు అనేకమంది — మరపురాని నిదర్శనలు మనకు వున్నాయి ఆ కాంగ్రెసు ఆదర్శాలతో వుండేవారు యీ నాడు బహిరంగంగా త్రాగడానికి వర్సిట్స్ ఎందుకు యిస్తున్నారు? దుకాణాలు పెట్టడానికి, డిస్ట్రిబ్యూట్ పెట్టడానికి పెద్దపై వర్సిష్టును యిస్తారట. త్రాగనిస్తారట వర్సిష్టును లేకుండా త్రాగేవారిని కైలులో పెడతారట తెలంగాణాలో ప్రాహిలిషను అక్కరలేనా, ఆంధ్రకే కావాలా? తెలంగాణా పరియాలలో కల్లు అమ్ముకోడానికి ఆంధ్ర పరియాలనుంచి చెట్టుగిని యిక్కడకు మోసుకు వస్తారట, తెలంగాణాపరియాల సరిహద్దు అవతల త్రాగితే నోరు త్రాగినవాసన వస్తే కైలులో పెడతాము అంటారు ఇట్లా యీ రెండు నాల్గిరాజ్యం ఎన్నాళ్లు సాగుతుందో అర్థం కావడంలేదు నేను ప్రాహిలిషనుకు అనుకూలుడును అనేదిమాత్రం క్లియర్ గా చెబుతున్నాను కాని ఇప్పుడు ప్రాహిలిషను సరిగా అమలుజరుగుతున్నది అంటే నన్ను నేను మోసగించు కోవడం, మిమ్ములను మోసగించడం, ప్రజలను మోసగించడంతప్ప ప్రాహిలిషను ఎక్కడాలేదు దీనివల్ల అధికారులు లంచగొండు లభిస్తున్నారు దాదాపు 12 దేశాలలో ప్రాహిలిషను అమలు చేశారు ఆ దేశాలలో రాజ్యం ఎవరిచేతికి పోయింది? బూట్లెక్స్ చేతికి పోయింది మోరల్ ప్రిన్సిపిల్స్ వున్నాయని సంతోషపడుదామంటే వర్సిష్టును యిసుగటారు, గవర్నమెంటు డిస్ట్రిబ్యూట్ నడవడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది అవి మంత్రులు నడుపుతారా, గవర్నమెంటు సెక్రటరీలు నడుపుతారా? కాంట్రాక్టరులకు యిస్తార బజారులలో విషం కలిపితే త్రాగి చనిపోతున్నట్లు వింటున్నాము పబ్లిక్ హెల్త్ దెబ్బతింటోంది నిజలింగప్పగారు చెప్పినట్లు దీనివల్ల లా అండ్ ఆర్డర్ సెక్యూరిటీ అవుతుంది మోరల్స్ లేవు బహిరంగంగా త్రాగుతూవుంటే ఎదురుగా వుండికూడా కళ్ళుఉండికూడా మూసుకొని వర్సిష్టునున్నాము అమలుచేయ డానికి సమర్థత లేకపోతే వదిలివేయాలి సమర్థత వుంది అమలు చేస్తామంటే సరిగా అమలుచేయాలి బకాసురుడు బాధపెట్టినట్లుగా రోజూ ఎస్ ఐ పోలీసు మాకు ఈ ప్రోఫార్మా వుంది దీనిప్రకారం జాతమందిని కైలులో పెట్టాము అనే ఒకసారి కేసులు చూపెట్టాలి, మీరు యీ గ్రూపులో నాలుగు దుకాణాలు పెట్టుకోండి కానీ మాకు నెలకు రెండు కేసులు మాత్రం ఇవ్వండి అంటారు. వందనూడు కైలుకపోడు; అమ్మినవాడు కైలులోనికి పోడు, త్రాగినవాడు కైలులోనికి పోడు ఒకసారి కైలులోనికి పోనవాడే తిరిగితిరిగి వెళ్ళుంటాడు రెండవసారి కైలుకు వెళ్ళితే ఎక్కువశిక్ష వేస్తాము అంటున్నాము. Statistics తీసుకొని చూడండి. పేదవాళ్లు కాకుండా ధనవంతులు ఎవరైనా కైలుకు పోయారా? దుకాణాలు పెట్టినవారిని పట్టుకున్నారా? అటువంటప్పుడు ఈ గొడవరిదుకు? 100 మంది కాంగ్రెసు లెజిస్లేటర్లు రద్దుచేయడానికి సకం చేసారట

అంతవరకు కాంగ్రెసువారు ఒప్పుకొన్నారక్కడా! మమ్ముల్ని కాంగ్రెస్ వారు అనడానికి లేదు ప్రోహిబిషన్ అసలు వేయడానికి వెనుక జైల్లోకి వెళ్లాం కాని ఇప్పుడు కాదు అందుకే ఆ అవినీతిని అంతం చేయడానికి ఉండగలుగుతామన్నాము ప్రోహిబిషన్ కావాలి అంటున్నారు, గాంధీజీ సిద్ధాంతం అంటున్నారు, తాగడానికి ఒప్పుకొన్నారు ప్రోహిబిషన్ డిఫార్టు మెంటు బకాసురులకు ఒక్కొక్కరికి బలి ఇస్తున్నారు ఇందుకొకటే యీ బిల్లు అయినప్పుడు దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకించాలి అమలు చేయడానికి సమర్థత తేదంటారా ఏడుస్తూ ఒప్పుకుంటామన్నా

శ్రీమతి ఎమ్ కస్తూరీదేవి (గుడివాడ) — అధ్యక్ష, నేను మద్య విషేధం గురించి లోగడ కానన సభలో మాట్లాడడం జరిగింది, మరల దానినే ఉద్ఘాటించడం లేదు ఒక్క విషయం మాత్రం సోదర కానన సభ్యుల దృష్టికి తీసుకురావలసి వున్నాను, ఇటీవలనే మొరార్జీ దేశాయీగారు మద్య విషేధం వల్ల వచ్చే నష్టంలో సగం భరించడానికి కేంద్రం సిద్ధంగా ఉందని చెప్పారు ఆర్థిక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని మద్య విషేధం తీసివేయాలనే సోదర సభ్యులు ఈ విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాను సగం తీసుకొని కేంద్రం భరించేటప్పుడు దాన్ని ఎత్తి వేయనవసరం లేదని వారు గుర్తింపాలని కోరుతున్నాను నీ వి తే రావుగారు, మరి కొందరు సోదర సభ్యులు ఈ చట్టం సరిగా అమలు జరగడం లేదని అన్నారు అందరూ త్రాగుతున్నారని అంటున్నారు, నిజమే—త్రాగుతున్నారని ఒప్పుకుంటాను దీనికి కారణం తెలంగాణాలో మద్య విషేధం అమలులో లేకపోవడం, ఆంధ్రలో ఉండడం ఒకే రాష్ట్రంలో రెండు నియమాలు—ఒక్కడ త్రాగినవారికి శిక్ష, ఇక్కడ త్రాగినవారికి శిక్ష లేదు ఇది విచారింపవలసిన విషయం

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఆంధ్ర పరియాలో ఎవరూ త్రాగడం లేదని మీ అభిప్రాయమా ?

శ్రీమతి ఎమ్ కస్తూరీదేవి — త్రాగుతున్నారు త్రాగుతున్నారనే ఉద్దేశంతో ఇట్లాన్నే ఎత్తి వేయాలనడం సరిగా కాదని అంటున్నాను ఎన్నో ఖానీలు జరుగుతున్నాయి ఎన్నో ఖానీ కేసులు పోతున్నాయి అందువల్ల కాననం ఎత్తి వేస్తున్నామా, కోర్టులను తీసివేస్తున్నామా? అట్లాగే ఇదికూడా ఎన్నో ఖానీ కేసులు జరుగుతున్నాయికదా అని ఖానీ చేయాలని ప్రోత్సహిస్తామా? ఏదోవిధంగా త్రాగుతున్నారు కదా అని ఇంకా త్రాగారి అని చెప్పి వీరవారు నాశనమైపోవాలని చెప్పడం ధర్మమా? ఈ రోజున ఇక్కడ కానన సభ్యులుగా కూర్చున్నామన్నా, మంత్రులుగా కూర్చున్నామన్నా భావి పౌరులను మంచి మార్గాన్ని నడిపించవలసిన అవసరం ఉన్నది ఏదైనా తప్పు జరుగుతుంటే సరిదిద్దవలసిన తాదృశ ఉన్నది మొన్ననే మొరార్జీ దేశాయీగారు చెప్పినారు ప్రోహిబిషన్ ను ఎత్తివేస్తే గాంధీజీ సమాధిలోని అక్షుల ఆత్మకుకూడా శాంతి ఉండదు నిండుకు ఈ స్వరాజ్యం, కష్టపడి తెచ్చిపామా అని ఆయన ఆత్మ బాధపడుతుందన్నా అతిశయోక్తి కాదు లచ్చన్నగారుకూడా ఈనాడు స్వతంత్రపార్టీ నాయకులైనా ఒకప్పుడు గాంధీజీని అనుసరించిన వ్యక్తి భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును, ఇటువంటి మార్పులు కాననంతోనే రావవి అంటున్నారు, ఒప్పుకుంటున్నాను

మనస్సులలో తగిన మార్పు రావాలి దానికీ తగిన కృషి చేయాలికదా అటువంటి కృషి మీరందరూ ఎందుకు చేయరు? తీసివేయాలని చెప్పేటటు అటువంటి కృషి మనమందరము ఎందుకు చేయకూడదు? కాంగ్రెసు పార్టీవారే చేయాలని కొకుండా అన్ని పార్టీలవారు కలిసి త్రాగినందువల్ల ఈ నష్టం వస్తుందని ప్రచారం చేయవచ్చును కదా! విగత పార్టీలపై బాధ్యత లేనట్లు కాంగ్రెసు వారేనే బాధ్యత ఉన్నట్లు మాట్లాడ వద్దు సంఘాన్ని సంస్కరించవలసిన బాధ్యత మన ఆందరిపైన ఉంది మొదటి దేశాయిగారు చెప్పినట్లు, ప్రొహిబిషన్ మనం ఎత్తి వేసినట్లయితే గాంధీజీ పేరునుకూడా ఉచ్చరించడానికి అర్హులము కాము బాపూజీపేరు చెప్పి ఉపన్యాసం చెప్పే అర్హత కోల్పోతాము

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఈ బిల్లు వచ్చినప్పటికీ ప్రొహిబిషన్ scrap కావడం లేదు

శ్రీమతి విమల కస్తూరీదేవి — తీసివేయాలని కొందరు సభ్యులు మాట్లాడారు కాబట్టి ఉంచాలని నేను మాట్లాడుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ — ప్రొహిబిషన్ ను ఎత్తివేసే ప్రస్తావన లేదు ఉంచాలా అక్కరలేదా అనే ప్రశ్న కాదు.

శ్రీమతి ఎమ్ కస్తూరీదేవి — మరొక్క విషయం గాంధీజయంత్యుత్సవాలు ఎంతో ధబ్బు ఖత్తుచేసి జరుపుకోబోతున్నాము ఈ సందర్భంలో ప్రొహిబిషన్ ఎత్తి వేయడం సమంజసం కాదు ఈ సందర్భంలో మధ్యంషేధం తెలంగాణాలో కూడా అమలు చేయాలని కోరుతూ వెతివు తీసుకుంటున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ — ప్రొహిబిషన్ తీసివేస్తారో లేదో కాని తీసివేసినా గాంధీజీ శత జయంత్యుత్సవం తరువాత జిస్తారు కొని అంతకుముందు కాదు

శ్రీ పి పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) — అధ్యక్ష మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును నేను విలసిల్లుతున్నాను కాననాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయు, అమలు జరగడంలేదని అందరూ చెప్పుకుంటున్నాము ఈ తప్పు ఎవరదో అలోచన చేసుకోవాలి కాననం జరిగింది అమలుజరపడం ప్రజలపై కూడా ఆధారపడి ఉంటుంది దానికి కారణం ఏదే? ప్రజాకాట్యం లాభశోక, ఆందోళన అధికారాన్ని కోర్కెకోవడం, దానిపై కచ్చిగి అసర్థమే తప్పుకుండా చెప్పడానికి వీలున్నది మేము కలుసుకోవాలి వారు ఉరికొలి అంటున్నారు అలాగే అధికారంకోసం, ప్రాంతీయత కోసం అని చెబుతూంటే తమజేనక్కుల పదిమంతులకంటే అధికం చేసుకున్నాడు ఏమిటి? నా చోట కోవాలికదా ఇటువంటి ప్రజాకాట్యం తప్పుంది. దానికంటే ప్రజలే కావాలి అని ఆలోచించి ముందుగానే అధికారులే నా పక్కకొలి వారే ఉంటారు. ఈ లోకం ఒకటే, లేవు మరొకరు ఉంటారు కాననాలు అమలుజరగడం అనేది ప్రజలపై నా పోలికైన అలెదరిన ఆధారపడి ఉంటుంది మనవిచేస్తున్నాము. ఈ తప్పు మనదికాని కాననానిది కాదు. మనం సెలవులలో అయినప్పుడు సెలవుకొలి ఇచ్చుచున్నాము అన్ని పోలికలకీ ఇచ్చుచున్నాము. గాంధీగారి పేరు తెలుస్తూ గాంధీగారి ఆధారపడి అమలుజరగడం అనేది మనకెక్కడకు దాపు గుండె లేదా మనం వేసుకున్న అల్లం చింట్లకొలి అని మనవిచేస్తున్నాము. గాంధీగారు మొమ్మ

చెప్పినారంటే అధికారాన్ని కోరుకోవడని అన్నారు అందరూ పిల్లలుగా ఉండాలి ఎవరైతే తాను చిన్నవాడు తక్కువవాడు అని అనుకుంటారో వారు గొప్పవారు ఎవరైతే తాను గొప్పవాడని అనుకుంటాడో అధికారాన్ని కోరుకుంటాడో వాడే దొంగలలో దొంగ అని చెప్పినారు 21-5-47 తారీఖునాడు పాట్నాలో గాంధీ మహాత్మా యీ మాట చెప్పినారు దొంగలలో దొంగ అంటే దేశాన్ని దొంగతనం చేసేవాడు అన్నమాట అధికారాన్ని కోరుకొనే వాడు అట్లాంటివాడనే ఉద్దేశ్యముతో మహాత్మాగాంధీ చెప్పినారు ఇదంతా చూస్తే దీనికి కారణం మనమే అధికారాన్ని కోరుకునే దానిలో వచ్చిన అనర్థకం ప్రజాస్వామ్యం వచ్చింది మన సిద్ధాంతాన్ని మనమే పాడు చేసుకుంటున్నాము గాంధీగారు బ్రిటిమిలాడి చెప్పమన్నారు కాని బ్రిటిమిలాడి చెబితే వినడంలేదు ప్రజాస్వామ్యం యీ తీరుగా తయారయింది దానికి బాధ్యత అందరిపైన ఉంది ఇది కలియుగమహత్తో యేమో తెలియదు అందరూ యెట్లా బాధపడుతున్నారో యేమోగాని నా భార్యకూడా నా మాట వినడంలేదు అందరూ యెట్లా బ్రిటిమిలాడుకుంటున్నారో యేమోగాని నిజంగా నా భార్య నా మాట వినడంలేదు కలియుగ ధర్మం అనుకుంటాను

శ్రీ సి వి కె రావు — ఆ విషయం చెప్పకండి. గవర్నమెంటు కాననం చేయగలరు

శ్రీ పి విచ్చయ్య — వారు యెట్లా తంటాలు పడుతున్నారో నాకు తెలియదు గాని నా బాధలు చెప్పకుంటున్నాను వారిని నేను యేమీ అనడంలేదు పొరపాటు ఉంటే దణం పెట్టడానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు కాననం ఉండాలి తప్పుచేసిన వాడికి కఠినశిక్ష లేకపోతే భయంలేకుండా పోతుంది రాజ్యం నడవదు కాంగ్రెసులో గ్రూపులు కమ్యూనిస్టులలో గ్రూపులు రకరకాల గ్రూపులుఉంటే దేశం యెట్లా బాగుపడుతుందో తెలియదు ప్రజల శ్రేయస్సుకోసం అందరూ కలిసి పనిచేయాలి ఇది ప్రజారాజ్యం కాబట్టి ప్రజలకు కావలసిన అవసరాలను ప్రభుత్వంచేత చేయించు కొనే మార్గాలను ఆలోచించవలసినదని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తూ సమస్కారాలతో శరవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ బి రత్నవర్ధాపతి — అధ్యక్ష, ఈ విల్లుపైన చర్చ చాలాజరిగింది అయితే అసెంబ్లీలో జరిగిన చర్చకంటే సెలెక్టుకమిటీలో చాలా జరిగిందని చెబుతున్నాను దురదృష్టవశాత్తు ఆ సెలెక్టుకమిటీలో నేనుకూడా సభ్యుడనే అందువల్ల ప్రతిఅంశం కూడా చాలంతషంగా అర్థంచేసుకునే అవకాశంగాని దానిపైన యేమీ చేయలేనటువంటి బిల్లహీనత రెండూకూడా వ్యక్తంచేయవలసిన అవసరంఉంది తరువాత కాననపథలో వ్యక్తపరిచిన అభిప్రాయాలను అర్థంచేసుకుంటే అసలు విషయం గుర్తించలేక పోయినారు కాననసభ్యులు అనుకుంటున్నాను ఈ విల్లుఅంతా పూర్తిగా చదివితే ప్రొహిబిషను తీసివేయాలనేటువంటి అభిప్రాయానికి చోటుఉంది ప్రొహిబిషను ఉండాలి అనేవారి అభిప్రాయాలకు చోటుఉంది ఇది గుర్తించలేదు ఆండ్రసిరియూలో ప్రొహిబిషను సామూహికంగా ఉంది పి. వి. కె రావుగారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చాలా బాగా చెప్పారు గ్రామాల్లో ఉన్న అనుభవం వట్టానికి యెంత గొడవం యిస్తున్నామో యెట్లా అనులు జరుగుతున్నదో ప్రభుత్వానికి తెలియక కాదు,

తెలుసుకుంటున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రాహిషణనుండి అక్కడ డిస్ట్రిక్టు సారా
కాచినంతమాత్రాన కాదు అక్కడ అమ్మకూడదు కాని సారాయికి డబ్బుకావాలి.
పన్ను కావాలి కస్తూరిదేవిగారు గమనించాలి కోరుతున్నాను ఈ రోజు వారు
చేసిన ఉపన్యాసాలకు గాంధీగారి ఆశయాలకు స్థానం లేదు ఈ రోజు ప్రాహిషణను
ఉన్నచోట సారా త్రాగడానికి అవకాశాలు కలిగిస్తున్నారు, కావడానికి అవకాశాలు
కలిగిస్తున్నారని దురభిప్రాయం ఉంటుంది సరికాదు కాబోతే ఇంకొక సందర్భంలో
ముఖ్యమంత్రిగారు నాకు సంబంధించి చెప్పినట్లు విలింగ్ టు వూండ్ బిట్ అప్రయిడ్
టూ హిట్ అట్లా ఉంది ప్రభుత్వంవారి ఉద్దేశ్యం ప్రాహిషణను తీసివేయాలనే ఆశ్చర్య
ఉన్నప్పటికీ సంకోచం వ్యక్తం అవుతున్నది ప్రాహిషణను యేరియాలో డిస్ట్రిక్టు
పెట్టే కావడానికి అవకాశం యిస్తున్నారు కాచినసారా త్రాగడానికి అర్హిషణను ఎవరి
ద్వారా అవకాశం కల్పించి పన్ను వసూలు చేస్తున్నారు స్వీటు టాడీ అని చెప్పారు
అందరికీ తెలుసును యే విధముగా టాడీ దొరుకుతుందో దానిపై పన్ను వేస్తున్నారు
ఇదివరకు ఉన్నటువంటి రేటు పెంచి వసూలు చేస్తున్నారు 30 సంవత్సరాల
నుంచి ఆంధ్ర యేరియాలో ప్రాహిషణను ఆచరణలో పెడుతున్నారని చెబుతున్నారు
అనెంబిలోనే కాదు బయటనే కాదు ప్రతి వ్యక్తికి యెంతవరకు అమలు జరుగు
తున్నదో ప్రజలు యెంతవరకు రెస్పెక్టు యిస్తున్నారో తెలుసును అది మనకు చాల
లేదు ప్రభుత్వం కళ్ళు మూసుకున్నారో ఏమోగాని పూర్తిగా విషయాలు తెలుసుకొన
డానికి బయట చూసిన విషయాలు చాల లేదు భారత దేశం మొత్తం పైన ఒక
కమిటీ వేశారు కెక్ వండ్ కమిటీ వారు సంపూర్ణంగా విచారణ చేసి సాక్ష్యాన్ని
సేకరించి ప్రతివారి అనుభవాన్ని తెలుసుకుని ఒక గ్రంథాన్ని వ్రాశారు అంతకు
ముందు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రామమూర్తి అనే రిటైర్డ్ ఐ సి యస్ ఆఫీసరుతో ఒక
కమిటీ వేశారు వారు కూలంకషంగా ప్రతివారిని విచారించి రిపోర్టు యిచ్చారు
ఆ రిపోర్టు సారాంశము అనుభవము ఒకటిగానే ఉంది ప్రాహిషణను యొక్క
పరిణామాల సమాజంపైన యెంతవరకు ఉన్నవో కూలంకషంగా యిచ్చారు అంత
అనుభవం పెట్టుకుని కూడా యీ రోజు యీ బిల్లు తయారు చేశారని అనుకుంటున్నాను.
ఎందువల్ల దీనికి యీ రూపం వచ్చింది యెందువల్ల అమోమయ పరిస్థితిలో తయారై
నది? వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారి ఆవేదన తెలియపరిచారు ప్రిథం
స్ట్రగులు నుంచి వారు పడిన బాధ తెలుసును కనుక చెప్పారు ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం
యేమిటో చెప్పమని అడుగుతున్నాను మొత్తం సమాజం పైన పేదలుగా ఉన్నవారు
త్రాగి వారి కుటుంబాలు నాశనం అయిపోతున్నాయి కనుక మొత్తం పైన జనాభా ఆర్థిక
పరిస్థితి బాగు పరచాలంటే యీ చట్రం అవసరం అన్నారు త్రాగుడు అనే యీవిలును
తీసిపారేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేశాము అని అన్నారు కాని ప్రభుత్వం వారు
తయారు చేసిన రిపోర్టు యేమిటి అని మిగతా వారు మాట్లాడారు నేను తెక్కలు
చెబుతాను పెరెక్టు కమిటీలో బాగా విపులంగా చర్చించాము సరసింహారావుగారు
సత్యనారాయణగారు ఒప్పుకున్నారు, చర్చమట్టుకు బాగానే జరిగింది ఈ Act
వల్ల సొసైటీకి ఎంత లాభము వచ్చినది అని social reformers తెక్కలు
తయారు చేశారు We have some statistics available on all India

level It has been estimated that 75 crores of rupees worth of illicit

arrack is being manufactured in a year and the State Government are spending round about Rs 60 crores annually for the enforcement of Prohibition law అంటే 75 కోట్ల రూపాయల నాటు సారా prohibit చేసినది ఉత్పత్తి అవుతున్నది అని లెక్కలు తయారు చేశారు Prohibition laws ని దేశము మొత్తముపైన అమలు జరపడానికి 60 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నది The State Governments are losing Rs 50 crores of revenue which they would have got but for this law The total loss thus comes to Rs 110 crores, thanks to this Prohibition Law Let us see what the net benefit is to the families whose members were previously addicted to drink but gave up later because of prohibition According to non-official estimates it is Rs 31 crores అంటే ఈ వట్టము వచ్చిన తరువాత గ్రామీణులు అలవాటు వడిన వారు అది వదిలివేయడము వల్ల net profit 31 కోట్లు వచ్చినది అని and the loss to the Government thus, far exceeds the benefit accruing to the families concerned We feel that by scraping Prohibition this Rs 110 crores which is being lost could be utilised for the betterment of the community ఇది ఒక expert opinion ఈ విధంగా సమాజము పైన వచ్చే లాభ సప్తాయి, గవర్నమెంటు ఖర్చు పెట్టే డబ్బు చూడండి సత్యనారాయణరావు గారు సరసింగరావు గారు కమిటీలో వున్నారు వారికి ఈ లెక్కలన్నీ తెలియవు అని కొడు ప్రభుత్వము వారి చేతుల్లో వుంది నేను సంపాదించిన లెక్కల కంటే ఎక్కువ సంపాదించి సమాజానికి లాభమా నష్టమా అనేది వారు లెక్కలు తయారు చేయవలసిన అవసరము వున్నది కమిటీదేవిగారు చెప్పినట్లు మనకు ఆయ్యే ఖర్చులో 50% కేంద్రము యిచ్చినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యిచ్చినా ఈ డబ్బు ఎవరిది? ఆకాశము నుంచి ఊడిపడుతున్నదా? కష్టపడిన వారి నుంచి, రైతుల నుంచి పన్నుల మూలముగా వసూలు చేసినదేకదా? Prohibition వల్ల నైతికముగా సమాజములో లాభము లేకపోగా అర్థికముగా లెక్కవేస్తే చాల నష్టము వుందని అందరికీ తెలిసినదే

ఇక penal sections కి సంబంధించి సారా తయారు చేసినా, త్రాగినావేసే పెనాలియ గురించి 2 సంవత్సరాలు తీసుకుని వచ్చారు ఇదివరకు వున్న చట్టములో 2 సంవత్సరాల imprisonment లేక 5 వేల రూపాయల ఫైను అని ఒక సీలింగ్ నిర్ణయించారు Minimum లేదు త్రాగిన వారికో, ఉత్పత్తి చేసిన వారికో imprisonment, fine వేసే రకముగా వున్నది దానిని సవరణ చేశారు Not less than 2 years but not more than 5 years and a fine which may extend to Rs 5000 అని ఉంది ఇదివరకు 'or' అని వుంది ఇప్పుడు 'and' అని వచ్చినది 2 సంవత్సరాలు జైలు శిక్షవుండేది 5 సంవత్సరాలు చేశారు మరియు 5 వేల రూపాయల వరకు fine వేయాలని అన్నారు దీని వల్ల మనము సాదించబోయేది ఏమిటని అడుగుతున్నాను వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు దీనిని కాచేవారు వున్నారు వ్యాపారము చేసే వారు వున్నారు కాచేవారు పొటకూటికో, కూలికో శాస్త్రయవధి చేస్తున్నారు కాని పెట్టబడి పెట్టే class ఇంకొకటి వున్నది రామమూర్తి కమిటీ రిపోర్టులో స్పష్టముగా చెప్పారు We have also shown that the evidence elicited during the

course of an enquiry by Sri Ramamurthy Committee also supports the above contention. The Prohibition Law gives rise to a new class of traders. Between the distillers and the consumer, there is an investor who always remains behind the scene. Actually he is the pivot of the boot-legging profession. While this man, the real culprit always escapes punishment, ఉత్పత్తి చేయించేవారు తప్పించుకొంటారు అయినా దబ్బు ఉంది పలుకుబడి వున్నది అన్ని అవకాశాలున్నవి. It is the poor distiller who for the sake of his livelihood exposes himself to all risks and courts imprisonment. Prohibition ని అమలులో పెట్టిన దేశాలు అమెరికా కాని కెనడాగాని, రష్యా అనుభవము మన దగ్గర లేదనుకొండి అది చెప్పలేను కాని, మిగతా దేశాలలో పెట్టుబడి పెట్టే class లక్షల రూపాయలు సంపాదించుకొన్నారు కూలికొనము కాచేవారు ఈ evils కి expose అయి punishments కి గురి అవుతున్నారు కొన్ని instances లో ప్రక్కలు మంత్రిగారిని అడిగాను మా జిల్లాలో పెట్టుబడిదారులు కయ్యారేనాడు శ్రీకాకుళం నుంచి బెంగళూరు వరకు లాఠీ సర్వీసులు నడుపుతున్నారు వారిని అనేకసార్లు prohibition staff పెట్టుకొన్నప్పటికీ అసలు శిక్షని వదులుతున్నారు వీధివారికి శిక్షలు వేస్తున్నారు. The second significant amending clause is the one conferring power on the District Prohibition Officer to accept on the recommendations of the Assistant Prohibition Officer from any person who committed an offence falling under clauses (a), (d), (e), (f) and (k) of section 1 of sub-sections 4 and 4 (a) a sum of money not exceeding Rs 200 అంటే ఎవరైనా సేరము చేస్తే Assistant Prohibition officer recommendation పైన District Prohibition officer magisterial powers ఉపయోగించుకొని 200 రూపాయల వరకు fine వేసి అక్కడనే వదిలివేయవచ్చును దీని మీద వెలట్టు కమిటీలో చర్చ జరిగింది సమాజములో ఇప్పుడున్న అవినీతి చాలక ఇంకా ఎక్కువ చేసే దానికి అవకాశము కల్గిస్తున్నది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో పెద్ద నేరాలు కాకపోయినా కొద్దిగా వున్న అవకాశమును ఏ విధంగా వినియోగించుకొంటున్నారో మనకు తెలుసు. Prohibition Department is another name for corruption మనము పాఠించానుకొన్న objective ఏమిటి? అమెరికా దేశములో మిగతా వ్యవహారాలు ఎట్లా వున్నప్పటికీ అర్థికముగా వారు చాల అభివృద్ధి చెందారు వారు 14 సంవత్సరాలు prohibition ని అమలు జరిపారు అన్ని రకాల కట్టుదిట్టాలు చేశారు ఇతర దేశాల నుంచి అక్కడకు రాకుండాను, ఇక్కడ నుంచి ఇంకొక దేశానికి పోకుండాను కట్టుదిట్టాలు చేశారు. వారికి far excellent departments వున్నవి కాని వారి దేశములో అనుభవము వున్న సాంఘిక పోరాటం, అదృశ్య కేటపు పర్యవేక్షణ చేసి ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కటే కోరారు ఈ దేశము వాగునడలి అంటే Prohibition పోనాలి అన్నారు అన్నది అనే ఆశని నిజమే అంగీకరించి prohibition ని repeal చేసినది దేశములో ఇరుగుతున్న అసౌఖ్యం, అసౌఖ్యం summarise చేసి వారు ఒక్క sentence లో చెప్పారు "It must be recommended, however, that the 4 years from now—1920 to 1934—were not only the era of unparalleled crime and corruption, they were also the era of the Big lie. The Drys lied to make prohibition good; the wets lied to make it look bad, the Government officials

lied to make themselves look good and to frighten Congress into giving them more money to spend, and the politicians lied through force of habit

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు -- అధ్యక్ష, ఈ బిల్లుపై చాలా మంది సభ్యులు దీర్ఘంగా చర్చలు జరిపారు. సెలక్టు కమిటీలో కూడ చాలా చక్కని చర్చలు జరిగాయి. అక్కడ చాలా జాణంగా చర్చించటం జరిగింది. అక్కడ బాగా చర్చించిన తరువాతనే ఈ బిల్లు మన ముందుకు వచ్చింది. ఇక్కడ ఈ బిల్లుపై దాదాపు 14 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. ఈ బిల్లులోని అంశాలపై కంటే మద్యనిషేధం ఉండాలా అక్కర లేదా అనే విషయం పైననే ఎక్కువగా చర్చ జరిగింది. మద్యనిషేధం వుండాలా, అక్కరలేదా అనే సమస్య దీనిలో లేనేలేదు. ఇది వరకు వున్న యాక్టులోని కొన్ని క్లాజులను సవరించి తీసుకొచ్చిన బిల్లు తప్ప ప్రొహిబిషన్ వుండాలా అక్కర లేదా అనే చర్చ ఇక్కడ సంబంధించింది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. సెలక్టు కమిటీలో లభ్యున్నారు దాదాపు 3 గంట సేపు చక్కగా మాట్లాడారు. మద్యపాన నిషేధం సక్రమంగా అమలు జరిగితే ఎక్కువగా సంతోషించే వాణ్ణి నేను తప్ప యింకొకరు లేరు, అది సక్రమంగా అమలు జరగాలి అదేనాకు ఇష్టం అలా జరగటం లేదనే కష్టంతో నేను మాట్లాడుతున్నాను అని వారు సెలక్టు కమిటీలో చెప్పారు. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఆ తరఫున చెందిన వారు కనుక కష్టసుఖాలు విపులంగా చెప్పారు. ఆ పుష్టి కలిగిన వారికి కొన్ని సమస్యలు జరిగిన మాట వార్తవమే. ఇంతకు ముందు జరిగిన చర్చలలో ఒకరికి ఒకరు సమాధానం చెప్పకొన్నట్లుగా కచ్చిస్తోంది బుచ్చి అప్పారావుగారు చక్కని ఉపమానాలతో మంచికై లిలో మాట్లాడారు. C V K రావుగారు బహిరంగ ఉపన్యాసంవలె మాట్లాడినప్పటికీ చక్కగా మాట్లాడారు. కస్తూరీ దేవిగారు ఉద్రేకంగా మాట్లాడారు. గోవిందరావుగారు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చక్కని సలహాలు ఇచ్చారు. ముఖ్యంగా ఈ బిల్లుకు సంబంధించి enhanced punishment పై విమర్శ వచ్చింది. దాని గురించే సభ్యులు ఎక్కువగా మాట్లాడారు. క్రిందటిసారి బడ్జెటులో ఈ డిమాండు వచ్చినప్పుడు శిక్షల విధానంలో మార్పు రావాలి ఇప్పుడున్న శిక్షలు తక్కువగా వున్నాయి. తక్కువ శిక్ష వుండటంవల్ల దొంగసారా కాదేవారు జైలుకు పోకుండా కూలీలను తమ క్రింది మనుష్యులను 2, 3 నెలలు జైళ్ళకు పంపి ఆ రెండు మూడు నెలలు వారి సంపాదన బాధ్యతను వహిస్తున్నారు. అసలు నేరం చేసినవారు శిక్ష పొందటం లేదనే విమర్శ వచ్చింది. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని శిక్షలను ఎక్కువ చేయాలనే కార్యక్రమం తీసికోవటం జరిగింది. దొంగసారా అపాలవి అందరు ఒప్పుకొంటున్నారు. అలా దొంగసారా కాదేవారికి దొంగసారా అమ్మేవారికి ఎక్కువ శిక్ష వేస్తే తప్ప ఇది తగ్గదని శిక్ష ఎక్కువ చేయటం జరిగింది. మార్జినుమీ 2 సంవత్సరాలు అంటే 1 సంవత్సరం వేయవచ్చు, 2 నెలలు వేయవచ్చు, కనుక కూలీలను పంపే అవకాశం వుంటుందని ఇప్పుడు 7 సంవత్సరాలు చేశాము. 5 వేల రూపాయల జరిమానా వేశాము. తను క్రింది పనిచేసే కూలీలను జైళ్ళకు పంపకుండా వుండేట్లుగా ఈ శిక్షలను పెంచాము.

ఇక కాంపౌండింగ్ సెక్షన్ గురించి సెలెక్ట్ కమిటీలో బాగా చర్చ జరిగింది. కోర్టుకు పోకుండా జిల్లా ప్రొవిజన్ ఆఫీసర్ కాంపౌండింగ్ వేసే విధానం గురించి బాగా చర్చ జరిగి దాని గురించి గవర్నమెంటు రికన్సిడర్ చేయాలని సెలెక్ట్ కమిటీలో యునానిమస్ గా తీర్మానించటం జరిగింది. దానికి నేను ఎమెండ్ మెంట్ ఇచ్చాను కాంపౌండింగ్ సెక్షన్ తీసేయాలని నా ఎమెండ్ మెంట్ వుంది కనుక కాంపౌండింగ్ సెక్షన్ తీసేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక, సిబ్బంది లంచాలు తింటున్నారనే విమర్శ వచ్చింది. అది వుండవచ్చును అది ఏ విధంగా అరికట్టాలనే దానిలో మిత్రులు కూడా సహాయం చేయాలి. సిబ్బంది తప్పు చేసినప్పుడు దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి Proof చేయటానికి గౌరవనీయులు సహకరిస్తే అరికట్టవచ్చు.

గోవిందరావుగారు సైలెంట్ స్కిమ్స్ గురించి చెప్పారు. అవి చక్కగా పని చేస్తున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. నూటికి నూరుపాళ్ళు కాకపోయినా కొంతవరకైనా కట్టుదిట్టంగా జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. నేను స్టాటిస్టిక్స్ ఇస్తాను చిత్తూరు జిల్లాలో సైలెంట్ ప్రాజెక్టు పెట్టిన తరువాత మార్చి ఏప్రిల్, మే నెలల్లో పెట్టిన కేసులు 43లు కాకుండా జరిమానాల రూపంలో 36,450 రూపాయలు వచ్చింది. యింకా 1700 కేసులు ట్రయల్ లో వున్నాయి. కృష్ణా జిల్లాలో ఈ మూడు నెలల్లో జరిమానాల రూపంలో 51,000 రూపాయలు వచ్చింది. 2400 కేసులు పెండింగ్ లో వున్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అక్కడ వుండే ఆఫీసర్స్ కు లంచాలు రాకపోకే కేసులు పెట్టారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు — ఆ సంగతి నాకు తెలియదు. కాని సక్రమంగా జరుగుతున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అదృశ్య తమరే ఒకసారి చెప్పారు. ఇది సక్రమంగా అమలు జరగటం లేదు. దీనిలో రహస్యం ఏమీ లేదు. లంచాలు తీసికొంటున్నారు అని తమ అబ్జర్వేషన్ వుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు — లంచాలు తగ్గాయి కాబట్టి కేసులు ఎక్కువ పెట్టారని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. పోనీ దానికైనా ఆధారం దొరికితే ఆ మాత్రం అభినందించలేకపోతున్నందుకు విచారపడుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం — అదృశ్య ప్రతి ఒక్క నబ్ యివస్పెక్టరూ నెలకు యిన్ని కేసులు పెట్టాలి అందుకోసం, నెలకు యిన్ని కేసులు పెట్టుకోవాలని చెప్పి గవర్నమెంటు వాళ్ళకేవల instructions యిచ్చినట్లుగా అనుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా వారు నెలక ఎన్ని కేసులు పెట్టాలి అసలు మొత్తం ఎన్ని కేసులు పెట్టినారు? ఆ కేసులద్వారా ఎంత ఆదాయం వచ్చిందో మంత్రిగారు వెల్లడిస్తారా?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు — ముందు దీనిగురించి తరువాత చాచిగురించి చెప్పాను అదృశ్య. ఇంకా యిట్లాగే కృష్ణా జిల్లాలో 31 వేల రూపాయలు దగ్గరదగ్గర మూడు మాసాల్లో జరిమానాల రూపంలో వచ్చింది. అంతే కాకుండా చాలా శిక్షలు కూడా పడుతున్నాయి. వదేసి సంవత్సరాలు, 15, 20 సంవత్సరాలు కూడా సుమారుగా శిక్షలు కూడా ఈ మూడు మాసాల్లో పడినై. ఇంకా సుమారు 2 వేల 4 వందల కేసులు

pending గా వున్నాయి మిత్రులంతాకూడా అక్కడికి వెళ్ళి చూడాలని వెళ్ళి చూస్తే అర్థం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను ఈ కృష్ణా జిల్లాలో వున్నవాళ్ళకు అర్థమవుతుంది ఈ prohibition pilot project పెట్టిన తరువాత కృష్ణా జిల్లాలో దొంగ సారా ఎంత తగ్గిందో నేను చెప్పవలసిన పనిలేదు మిత్రులు వెళ్ళిచూస్తే బాగుంటుందని నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ సి వి కె రావు — ఎంత తగ్గిందో చెబితే వింటాము

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — తగ్గిందని చెప్తున్నాను కేసులనుబట్టి చాలా భాగం తగ్గిందని నేను చెప్తున్నాను మీరుకూడా వెళ్ళిచూస్తే చూసిన తరువాత మీకు కూడా satisfy అయితే మంచిదని చెప్తున్నాను

శ్రీ సి వి కె రావు — సారా ఎంత తయారయ్యేది? ఎంత తగ్గిందో చెప్పండి

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — శ్రీ సి వి కె రావుగార్ని ఆ statistics కావాలంటే నావల్ల కాదండి ఏదో చెప్తావుంటారు వారు కృష్ణా జిల్లాలో illicit tapping ఎక్కువగా వున్నాయనే దోరణులున్నాయి ఈ సంవత్సరం కూడా దగ్గరదగ్గరగా illicit tapping చేస్తున్నటువంటి 6 వేల చెట్లకు ఈ Pilot Project వారు పట్టుకున్నారు దానివల్ల ఒక లక్ష లక్షన్నర రూపాయల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వాదాయం దృష్ట్యానే కాకుండా దొంగ తనంగా జరుగుతున్న వ్యవహారాలన్నిటినీ కట్టిదిట్టం చేసి వాటిని సరిదిద్దడంకూడా జరిగిన విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఇట్లానే చిత్తూరు జిల్లాలో అధ్యక్ష యిప్పటికి రెండు మాసాల్లోనే ప్రత్యేకంగా మార్చి వెళ్ళిన రెండు మాసాల్లోనే 30 వేల రూపాయల జరిమానాలు వచ్చినాయి అక్కడకూడా దగ్గరదగ్గర 7 వేల కేసులు యింకా పెండింగులో ఉన్నాయి దీనినిబట్టి చూస్తే పైలెట్ ప్రాజెక్టులో కట్టిదిట్టంగా, సమగ్రంగా జరుగుతున్నది

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఇప్పుడు బాగా జరిమానాలు ఎక్కువ వసూలు అవుతున్నాయంటే అర్థం ఏమిటండీ? What is the conclusion to be drawn

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — దొంగ సారా కేసులు, bottles పట్టుకుంటున్నారనండి conclusion

శ్రీ టి ఎస్ మూర్తి — కాని అవి తగ్గాయని అక్కడ లేదుకదండి

శ్రీ కె గోవిందరావు — పట్టుకుంటున్నమాట నిజమే కాని, శిక్షలుపడడం లేదు

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — పట్టుకొన్న తరువాత శిక్షలు పడకుండా ఎట్లా గుంటుంది అధ్యక్ష పట్టుకొనబడిన తరువాత శిక్షపడడం, శిక్షపడిన తరువాత జైలుకు పోవడం, జైలునుండి వచ్చిన తరువాత శిక్షపడడం లేదని తగ్గకుండా వున్నాయని చెప్తుంటే ఎట్లా దీనినిబట్టి ఆలోచించవలసిన వ్యవహారం కదా — ఈ విధంగా ఈ pilot project సక్రమంగా పనిచేసి prohibition సక్రమంగా అమలు జరుగుతున్నదనే సిద్ధాంతాన్ని prove చేసినందుకు మా డిపార్టుమెంటు వారిని అభినందిస్తున్నాను. చక్కగా జరుగుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను తరువాత మిత్రులు వెళ్ళితే తగ్గగా

చెప్పారు ఈ prohibition కేసులు consolidation కేసులు బాగా వున్నాయని చెప్పినారు అంతకుముందు సభ్యులు కూడా చెప్పినారు నాకు బాగా తెలియదు కాని కనీసం ఈ contract కేసులు వున్నప్పటికీ కూడా ఈవేళ తీసుకువచ్చే amendment చాలా అవసరమని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఈ amendment లో contract కేసులు తీసుకొన్నప్పుడు కూడా, యంతకుముందు ఏదో ఒక రోజు శిక్ష వేసి 4 వందలు జరిమానా వేసి వదలి పెట్టే పద్ధతిలో యంతకుముందున్నట్లుగా కాకుండా యిప్పడంతకంటే కఠినంగా కనీసం రెండు సంవత్సరాల శిక్ష వేసి 5 వేల రూపాయలు జరిమానా వేసి విబంధనకు యిందులో మనం పెట్టినామంటే ఈ contract కేసులలో ఎన్ని కేసులు విడిచి పెట్టటానికి అవకాశం వుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ కె గోవిందరావు — అప్పుడు అసలు శిక్షలే పడవండి

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — Statistics వుంటాయి కదండి అప్పటి statistics, యిప్పటి statistics statements compare చేసుకోవచ్చు చేసుకుంటే వున్నాయో లేదో తెలుస్తుంది కదా Case లు నంబరు వుంటుంది చూస్తే మనకు అప్పుడే అర్థమవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను అట్లాగే ఈ contract కేసుల దృష్ట్యా కూడా ఈ amendment చాలా ముఖ్యమని నేను మనవిచేస్తున్నాను పోతే శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ strict implementation గురించి చెప్పినారు అది నిజమే వారు మొదటినుంచీ గాంధీవాదులే, మద్యలో మారినప్పటికీ కూడా అయినప్పటికీ కూడా వారికి గాంధీతత్వంమీద నమ్మకం పోలేదనుకుంటున్నాను, కోర్టిగానైనా వుండనుకుంటున్నాను కనీసం దానికోసమైనా strict implementation కావాలని సలహా యిచ్చారు దానికోసమే, దానిని అమలు జరుపడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు కూడా మాకు సహాయం చేయాలి మాకు అండగా వుండాలని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇప్పుడు permission యిస్తున్నారే, తాగడానికి క్రాందీ వగైరా తాగడానికి వాటన్నిటిని మొట్టమొదటగా cancel చేయండి తెలిసిపోతుంది

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — సరే వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — పెద్దల కిందరికీ కూడా యిచ్చే వాటిని cancel చేస్తే యదార్థం బయట పడుతుంది

శ్రీ జి సత్యనారాయణరావు — అ పద్ధతిని ఆలోచించాలంటే ఆలోచించి చేయాలంటే ఏదైనా. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఒక ప్రక్కన పెద్దలందరికీ పర్మిషనులు cancel చేయాలంటున్నారు, మరొక ప్రక్కన strict implementation చేయాలంటున్నారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వాళ్ళే వాళ్ళకు పర్మిషన్లు యిచ్చి

200 26th June, 1968

Government Bills
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Prohibition (Amendment) Bill, 1968

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — గోపాలకృష్ణయ్యగారు చాలా చక్కగా మాట్లాడుతున్నారు వారు యిందాకనే యిది పనికిరాదు తీసేయాలన్నారు యిప్పుడు మళ్ళీ వాళ్ళకు పర్మిషనులు కాన్సిల్ చేయాలంటున్నారు రెండు రకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు నాకు అర్థం కావడంలేదు అనేక మంది సభ్యులు prohibition cancel చేయాలని అంటున్నారు వీరు యంతకుముందే strict గా implement చేయాలని చెప్తున్నారు

(Some members rose to intervene)

వీదైనా దానిగురించి చర్చించడం అనవసరం నాకు అధ్యక్ష : డాంట్లో సభ్యులు సహాయం చేస్తే తప్పకుండా చక్కగా జాగ్రత్తగా ఆమలు చేస్తామని నేను మనవి చెప్తున్నాను

శ్రీ డి వెంకటేశం — మా cooperation ఏమీ కావాలో మేము ఏ విధంగా సహాయం చేయాలో మంత్రిగారు తెలియచేస్తే గౌరవనీయ సభ్యులు ఏమీ సహాయం చేయాలో తెలిపితే చేయడానికి cooperate చేసేదానికి తయారుగా వున్నాము అని మనవిచేస్తున్నాము ఏమీ చేయాలో ఏమీ చేయమంటారో విశదంగా తెలిచేయమని కోరడం వున్నాను

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు నిజమే అధ్యక్ష : వెంకటేశంగారు చెప్పినది లా బాగుంది తప్పకుండా మా staff కు సహాయపడి, అక్కడ దొంగ సారాయి బట్టిలకు పట్టించాలని వారికి సహాయం చేయాలని చెప్పి వారిని బ్రతిమాలతున్నాను వారిని దొంగ సారాయి బట్టిలను అక్కడ వున్నవాటిని పరిశీలన చేసే ఉపాయం చెప్తే తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ డి వెంకటేశం — గోవిందరావు సెలవిస్తూ చిత్తూరులో ఒకతూరి ఒక maid జరిగితే ఆప్పుడు హత్యలు జరిగితే మీ డిపార్టుమెంటు వారికి తెలిపితే మీ డిపార్టుమెంటు వారు ఏమీ చేయలేకపోయినారు అని చెప్పినారు ఈ pilot project scheme కు ముందు చిత్తూరు జిల్లాలో ఎన్ని పాపులున్నాయో, యిప్పుడు దానికి డబ్బులో ట్రీటులో అయినాయి కేసులు కూడా తగినదేమీ లేదు ఆ రీతిగానే పై పెచ్చు పెరిగింది కూడా కాబట్టి వాళ్ళకు income కూడా పెరిగింది.

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — ఇది చాలా అన్యాయం అధ్యక్ష : నేను ఒప్పుకోను, యిలాగంటే చిత్తూరు జిల్లాలో వాళ్ళకు కొన్ని కట్టుబాట్లు వచ్చాయని మనవిచేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ — సహకరించడానికి ముందరేండ్ దండిగా సహకరింపవచ్చు

Sri D Venkatesam — I am prepared to throw a challenge, మీం సిద్ధంగానే వున్నాం I am prepared

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు — వెంకటేశంగారికి కూడా తెలుసు, వాటి గ్రామంలోనే కొన్ని దొంగ బట్టిలను పట్టుకున్నారు, ఈ మధ్యనే అది అరిక్టంకాదు, తప్పేమీకాదని నేను చెప్తున్నాను దొంగ బట్టిలు పట్టుకుంటున్నారంటే తప్పు

చేస్తున్నారనే కదా తక్కువ చేయాలనే కదా. మరి వారు చెప్పే దానిలో ఏమిటో నా కర్థంకావడం లేదు. మరి యిప్పుడే చెప్పాను వారి గ్రామంలోనే పట్టుకున్నారు మొన్న మధ్యనే—తరువాత మరి కొందరు సభ్యులు మన ఆంధ్రదేశంలో కూడ ఏవీ distillaries పెట్టే విషయంలో అక్షేపణ తెలియపరచినారు ఒక ప్రక్కన దొంగ సారాలు త్రాగించే స్థితిలో వుంచుతూ ఆ దొంగ సారాయి విషయంతో సమానం poisonous దానిని త్రాగితే మనుష్యులు చచ్చిపోతారు అని ఒక ప్రక్కన చెప్తున్నారు ఇంతకు ముందు foreign liquor permission ఏ విధంగా యిస్తున్నామో, అది ఏ విధంగా అమలులో వుందో దానిని మార్చకుండా అమలు జరిపేస్తే తప్ప వేరే ఏదో కారణం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. భాగ్య వంతులు middle class వారు కూడా foreign liquor ను త్రాగడానికి డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొనే అవకాశం వుంది మరి చాలా బీద ప్రజానీకం అలవాటున్న వారు లేకపోతే ఆరోగ్యం కోసం తాగాలనే ఉద్దేశ్యం వున్నటువంటి వారు వెళ్ళి foreign liquor తాగాలంటే అసాధ్యమైన విషయంకూడా అందువలన వారికి ఆరోగ్యకరంగా ఉండే శాస్త్రీయంగా తయారైన టువంటి మామూలు liquor ను వారికి పర్మిట్లు ద్వారా supply చేయడానికి గాను డిస్టిలరీస్ ను పెట్టాలనేదే తప్ప మొత్తం అందరినీ తాగించి తందనలాడించాలని ఉద్దేశ్యం కాదు. ఇప్పుడేదైతే విషం తాగి ఆరోగ్యం చెడి చాలా మంది పేద ప్రజానీకం చచ్చిపోతున్నారని చెప్తున్నామో అది తాగి వారు చచ్చిపోకుండా జాగ్రత్తగా, అవసరమైనప్పుడు పర్మిట్లు ద్వారా, తాగడానికి వారికి మంచి సారాను యిస్తే వారు తాగడానికి అవకాశం చేకూరుతుందనే గాని, వేరే కారణం కాదని చెప్పినను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఇప్పుడు పేద వారికి ఏ విధమైన పర్మిట్లు యివ్వబోతున్నారు? భాగ్యవంతుల కిచ్చే పర్మిట్ల చివరికి ఏమవుతుంది?

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — వారు ఆరోగ్య కారణంగా తాగవలసిన అవసరం వున్నప్పుడు వాళ్ళకు ఎవరు—కలెక్టర్, తహసీల్దార్—పర్మిట్లు యిచ్చేది యింకా నిర్ణయం చేయలేదు. ఎవరు యిచ్చేది, list లు ఈ Act amended అయితే తాని finalise కావు. పర్మిట్లు యివ్వాలనే నిర్ణయం దృష్ట్యా ఈ amendment కు rules frame చేయాలి. అప్పుడు వారికి అందుబాటులో వుండే ఆఫీసరు చేత పర్మిట్లు యిప్పించే విధంగా ఏర్పాటు చేసి వారికి, మంచి సారాయి కావించి యిద్దామనే ఉద్దేశ్యమే తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత అంజనరెడ్డిగారు చెప్పినారు చాలా అన్యాయమైనటువంటి మాట మాట్లాడినారు అధ్యక్ష. ఆంధ్రదేశంలో A I C C మీటింగులలో లక్షల రూపాయలు పోగు చేశామని మరి వారికి వచ్చిన information తప్పని నేను మనవిచేస్తున్నాను. A I C C కోసం తహశీల్దారులు కావివ్వండి, ప్రొహిబిషను వారు కావివ్వండి ఒక్క కానీ కూడా వసూలు లేదని మనవి చేస్తున్నానధ్యక్ష. ఎక్కడైనా ఆ విధంగా వసూలు చేసి వుంటే, ఎవరైనా ఆ విధంగా ఎవరైనా తప్పకుండా పనిచేస్తే వారు మా శిక్షకు అర్హులౌతారు. వారిమీద తప్పకుండా action తీసుకుంటాము అని అంజనరెడ్డిగారికి వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి వెంకటేశం — మంత్రిగారు సెలవిస్తూ పర్మిట్ల విధానంలో వారికి అందునాటులో వున్న అక్షిన్నే ఆ పర్మిట్లు యిచ్చే అధికారం యిస్తామన్నారు అలా కాకుండా కనీసం M L As కైనా పర్మిట్లు యిచ్చే విధానం పెడితే వాళ్ళకు యిస్తే వాళ్ళ ఎవరికి పడితే వాళ్ళకు యిచ్చుకోవచ్చుకదా

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — వారితెవరికైనా కావాలంటే ఆ విషయంపైనే ఆలోచించుతున్నాను ఎవరైనా కావాలని కోరుకుంటే యివ్వడానికి నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు

శ్రీ సి వి కె రావు — మాకు కూడా

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు చెప్పినది పర్మిట్లు కావాలంటే యిస్తామనే కాని, పర్మిట్లు యిచ్చే అధికారం యిస్తామని చెప్పలేదు

శ్రీ డి వెంకటేశం — ఆ విషయంలో ఆ పర్మిట్లు యిస్తామన్నారు వాటిని కనీసం వీరికైనా అప్పగిస్తే వారు ఎవరెవరికి అవసరమో చూసి యిస్తారు యింతలోనే కనీసం దానికైనా మామూలు యివ్వనవసరం లేకుండా వుంటుందని చెప్తున్నాను పర్మిట్లు యిచ్చేదానిలో వానికి మామూలు యివ్వవలసి వుంటుంది మాకు మామూలు అవసరం లేకుండానే యివ్వడం వుంటుంది దేనికైనా అవలసిన మామూలు లేకుండా యిచ్చేదేమీ లేదండి

శ్రీ వి సత్యనారాయణరావు — వెంకటేశంగారు చెప్పిన సలహా చాలా బాగుంది వెంకటేశం గారు తప్పకుండా permits కావాలంటే వచ్చేటట్లు చేస్తాము వారికి కూడా మన ఏదైనా చక్కగా దీక్షతో చర్చ చేసిన మిత్రులందరినీ అభినందిస్తున్నాను దీనిని కూడా విడి ఏమీ లేకుండా పూర్తిగా దీనిని pass చేయవలెనని కోరుతున్నాను

Mr Speaker — Sri Vavilala Goralakrishnayya, Sri K Govinda Rao and Sri C V K Rao have given notice of an amendment to the Bill be circulated for eliciting public opinion

Sri G Siviah — One clarification, Sir I would in fact be failing in my duty if I do not bring to your notice that it has been clearly stated in the amendment of the Government, rather imposing on the Court to give a certain punishment

Mr Speaker — For what clause?

Sri G Siviah — He shall be punished with an imprisonment of not less than two and half years

Mr Speaker — When we come to that clause we shall certainly consider it I shall give an opportunity then

Sri K Govinda Rao — I beg to move

“That the Bill be circulated for eliciting public opinion”

Mr Speaker — Amendment moved

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఇప్పుడు ఒక రకమైన experiment కొత్తది ఈ బిల్లువ్వారా మనము పెడుతున్నాము అదేమిటంటే, ఈ బిల్లును పెంచడం వల్లగా, ఈ సందర్భంలో మేము అన్నది ఏమిటంటే ఇప్పుడు ఈ pilot scheme గురించి లేక ఇతరత్రా దీని functions గురించిగాని మనము ఎక్కువగా బిల్లు చేసివేయబడింది

ఇది తగుతుందా లేదా అనే విషయాన్ని గురించి కొంతమంది experts దగ్గరకైనా కనీసం వెళ్ళుదామని అనేది Select Committee stage లో కూడా వచ్చింది ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళడం మంచిది Select Committee stage లో ఈ సందర్భంలో clause wise discussion వచ్చినప్పుడు కూడా ఒక విషయము మేము చెప్పాము అదేమిటంటే, ఇప్పుడు effective గా దీనిని check చేయడానికి ఒక పద్ధతి తీసుకొంటున్నారు మేము ఒక పద్ధతి suggest చేసినాము మీరు ఈ విధంగా చేయడానికి బదులుగా illicit distillation తెంగాణా area లో కూడా జరుగుతున్నది కాబట్టి దీనిని ఎట్లా తప్పించడం అనేటటువంటి సమస్య ఉన్నది అందుచేత, దీనికి ఎక్కువ శీక్ష వేస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారు అప్పుడు చెప్పడం జరిగింది అప్పుడు దానికి మేము మీరు ఈ విధంగా చేస్తే, అసలు కేసులు లేకుండా పోవడం, లేదంటే మామూళ్ళు ఎక్కువ అయ్యే పరిస్థితులు ఉన్నాయి అందుచేత ఇది ఎంతవరకు తోడ్పడుతుంది అనేటటువంటి దానికి ప్రజాభిప్రాయాన్ని తీసుకోవాలని లేకపోతే కొంతమంది experts దగ్గరకు వెళ్ళి దీనిలో ఆసక్తి ఉన్నటువంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు, కమ్రూరిదేవిగారి తండ్రి, ఆటువంటి పెద్దవారిని కలుసుకొని చేస్తే మంచిదని చెప్పాము అందుచేత దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపిస్తే మంచిదని ఆంధ్రదేశము మొత్తంమీద దీనిపట్ల ప్రజలకు ఆసక్తి ఉన్నది దీనిని effective గా check చేసేటటువంటి విధానాన్ని ఏదైనా alternative పద్ధతిని ఆలోచించేటటువంటి అవకాశాన్ని ప్రజలకు ఇవ్వమని నేను కోరుతున్నాను

Mr Speaker —The question is

“That the Bill be circulated for eliciting public opinion”

The motion was declared negatived

Sri K. Govindarao demanded a division

The House then divided

Ayes . 29, Noes 73, Neutrals Nil

The motion was negatived

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —I beg to move

“That the Bill be recommitted to a Select Committee”

Mr Speaker :—Motion moved

(Pause)

Mr Speaker —The question is

“That the Bill be recommitted to a Select Committee”

The motion was negatived

Mr Speaker —The question is

“That the Andhra Pradesh (Andhra area) Prohibition (Amendment) Bill, 1967 (as reported by the Select Committee) be read a second time”

The motion was adopted

ANNOUNCEMENT

re DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr Speaker —“I am to announce to the House the following decisions of the Business Advisory Committee meeting held on 25th June, 1968. The following will be the programme for the present meeting of the Assembly

27-6 68 (Thursday)	1 The Andhra Pradesh Civil Services (Disciplinary Proceedings Tribunal) Amendment Bill, 1968
	2 The Andhra Pradesh (Telangana area) Land Revenue Amendment Bill, 1968 (To be referred to the Regional Committee)
	3 The Andhra Pradesh Land Encroachment (Amendment) Bill, 1968
28-6 68 (Friday)	Non-official Day
29-6 68 Saturday	The Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Bill, 1968 (To be referred to a Select Committee)
30-6 68 (Sunday)	Holiday
1-7 68 Monday	1 The Industrial Employment (Standing Orders) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1968
	2 The Payment of Wages (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 196
	3 The Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1967
	4 The Andhra Pradesh Shops and Establishments (Amendment) Bill, 1968
2-7-68 (Tuesday)	1 The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1967 (As reported by the Regional Committee)
	2 The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1968
	3 The Andhra Pradesh Town Planning (Extension and Amendment) Bill, 1968
3-7-68 (Wednesday)	1 The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1968
	2 The Andhra Pradesh (Andhra Area) Educational Institutions Requisitioning and Acquisition Extension and Amendment Bill, 1967 (To be referred to Regional Committee)
	3 The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1968 (To be referred to Regional Committee)
4-7-68 (Thursday)	1 The Indian Ports (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1968
	2 The Andhra Pradesh Out Ports Landing Shipping Fees (Amendment) Bill, 1968

Announcement
re Decisions of the Business Advisory
Committee

26th June, 1968 205

- 3 The Andhra Pradesh Public Premises (Eviction of
Unauthorised Occupants) Bill, 1968

5-7-68
(Friday)

Non-official Day

6-7-68
(Saturday)

- 1 The Andhra Pradesh Payment of Salaries and
Removal of Disqualifications (Amendment) Bill,
1968

- 2 The Andhra Pradesh Electricity Duty (Extension
and Amendment) Bill, 1968

7-7-68
(Sunday)

Holiday

8-7-68
(Monday)

The Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta
Area) Drainage Cess Bill, 1968 (As reported by
the Select Committee)

The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on
Thursday, the 27th June, 1968

